

MANDAT

VII

IZREDNA
SEJA

45

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 45. IZREDNA SEJA

(4. julij 2017)

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 45. izredna seja (4. julij 2017)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2018

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 45. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: ZAHTEVA ZA RAZPIS ZAKONODAJNEGA REFERENDUMA O ZAKONU O IZGRADNJI, UPRAVLJANJU IN GOSPODARJENJU Z DRUGIM TIROM ŽELEZNIŠKE PROGE DIVAČA - KOPER (ZIUGDT), NUJNI POSTOPEK, EPA 1878-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	5
MAG. BRANKO GRIMS	5
1. točka dnevnega reda: ZAHTEVA ZA RAZPIS ZAKONODAJNEGA REFERENDUMA O ZAKONU O IZGRADNJI, UPRAVLJANJU IN GOSPODARJENJU Z DRUGIM TIROM ŽELEZNIŠKE PROGE DIVAČA - KOPER (ZIUGDT), NUJNI POSTOPEK, EPA 1878-VII.....	5
IGOR ZORČIČ.....	6
DR. PETER GAŠPERŠIČ	6
MARJANA KOTNIK POROPAT	7
JAN ŠKOBERNE	7
DR. MATEJ T. VATOVEC	8
ZVONKO LAH.....	9
DR. BOJAN DOBOVŠEK	10
IGOR ZORČIČ.....	10
LJUBO ŽNIDAR.....	12
MAG. BRANISLAV RAJIČ	14
PRIMOŽ HAINZ.....	15
LJUDMILA NOVAK	16
DANIJEL KRIVEC	16
DANILO ANTON RANC	18
IVAN PRELOG.....	20
JOŽEF HORVAT	21
JOŽE TANKO	22
FRANC JURŠA.....	22
JOŽE TANKO	23
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	23
BOJAN PODKRAJŠEK.....	23
UROŠ PRIKL	24
VOJKA ŠERGAN.....	25
DR. ANŽE LOGAR	26
DR. MATEJ T. VATOVEC	27
IVAN ŠKODNIK	29
TOMAŽ LISEC	30
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	30
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	31
DR. MATEJ T. VATOVEC	33
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	33
DR. ANŽE LOGAR	33
MARIJAN POJBIČ.....	34
MARKO FERLUGA	35
ŽAN MAHNIČ.....	36
DR. PETER GAŠPERŠIČ	37
LJUBO ŽNIDAR.....	38
DR. DRAGAN MATIČ	38
MARIJAN POJBIČ.....	39
IGOR ZORČIČ.....	40
IGOR ZORČIČ.....	40
TOMAŽ LISEC	40
FRANC JURŠA.....	40
FRANC JURŠA.....	41
JOŽE TANKO	41
IGOR ZORČIČ.....	43

Državni zbor VII. mandat

45. izredna seja 4. julij 2017

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 4. julija 2017 ob 13.03.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 45. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi drugega odstavka 58. člena ter drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Iva Dimic, gospa Anja Bah Žibert, gospa Eva Irgl, mag. Bojana Muršič do 14. ure, gospod Andrej Čuš, gospod Matjaž Nemeč, dr. Franc Trček, gospod Franc Breznik, gospod Roberto Battelli, gospod Jani Möderndorfer do 13.30 ure in gospod Marjan Dolinšek.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 45. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 30. junija 2017, s sklicem seje.

Postopkovno, na tej točki? Postopkovno, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani!

Včasih se stvari tako hitro spreminjajo, da bi bilo treba, da Državni zbor zelo hitro odreagira. Včeraj je avstrijski, se pravi, Kronen Zeitung poročal, danes pa to povzemajo praktično vsi mediji v Avstriji in tudi nekateri v Sloveniji o tem, da je avstrijski obrambni minister napovedal skorajšnjo uvedbo kontrole, tudi s pomočjo vojske, na meji z Italijo. Ob tem je treba povedati, da se je migrantski val tako okreplil, da v zadnjih dneh dotok v Italijo presega tistega skupnega, kot je bil nekoč prek Mediterana in še po balkanski poti hkrati in dosega več tisoč ljudi na dan. Celo ne zabeležijo več oziroma ne popišejo več niti vseh prišlekov, tako da je v resnici po ocenah služb še bistveno večji. To je tudi razlog, zaradi katerega Avstrija proti Sloveniji ohranja še vedno kontrolo. In seveda je jasno, kje je naša šibka točka – na meji z Italijo. Zato smo pripravili takoj ko smo za to izvedeli predlog priporočil, da bi Državni zbor torej dal priporočilo Vladi, da pripravi vse potrebno za

uveljavitev kontrole na meji z Italijo in seveda za preprečitev velikega povečanja števila ilegalnih migrantov, kar lahko postane izredno hud varnostni in ekonomski problem za Slovenijo, če do tega pride. To priporočilo smo že pred nekaj časa vložili, vendar je do tega trenutka samo evidentirano, tako da niti nismo mogli potem formalno predlagati širitve dnevnega reda. Pa bi zato vprašal, zakaj taka počasnost pri zadevi, ki ima lahko sorazmerno hude posledice in v kateri bi lahko pač Državni zbor zelo hitro odreagirala glede na to da je bila že itak danes sklicana izredna seja in bi šlo zgolj za širitev dnevnega reda, zdaj pa iz procesnih razlogov te širitve niti predlagati ne moremo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Po meni znanih informacijah ta zadeva ne izpolnjuje nikakršnih poslovnih pogojev, tako da na tej točki o njej ni možno razpravljati.

Tako da o predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 66, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 45. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO ZAHTEVE ZA RAZPIS ZAKONODAJNEGA REFERENDUMA O ZAKONU O IZGRADNJI, UPRAVLJANJU IN GOSPODARJENJU Z DRUGIM TIROM ŽELEZNIŠKE PROGE DIVAČA–KOPER.**

Pobudnik zahteve gospod Vili Kovačič je 27. junija 2017 vložil pisno zahtevo za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim

tirom železniške proge Divača–Koper. V zvezi s to zahtevo bomo obravnavali predlog odloka o razpisu zakonodajnega referenduma o navedenem zakonu, ki ga je pripravil in v obravnavo Državnemu zboru predložil Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor.

Za dopolnilno obrazložitev predloga odloka dajem besedo predstavniku predlagatelja, predsedniku odbora gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Kogice, kolegi, predstavniki Vlade!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 58. nujni seji dne 30. 6. 2017 kot matično delovno telo obravnaval zahtevo več kot 40 tisoč volivk in volivcev za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper. Dne 27. 6. 2017 je namreč najmanj 40 tisoč volivk in volivcev Državnemu zboru na podlagi 12. člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi predložilo zahtevo za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper, ki ga je Državni zbor sprejel 8. maja 2017. 22. člen zakona določa, da Državni zbor razpiše referendum v sedmih dneh po vložitvi zahteve za razpis referenduma. V skladu s prvim odstavkom 30. člena zakona akt o razpisu referendumu določa vrsto referenduma, akt, o katerem se odloča na referendumu, besedilo vprašanja, ki se daje na referendum, dan razpisa referenduma in dan glasovanja na referendumu.

V skladu s prvim odstavkom 33. člena zakona od dneva razpisa referenduma do dneva glasovanja ne sme preteči manj kot 30 dni in ne več kakor leto dni. Določitev dneva glasovanja, do katerega preteče več kot 45 dni od dneva razpisa referenduma, sprejme Državni zbor z dvotretjinsko večino navzočih poslancev. Glede na navedeno lahko Državni zbor z navadno večino določi za dan glasovanja dan v razdobju najmanj 30 in največ 45 dni od dneva razpisa referenduma.

Drugi odstavek 33. člena zakona ob tem izrecno določa, da rok iz prejšnjega odstavka – to je rok, določen od dneva razpisa referenduma do dneva glasovanja –, ne teče oziroma miruje v času, določenem v prvem odstavku 16.a člena zakona. Prvi odstavek 16.a člena zakona sicer ureja postopanje predsednika Državnega zbora v zvezi s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, pri čemer med drugim določa tudi obdobje in pogoje, v katerem oziroma pod katerimi se koledarskega roka za zbiranja podpisov v podporo pobudi ne more določiti. Gre za obdobje med 15. julijem in 31. avgustom ter 25. decembrom in 2. januarjem.

Upošteva se navedeno v danem primeru Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor za dan

razpisa referenduma predlaga četrtek, 6. 7. 2017, za dan glasovanja pa nedeljo, 24. 9. 2017.

Upošteva se mirovanje roka, kot ga določa drugi odstavek 33. člena zakona, bo tako po tem predlogu od dneva razpisa referenduma do dneva glasovanja preteklo 32 dni, glasovanje pa bo torej izvedeno na 33. dan. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za predstavitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

Uvodoma želim poudariti, da Vlada kot tudi Ministrstvo za infrastrukturo spoštujeta voljo državljanov, ki so podali predlog za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper.

Želimo pa, da se referendum izvede čim prej in se vse moči usmerijo v izvedbo projekta, ki je strateškega pomena za Slovenijo. Drugi tir je gospodarski projekt, ki prinaša multiplikativne učinke. Drugi tir ima jasno finančno konstrukcijo, opredeljene finančne vire in ocenjeno investicijsko vrednost. Gre za nekaj manj kot milijardo evrov. Finančna konstrukcija in ocenjena vrednost sta bili preverjeni v intenzivnem sodelovanju tako z Evropsko komisijo kot tudi z Evropsko investicijsko banko pa tudi z zalednimi državami, ki so nas pri tem podprle.

Drugi tir je mednarodni čezmejni projekt. Madžarska je pripravljena vložiti v projekt drugega tira do 200 milijonov evrov. Za drugi tir železniške proge med Divačo in Koprom so pridobljena vsa soglasja in imamo gradbeno dovoljenje, kar pomeni, da je projekt tehnično pripravljen za začetek gradnje. Drugi tir je projekt, kjer smo prisluhnili krajanom Črnega Kala, Svetu za civilni nadzor projekta drugi tir, občinskemu svetu Mestne občine Koper, Zvezi društev upokojujencev, Slovenskim železnicam in tudi Luki Koper. In kar je še pomembno, nova železniška povezava med Divačo in Koprom bo dvotirna železniška povezava.

Dovolite mi tudi, da vas spomnim, da smo v petek 23. junija prejeli dobre novice iz Bruslja o rezultatih razpisa za kohezijska sredstva CEF 2016. Res smo lahko veseli, ker je bilo na razpisu uspešnih kar 11 slovenskih projektov. Ti projekti bodo dobili 63 milijonov evropskih nepovratnih sredstev. Od tega je Evropska komisija odobrila kar 44,3 milijone evrov za pripravljala dela za izvedbo drugega tira med Koprom in Divačo. Ne le da smo uspeli pridobiti 33 in pol milijona evrov, kolikor je znašal preostanek razpoložljivih sredstev iz ovojnice, ki je bila na voljo oziroma ki je pripadala Republiki Sloveniji, ampak smo uspeli pridobiti še dodatnih 10,8 milijona evrov iz ostankov ovojnic drugih kohezijskih držav. To je jasno sporočilo Evrope,

da je projekt dobro pripravljen, in tudi, da je projekt pomemben za Evropo. Zato nadaljujemo aktivnosti za izvedbo drugega tira, ki ima, naj še enkrat ponovim, vsa soglasja, gradbeno dovoljenje, jasno finančno konstrukcijo in opredeljene finančne vire in ki bo po dolgih letih prvi tako velik infrastrukturni projekt v Sloveniji in tudi tako pomemben projekt za naš gospodarski in transportni razvoj. Mi bomo zato nadaljevali vse dejavnosti za pridobivanje potrebnih sredstev za gradnjo, pa tudi dejavnosti za izvedbo pripravljanih del. Že v juliju se bomo prijavi na tako imenovani CEF blending razpis za evropska sredstva. Računamo na 80 do 100 milijonov evrov nepovratnih evropskih sredstev za gradnjo drugega tira. Za razpis je pomembno, da imamo poleg jasne finančne konstrukcije in opredeljenih virov financiranja tudi pismo podpore zalednih držav in Evropske investicijske banke. Na razpisu bo kandidiralo podjetje 2TDK, ministrstvo pa bo strokovno in kadrovsko sodelovalo pri pripravi vloge. Intenzivno pripravljamo tudi razpisno dokumentacijo za izbiro pripravljavca pripravljanih del. Razpis nameravamo objaviti avgusta, tako da bomo lahko novembra pričeli z deli. Ker smo v finančni konstrukciji projekta predvideli tudi posojilo Evropske investicijske banke, že pripravljamo tudi dokumentacijo, ki jo potrebuje banka za skrbni finančni pregled projekta, preden odobri posojilo.

Spoštovani, v življenju sem nam pred vsako odločitvijo poraja vrsta pomislekov in vprašanj, a najbolj nesmiselno je, če zaradi njih obstanemo na mestu in ne naredimo ničesar. S temi pomisleki in tveganji se moramo spoprijeti ter jih obvladati. Tako je tudi z drugim tirom. V tem trenutku bi bilo več kot samo nesmiselno, če s tako pripravljenim in tako pomembnim projektom ne bi nadaljevali. Verjamemo, da Slovenija drugi tir potrebuje in da je projekt dober. Zato podpiramo predlog, da se zakonodajni referendum izvede 24. septembra. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanj gošpa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani ministri, državni sekretar, spoštovane poslanke in poslanci, vsem lep pozdrav!

V Poslanski skupini Desus podpiramo predlog odloka, s katerim se določa, da bo dan izvedbe referenduma o Zakonu o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper 24. september. Menimo namreč, da je zaradi nemotenega nadaljevanja izvedbe projekta izgradnje drugega tira Divača–Koper pomembno, da se

referendum izvede čimprej. Predlagatelji referenduma temu datumu nasprotujejo in želijo, da se referendum izvede na dan predsedniških volitev, češ da gre za najbolj smotno in racionalno rešitev. V Poslanski skupini Desus kar težko verjamemo takim izjavam, kajti že samo dejstvo, da so predlagatelji sploh zahtevali referendum, kaže na to da so se zavestno odločili državi povzročiti dodatne stroške. Referendum namreč ni zastoj. To verjetno dobro vedo tudi predlagatelji, ki sami sebe promovirajo kot izjemno odgovorne in skrbi za davkoplačevalski denar, hkrati pa sami zavestno povzročajo stroške z zahtevanjem referenduma ter zavlakujejo izvedbo projekta izgradnje drugega tira, kar bo zagotovo zahtevalo dodaten denar, za katerega naj bi predlagatelje tako zelo skrbelo.

Med potekom seje matičnega delovnega telesa smo se ob predstavljanju različnih datumov, na katere naj bi bil referendum izveden skupaj s predsedniškimi volitvami, spraševali, ali predlagatelji vedo nekaj, česar še nihče točno ne ve – to je datum predsedniških volitev. Slišali smo namreč kar nekaj možnosti. Eden od predlogov je bil celo brez datuma, pa vendar. Točen datum volitev predsednika republike še ni znan, zato po naši oceni zaenkrat ne moremo združiti obeh glasovanj. Predlagatelji zatrjujejo, da ogromno ljudi nasprotuje izvedbi projekta izgradnje drugega tira na način, kot ga predlaga Vlada. Zato bo, po našem mnenju, glasovanje na različne datume pravi pokazatelj podpore idejam civilne iniciative. Podpora bo razvidna tako iz volilne udeležbe kot tudi iz rezultatov glasovanja. Sprašujemo se, ali zahteva predlagateljev, da se referendum izvede na dan predsedniških volitev, vendarle ne izkazuje dvoma v zadostno udeležbo volivcev in volilni rezultat referenduma. Zadnje javnomnenjske ankete namreč izkazujejo nezanimanje državljanov za udeležbo na referendumu, zato verjamemo, da predlagatelje lahko upravičeno skrbi volilna udeležba na referendumu.

V Poslanski skupini Desus poudarjamo, da je treba spoštovati voljo državljanov, ki so podali predlog za referendum, zato podpiramo idejo, da mora le-ta biti izveden čim prej. Po naši oceni je predlagani datum 24. september primeren datum, zato bomo, kot sem omenila že na začetku v predstavitvi stališča poslanske skupine, podprli predlog odloka v obliki, kot ga je pripravilo matično delovno telo. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina socialnih demokratov, zanj gošpod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Spoštovana ministra, kolegice in kolegi!

Čeprav redko, vendar obstaja tudi v slovenski politiki konsenz in to je na točki, da je drugi tir strateškega pomena in da ga

potrebujemo. Po bolj pogosti maniri pa gre vprašanje okoli strinjanja, kako in na kakšen način lahko do njega pridemo. V neki točki, čeprav lahko dvomimo o iskrenosti namenov predlagatelja referendumu, smo na mizo dobili dovolj število podpisov državljanek in državljanov, ki želijo, da se na referendumu odloča o tem, ali je trenutni način s pomočjo zakona, ki je v veljavi, tudi najustreznejši. In glede na dejstvo da obstaja skupno strinjanje, da drugi tir potrebujemo, je verjetno najbolj racionalno in tudi najbolj prav, da volivkam in volivcem čim prej omogočimo možnost, da se izrečejo o trenutno trasirani poti, po kateri do izvedbe tega projekta lahko pridemo. Zato bomo Socialni demokrati seveda podprli najhitrejšo in najoptimalnejšo možnost, da do glasovanja in odločitve pride čim prej. Ne zato ker bi kateri izmed drugih datumov lahko bil manj ali bolj ustrezen, ampak predvsem zato ker morajo tudi tisti z ministrom na čelu, ki projekt vodijo in ga morajo odpeljati, vedeti, ali potrebujejo rezervne scenarije ali pa lahko nadaljujejo po poti, ki že, kot je bilo slišati tudi iz uvoda ministra, daje rezultate in je zanesljivo, vsaj z vidika Evropske komisije, ena izmed pravih poti. Vsakršno nasprotovanje, spotikanje in podaljševanje tega procesa je seveda nepotrebno. Lahko ugotovimo, da zakon po mnenju volivk in volivcev ni ustrezen, lahko iščemo alternativne poti, toda če se strinjamo na točki, da je drugi tir nujen, potreben, strateški, potem moramo to odločitev sprejeti čim prej. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Hvala, predsednik. Lep pozdrav vsem!

V Levici si že ves mandat praktično prizadevamo za to, da bi ta drugi tir zgradili čim ceneje in da bi seveda ostal v javnih rokah. Zato smo lani ob tem času približno tudi vložili interpelacijo zoper ministra Gašperšiča. Dosegli smo vsaj to, da je Vlada takrat odstopila od te zahteve po tujem privatnem kapitalu, vendar koalicija po interpelaciji ni izpolnila obljube, da bosta kot partnerja sodelovali državni podjetji Slovenske železnice in Luka Koper. Koalicija je sicer zamenjala tuji privatni kapital s tujim državnim kapitalom, problem pa je ostal v resnici isti. Vladni zakon prenaša stroške drugega tira na slovenski proračun, na naša državna podjetja, Madžarski pa po drugi strani prepušča tiste dejavnosti, ki prinašajo visoke donose.

Zato v Levici podpiramo razpis tega referendumu. Mandat Cerarjeve vlade se bo tako ali tako v roku enega leta končal in če projekt Cerar-Orbán, če ga tako imenujem, ustavimo, lahko naslednja vlada v manj kot enem letu začne graditi drugi tir na tak način, ki bo cenejši in po katerem Slovenija ne bo imela samo stroškov, ampak verjetno tudi kakšno korist od tako velike naložbe.

S predlaganim odlokom bo Državni zbor tako določil datum referendumu kakor tudi referendumsko vprašanje, o katerem bodo odločali državljani. V Poslanski skupini Levica se z datumom, ki ga predlaga predsednik Državnega zbora, ne strinjamo. Že na odboru smo predlagali, da bi referendum izvedli skupaj s predsedniškimi volitvami in tako seveda prihranili tudi okrog 3 milijone evrov seveda javnih sredstev in tudi ne da bi ogrozili kakršnekoli demokratičnosti referendumu. Poslušamo in tudi danes smo slišali, da referendum stane, s čimer se seveda strinjamo, zato bi bila ta poteza najbolj racionalna. Naj ob robu omenim, da stane tudi referendumska kampanja, ki se je za Vlado očitno že začela. Naj spomnim na 17 tisoč evrov iz evropskih kohezijskih sredstev, namenjenih za sanacijo ozkega grla na Bivju pri Koprju, torej na obstoječi proggi med Divačo in Koprju, ki so šla v kampanjo, ki se imenuje Vse, kar morate vedeti o drugem tiru, torej gre za široko promocijo vladnega projekta na spletnih omrežjih in drugih platformah. Torej, denar očitno je pomemben in gre že v referendumsko vprašanje.

Državljeni se seveda po drugi strani tudi zagotovo že sprašujejo, zakaj Vlada po eni strani še vedno varčuje na vseh področjih, po drugi strani pa dobesedno noče prihraniti teh 3 milijonov evrov. Odgovor je na žalost preprost. Že od prvega nastopa ministra Gašperšiča, ki je rekel, da drugega tira ne potrebujemo, je jasno, da je s tem vladnim projektom nekaj močno narobe. Na tak način, kot ga predlaga Vlada, drugega tira ni mogoče zgraditi oziroma če že, bomo zanj na koncu plačali več, kot bomo z njim pridobili. Koaliciji je seveda jasno, da bi njen zakon v normalnih okoliščinah na referendumu padel. Ker nima verodostojnega projekta, s katerim bi prepričala državljane, si bo seveda zdaj prizadevala za to, da zakon pade zaradi preprostega razloga, in to je premajhna udeležba na glasovanju. Mislim pa, da državljani niso ali pa ne bodo tako brezbrizni, da bi nasedli na tak politikantski trik.

Kot rečeno, danes potrjujemo tudi samo referendumsko vprašanje. Včeraj je časnik Delo objavil anketo, po kateri 63 % državljanov ni dovolj seznanjenih z zakonom o drugem tiru, da bi lahko o njem sploh odločali na referendumu. Rezultat ankete ni niti malo presenetljiv v resnici. Državljeni namreč ne dobijo pravih informacij. Vlada še vedno ne zna odgovoriti na osnovni vprašanji, torej, kakšno proggo bo gradila in kaj je obljubila Madžarski. Na drugi strani desna opozicija jaha na nedorečenosti vladnega projekta, ne pove pa, kakšna bi lahko bila alternativa. V zadnjih dveh tednih smo imeli celo vrsto sej, pa javnost še vedno ni izvedela, za kaj konkretno se zavzemajo. Niti sam, ki sem prisostvoval večini teh sej, ne znam povedati, ali je to zavzemanje za javno-zasebno partnerstvo ali za kakšno drugo vrsto privatizacije.

Vem pa nekaj; SDS drugi tir izkorišča za predvolilno kampanjo, kot izkorišča primer Magne Steyr. Ko smo recimo v Levici septembra interpelirali ministra Gašperšiča, se je SDS vzdržala. Ko smo poslanci Levice decembra glasovali proti zakonu o Magni Steyr, ga je SDS z navdušenjem podprl. Zdaj pa je SDS kar na enkrat največji kritik tako Magne Steyr kot vladnega projekta drugega tira. Državljanke torej s propagando bombardirata obe strani, zato je prav, da na kratko povem, v čem je v resnici problem tega vladnega zakona.

Prvič, Vlada bi drugi tir za 45 let prepustila solastništvu tuje države, konkretno Madžarske, to smo tudi danes še enkrat slišali. Česa takšnega si ne dovoli seveda nobena normalna država. Na takšne pogoje pristajajo samo kolonije ali vazalske države.

Drugič, vladni zakon ne omogoča demokratičnega nadzora. Spet v nasprotju s tistim, kar trdi minister Gašperšič. Projektno-finančni svet bo imenoval minister sam in ker ni zunanje nadzora, je zelo verjetno, da se bo ta milijardni projekt med gradnjo še dražil.

Tretjič, Madžarska, jasno, ni dobrodela ustanova. Madžarska ne ponuja kapitala zato da bi nam pomagala, ampak zato da bi na naš račun zaslužila. Zakon nalaga Sloveniji, da iz proračuna in z novimi dajatvami Darsa in Luke Koper vsako leto zagotovi več kot 30 milijonov evrov. Madžarski ne bo torej treba zagotoviti niti centa.

Referendumsko vprašanje bi moralo biti torej zelo preprosto: Ali ste za investicijo, v kateri Slovenija prispeva ves denar za odplačilo kreditov, Madžarska pa nič, dobiček pa se deli na pol? Prepričan sem, da bi s takšnim referendumskim vprašanjem državljani z veliko večino odločno glasovali proti.

Tako da če na kratko povzamem naše stališče. Zakon je škodljiv in je v resnici boljše, da z referendumom zamaknemo projekt za eno leto, kot pa da bi gradili drugi tir tako, da bi Madžarska dobila 50 % dobička, Slovenija pa plačevala 100 % subvencije za obratovanje proge in odplačilo kredita. In po drugi strani, da bi bilo treba referendum razpisati skupaj s predsedniškimi volitvami, s čimer bi prihranili 3 milijone evrov javnih sredstev, ne da bi kakorkoli prizadeli demokratičnost odločanja.

Zaradi navedenega potrditve tega odloka v Levici ne moremo zagotoviti.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Nadaljujemo z obravnavo predloga odloka o razpisu zakonodajnega referenduma.

Predlagatelj tega odloka je Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor.

Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bo predstavil gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSI): Spoštovani predsednik, minister, državni sekretar, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Nove Slovenije podpiramo izgradnjo drugega tira. Ne samo enega, dveh, in to hkrati. Ne podpiramo pa tega zakona, ki ga zavrača tudi 48 tisoč in še nekaj volivcev. Podpiramo izgradnjo drugega tira čim prej in to brez tujih vlagateljev in drugačno varianto kot jo sedaj Vlada hoče uzakoniti oziroma je uzakonila in tudi uzakonila stroške tega projekta.

Mi smo mnenja oziroma tudi prej smo govorili o tem, da Vlada razkrije čim prej ta projekt, pa je bilo rečeno s strani ministra, da ko bo projekt revidiran s strani mednarodnih institucij, takrat ga bodo predstavili. Ta projekt, o katerem se je govorilo pred leti, je bil leta 2010 vreden 600 milijonov. V letu 2015 pa je zrasel na milijardo. In sedaj naj bi bil preko milijarde 300. Gre za star projekt, gre za varianto, staro več kot 20 let z možnostjo navezave tudi italijanske strani. Zato ker je Italija potem odstopila od tega projekta, bi morala tudi država Slovenija ta projekt novelirati in iskati čim cenejšo in čim ugodnejšo varianto.

Slišali smo očitke, kako so se kar naenkrat pojavile nove variante. Dokler je bil projekt v vrednosti 600 milijonov, pa tudi projekt varianta neznana ni bil predstavljen nam, seveda ni bilo nobene potrebe po alternativni. Ko pa je bil projekt predstavljen, ovrednoten, revidiran z veliko pomanjkljivostmi, pa se je seveda porodilo takoj neko mnenje, da se pač to povezavo lahko zgradi bolj optimalno, ceneje in hitreje. Pojavili sta se dve varianti. Po mojem mnenju sta obe varianti mnogo boljši in hitreje zgrajeni in ceneje kot pa obstoječa varianta, ki pač jo je Vlada uzakonila oziroma pozicija. Zato smo v Poslanski skupini Nove Slovenije mnenja, da je treba ta zakon razveljaviti, da je treba poiskati tudi nove variante, če se izkaže, da so boljše. Do sedaj Vlada ni predstavila stroke, ki bi lahko ti oporekala tema dvema variantama; sploh do presoje ni prišlo do sedaj, ampak se trmasto vztraja na varianti enega tira, izgradnje enega tira za milijardo, milijardo 300 ali še več in nato šele gradnja drugega tira, ki naj bi stal tudi najmanj pol milijarde. In skupna gradnja tega drugega tira oziroma dveh tirov bo trajala najmanj 15 let. Vemo, da Italija in Avstrija gradita povezavo mimo Slovenije in bo zgrajena leta 2024. Ta pol drugega tira oziroma pol potrebne železniške povezave pa dve, tri leta kasneje, če vztrajamo pri tem projektu. Tukaj je ogromno neznank.

Še enkrat poudarjam, da v naši poslanski skupini ne nasprotujemo gradnji drugega tira. Še več, mi se zavedamo, da je zelo pomembno za razvoj gospodarstva v Sloveniji, treba bi bilo med tem časom zgraditi še nekaj logističnih centrov, da bi izkoristili ta promet za sebe, da bi dodali še neko dodano vrednost temu prometu, ki bo potekel preko Slovenije, da bi lovili neke multiplikativne učinke tega, ne pa da nam bo ta promet samo v breme, ker vemo, da z uporabno železniškega tira se ne da povrniti stroškov, ker so neki limiti. Vse uporabnine, ki jo

dobimo za vso slovensko železnico, je približno 8 milijonov evrov letno. To ni enako kot so cestnine na avtocesti, za katere pokasira Dars letno okrog 350 milijonov evrov in tega je več kot polovica od tovarnega prometa, od katerega pa seveda je okrog 80 % tujega prometa na naših cestah. Mi smo mnenja, da je treba ta zakon zavrniti in da je treba, da se ta referendum spelje skupaj s predsedniškimi volitvami.

Ko je bilo rečeno s strani Vlade, da je nujno sprejeti ta zakon čim prej, da če ne bo sprejet, se ne bomo mogli javiti na razpis za evropska sredstva ... Sedaj ni več problem; čeprav bo razpis, se je treba prijaviti v juliju, referendum pa bo 24. septembra. Nič ne moti. Ves čas trdimo, da ta zakon ne ovira Vlade pri izgradnji drugega tira, da se to nadaljuje. Problem pa bo, če bo na referendumu to zavrnjeno. Pa še ne bo zavrnjen drugi tir, zavrnjen bo samo zakon, nič drugega ne bo. Vendar mi opozarjamo, dajmo spregledati, dajmo pogledati ostali dve varianti s strokovnega vidika. To lahko se naredi v nekaj mesecih in jaz sem prepričan, da mnogo ceneje dobimo in mnogo hitreje oba tira in brez vmešavanja zalednih držav, ker tega ne potrebujemo. Vendar nekako se trmasto vztraja; ne vem, kako moramo vztrajati na projektu, ki je star 20 let in da ga moramo nadaljevati, pa nič ne gledamo ne levo ne desno. Tehnologije so šle naprej, tujci delajo mnogo boljše projekte, novejše. Pri nas pa vztrajamo na serpentinah, na radiusu 600 metrov, ker vsi vemo oziroma vsa stroka ve, da pri 600 radiusu – oziroma če bo drugi tir, bo še manj, če bo ob tem tiru, bo mogoče 550 metrov – ni možna hitrost večja kot 60 kilometrov na uro. Kakšni so pa stroški vzdrževanja pri takih obremenitvah na tirnicah? To govori stroka. Ampak ne, mi vztrajamo pri tem projektu in potem še vključujemo tujce, kot da sami ne moremo tega zgraditi.

Zato smo v Poslanski skupini Nove Slovenije za to, da se referendum opravi skupaj s predsedniškimi volitvami. V Švici imajo letni referendumski dan in takrat izvedejo vse referendume, ki se naberejo, pa jih imajo ogromno, pri nas pa ne moremo združiti dveh referendumov, ki sta samo 14 dni, tri tedne narazen. Stroški, kot jih je navedel direktor Državne volilne komisije, so večji, če gremo na dva referenduma, če se dvakrat glasuje – približno 2 milijona 800 tisoč, če ne upoštevamo, da morajo volivci dvakrat na volišče. A to nam nič ne pomeni? Mi jih lahko sprehajamo kar, ne vem. A bo kdo to izračunal? A nimajo ljudje tudi stroške s tem, ko morajo dvakrat iti na volišča? Pri nas to ni pomembno. Važno da se zasleduje neki cilj, če je še tako nesmiseln. Zato upam, da bo med tem časom, tudi do referenduma in potem prevladala neka zdrava pamet pa da bi pretehtali še te projekte. Na referendumu z odločitvijo samih državljanov – pa ne glede na to če ne bomo dosegli tistega kvoruma – mislim, da bo rezultat za in proti veliko povedal tudi o delu te vlade.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Železniško povezavo med Divačo in Koperom vsekakor rabimo. Rabimo pa tudi kaj več. Če pogledamo stanje na slovenskih cestah, vidimo, da je potrebna prenova celotne železniške infrastrukture, ampak problem imamo že s tako kratkim in majhnim odsekom. Česa ne potrebujemo? Ne potrebujemo podjetja 2TDK. Denar, ki smo ga do zdaj dobili, gre samo za delovanje tega podjetja. Ne potrebujemo zakona. O tem smo že govorili v tem Državnem zboru. Figurativno se gradi s krampom in lopato, ne pa z zakonom. Seveda je zakon, ki je bil predlagan, povsem nepotreben in prenaša odgovornost s tistih, ki bi morali graditi, na Državni zbor. Ko se bo preiskovalo potem kot TEŠ 6, kdo bo odgovoren? Tisti, ki je potrdil zakon. Česa ne potrebujemo? Ne potrebujemo tujega partnerja. Kot da ne znamo tega storiti sami. Zakaj tuj partner? Zato da bo manjši nadzor in se bo lažje skrivalo sredstva. In kje so potem tukaj strateški interesi Slovenije? Da podlegamo nekim tujim strateškim interesom, videli pa smo, kakšne zahteve tujci že sedaj postavljajo do nas.

Kaj pa potrebujemo? Potrebujemo jasen projekt in jasen finančni okvir, da kandidiramo za sredstva. Tega pa žal nimamo. Prepleta se več zgodb. Ena je tehnična, kje bo sploh ta povezava potekala in na kakšen način, koliko tirov. Drugo, kako je to vezano na privatizacijo infrastrukture Luke Koper, kakšni so strateški interesi Slovenije, tujine, Italije, Avstrije, Madžarske. In pa seveda elementi sistemske korupcije, na kar so opozorile marsikatere institucije, tudi Komisija za preprečevanje korupcije in ostale.

Če pa pogledam izvedbo referenduma. Zakaj referendum? Zato ker Vlada ni upoštevala ne stroke ne nevladnih organizacij ne nekaterih institucij in je to zadnji izhod v sili, ki so ga ljudje uporabili. In voljo ljudstva je treba spoštovati. Rešitev bi vsekakor bila sistemska, da bi imeli volilni vikend ali volilni dan, kjer bi združili voljo ljudstva tako glede volitev, glede referendumov na državni in na lokalni ravni. Tako bi lahko prihranili marsikakšen denar za druge projekte.

Kaj lahko povem za zaključek? Da Vlada izkorišča asimetričnost informacij za prikrivanje finančnih tokov in za svoje cilje. Kar pa vemo o drugem tiru, je pa samo še smer, samo še smer nam je poznana. Zato takšen zakon, kot je bil predlagan, ni primeren.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, še enkrat hvala za besedo.

Spoštovani minister, predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Projekt izgradnje drugega tira železniške proge med Divačo in Koprom je postal stalnica v razpravah in odločanjih na sejah Državnega zbora. Po številnih nujnih in izrednih sejah pa tudi nenazadnje po interpelaciji zoper ministra za infrastrukturo, kateremu se je očitalo, da zavlačuje z drugim tirom, je vsaj nekako v besedah prevladalo enotno mnenje, da drugi tir potrebujemo. Tako trdijo vse stranke, ravnajo pa morda vsaka drugače. Vlada je v tem mandatu pospešila aktivnosti, ki se nanašajo na realizacijo projekta. Izdano je bilo gradbeno dovoljenje, sprejeli smo zakon, ki bo predmet referendumu in omogočili, da bo skladno s priporočili strokovne javnosti lahko grajena tudi dvotirna proga – torej da bo drugi tir dvotiren – in da bo omogočen civilni nadzor. Skozi vsa ta dejstva lahko ugotovimo, da smo danes po več kot desetletju različnih študij končno vzpostavili pogoje, ko lahko ta strateško pomemben in gradbeno zahteven projekt tudi izgradimo. Pri tem je treba poudariti, da projekt izgradnje drugega tira ni projekt ene vlade, ni projekt vlade Mira Cerarja, temveč je projekt več vlad. Ta vlada pa ga, kot je bilo že navedeno oziroma rečeno, samo nadaljuje tam, kjer že nekaj časa stoji. Torej, od tam naprej.

Cilj je torej, da se ta projekt vendarle spravi v nek tek, da se spravi iz predalov in da se na osnovi vseh študij, tudi glede variant poteka trase proge vendarle začnejo določena gradbena dela in da se v dobrobit slovenskega gospodarstva, slovenske logistike Slovenija poveže, tako kot ji gre, z Jadranskim morjem in da to omogočimo tudi vsem zalednim državam, ki si želijo na ta način gospodarsko sodelovati s Slovenijo. Glede na to da ta projekt nosi določeno politično težo, določeno politično konotacijo se tudi po zaslugi dela politike v javnosti pojavlja vse več zavajajočih informacij glede same vsebine zakona, ki je predmet tega referendumu, zato bom ponovil določeno vsebino, iz katere lahko zaključimo, da gre pravzaprav samo za vsebino, ki je v dobrobit transparentnosti samega projekta in v dobrobit nenazadnje vseh davkoplačevalcev.

Zakon določa pogoje in način izvedbe drugega tira, upravljanje in gospodarjenje z drugim tirom kot javno železniško infrastrukturo, vlogo posebej ustanovljene družbe 2TDK; pa naj tu ponovim, da primer ustanovitve tega podjetja ni nekaj posebnega, ni nekaj izjemnega. Če želite, lahko primerjamo to podjetje in njegov namen tudi z ustanovitvijo podjetja Dars, ki upravlja z avtocestami. Čeprav morda primerjava ni povsem na mestu, pa vendarle je povsem možno potegniti vzporednice s podjetjem, ki je bilo ustanovljeno z namenom izgradnje avtocest.

Zakon določa, da je ustanovitelj in edini družbenik te družbe Republika Slovenija. V izjavah, ki jih podajajo tudi nekateri politiki, je morda slišati, da je s tem zakonom in s tem

podjetjem omogočena določena privatizacija drugega tira, kar seveda ni res in tudi ni res, da bi morebitna zaledna država, ki bo vstopila v poslovni delež oziroma pridobila poslovni delež v tem podjetju, postala lastnik drugega tira. Dopušča se možnost torej, da lahko poslovni delež pod pogoji, ki jih določa meddržavni sporazum, pridobi tudi zainteresirana zaledna država. Pa vendar moram tukaj poudariti, da gre za meddržavni sporazum, ki ga ratificira ta državni zbor. Zato so te špekulacije o tem, kaj se komu daje oziroma s čim oziroma na kakšen način se Slovenija zavezuje do morebitnih partneric, zavajajoča, saj bomo o tem razpravljali takrat ko bomo imeli na mizah ta meddržavni sporazum, recimo da z Madžarsko ali morda še s katero izmed zalednih držav.

Zakon spremljajo s strani politike tudi očitki o povečanju tveganja za korupcijo. Glede opozoril, ki smo jih pridobili s strani Komisije za preprečevanje korupcije, moram povedati, da so bila ta opozorila v zelo veliki meri upoštevana v sami vsebini zakona, zato so pravzaprav vsa ta tveganja oziroma ti pomisleki, ki so bili izpostavljeni, odpravljeni. Med drugim zakon v svojih določbah določa to namensko družbo, ki se bo ukvarjala z izgradnjo in gospodarjenjem z drugim tirom. In kar se tiče poslovanja te družbe pa tudi pogojev, ki jih morajo izpolnjevati uprave in nadzorni sveti v teh družbah, torej pogojev v tem smislu, da se zmanjšuje kakršnokoli tveganje glede korupcije ali glede ostalih pomislekov, na primer nezdružljivosti opravljanja funkcije, prepovedi članstva, omejitve sprejemanja daril in podobno, skratka, vse je v smislu priporočil, naslovljenih na vprašanje tveganja glede korupcije. Prav tako je določeno, da v družbi ne sme biti poslovnih deležev v lasti fizičnih oseb ali pravnih oseb zasebnega prava, da mora biti družba naročnik po javnem naročanju, torej po zakonodaji s področja javnega naročanja. V zakonu je tudi posebej, izrecno določena vloga Računskega sodišča, Finančne uprave Republike Slovenije, kar so še seveda dodatna zagotovila, da bo projekt, za razliko od praks v preteklosti, financiran in izveden po načelih dobrega gospodarjenja. Naše trdno prepričanje je, da je seveda možno graditi tovrstne projekte tudi brez zakonov, ampak spomnimo se, kako so se gradili v preteklosti.

In če je komu težko, da kot politik, kot poslanec s sprejetjem zakona nase sprejme del odgovornosti za transparentno izvedbo takšnega projekta, potem je pač to njegova odločitev. Mi ocenjujemo, da je tudi s tem ko se je zakon prinesel oziroma pripeljal v Državni zbor, v državno-zborsko proceduro, da se je s tem dejansko začelo govoriti o tem projektu, da je s tem postal transparenten in pregleden tudi vsem zainteresiranim, tudi na koncu koncev ali pa najprej davkoplačevalcem.

V politiki, ki nasprotuje iz svojih razlogov, ki pravzaprav niso niti tako neznani – gre samo za nek politični prestiž, ki nasprotuje

temu zakonu –, iz te politike izhajajo tudi očitki, da zakon določa enotirno traso, da določa ceno tega projekta. To seveda ni res. To je popolna izmišljotina. Jaz oziroma mi kot poslanska skupina na vsakogar, ki je zainteresiran za vsebino tega zakona, apeliramo, da si ga lahko pogleda, tudi na spletnih straneh Državnega zbora, kjer bo videl, da pravzaprav ta cena ni določena z zakonom, da sprejetje in uveljavitev zakona ne pomeni, da bo drugi tir zgrajen po tej ali oni ceni.

Kar se tiče trase drugega tira, ki jo pobudniki ocenjujejo kot najbolj problematično, želimo izpostaviti nekaj. Najprej to, da je bila trasa drugega tira po večletnih študijah določena leta 2005 in kar je najbolj absurdno, da tisti, ki so jo določili, to je v prvi Janševi vladi, danes podpirajo referendum, podpirajo pobudnika, ki pravi, da je problematična trasa drugega tira.

Seveda je možno v diskusijo pripeljati tehnične rešitve, ki se tičejo izgradnje drugega tira, pa vendarle ocenjujemo, da so bile te študije do te mere dognane in da se struktura terena med Koprom in Divačo doslej ni spremenila, zaradi tega tudi ocenjujemo in se pridružujemo mnenju Vlade, da bi iskanje novih lokacij – sploh v smislu nekaterih zainteresiranih posameznikov, ki si želijo uveljaviti neke svoje rešitve, pa seveda ne zastonj – privedlo do tega, da se bo ta drugi tir odmaknil še daleč v prihodnost.

In naj tu ponovno spomnim, kar se tiče drugega tira, smo imeli interpelacijo zoper ministra dr. Petra Gašperšiča, ko se mu je očitalo, da s tem projektom zavlačuje.

Če je dejansko problematična trasa, potem se moramo vprašati, zakaj je problematična. Seveda naj se o tem sprašujejo tisti, ki to vprašanje izpostavljajo, in kaj so naredili, da takšna ne bi bila. Lahko ugotovimo samo to, da je pravzaprav ta besednjak in izpostavljanje teh problemov del nekakšne politične argumentacije, kot že rečeno, ki je namenjena samo temu, da se projekt izpodbije in da se pravzaprav gre v neko politično zgodbo, ki ima v ozadju samo politično bitko proti sedanji vladi.

Težava je tudi v tem, po oceni naše poslanske skupine, da predlagatelj pobude ne predlaga alternativne možnosti za izgradnjo drugega tira. Slišali smo na razpravah pristojnega oziroma matičnega delovnega telesa, da imamo več zainteresiranih posameznikov, ki nasprotujejo temu zakonu. Imamo Duhovnikovo varianto, imamo Jazbinškovo varianto pa imamo nenazadnje varianto tudi prof. Damijana, ki se pač dotika načina plačevanja – nekako v smeri podjetja Luke Koper, ki zakonu nasprotuje zgolj zaradi tega, ker se z njim uvaja posebna taksa na pretovor. Skratka, opozicija temu zakonu ni enotna pri svojih stališčih, enotna si je samo v tem, da izpodbija zakon, po drugi strani pa ne državljanom ne gospodarstvu ne ponuja nikakršne alternative. Če je kolikor toliko res, da

smo si enotni pri tem da moramo ta drugi tir zgraditi, potem je najmanj za pričakovati, vsaj od vseh političnih akterjev, ki nekaj pomenijo v tej državi, to je tudi od opozicije ali od posameznih delov opozicije, da nam predstavijo, kakšna pa je po njihovem vizija razvoja prometa, železniškega prometa in predvsem kakšna je vizija razvoja prometa med Divačo in Koprom, za katerega je že tolikokrat bilo izpostavljeno, da je zelo problematičen in da ne ustreza nekim zahodnoevropskim in modernim standardom. Izpostavljena pa je tudi možnost ali pa je kar gotovo, da se bo s tem dolgoročno zavrli tako razvoj gospodarstva kot same logistike.

V Poslanski skupini Modernega centra bomo seveda podprli predlog odloka o razpisu zakonodajnega referenduma, kot ga je pripravilo matično delovno telo. Verjamemo, da se bo tekom današnje seje na veliko zavajalo glede tega, da si nekateri želijo referendum izpeljati na cenejši način, pa vendarle moramo na tem mestu opozoriti, da z vidika današnjega odločanja ne moremo odločiti o tem da bi bil referendum skupaj s predsedniškimi volitvami, zaradi tega ker tega datuma, torej datuma predsedniških volitev, nimamo.

Kar se tiče možnosti ali pa alternativ, da se referendum oziroma dan referenduma izpelje prej ali kasneje, pa se pridružujemo mnenju Vlade, da je glede na vse razprave in glede na dejstva, ki so bila izpostavljena v preteklosti, treba ta referendum izpeljati čim preje. Nenazadnje odločamo o zakonu, ki je bil po odločitvi Kolegija predsednika Državnega zbora sprejet v nujno proceduro, torej kot zakon po nujnem postopku in bi bilo najmanj neresno, če bi odločanje o takem zakonu prelagali v nedogled oziroma do skrajnih zakonskih možnosti, tudi tistih ki se odločajo z dvotretjinsko večino. Sicer pa ne dvomimo, da do bi dvotretjinske večine v tem parlamentu niti ne bi moglo priti, ker če se ne moremo poenotiti o tako osnovnem projektu, kot je projekt drugega tira, potem ni za pričakovati, da se lahko kaj bolj poenotimo o datumu.

V Poslanski skupini bomo torej predlog oziroma odlok o razpisu zakonodajnega referenduma podprli. Si pa želimo Slovenije, ki bo primerljiva z evropskimi državami, po kateri bodo lahko vozili moderni vlaki, ne pa neke Slovenije, ki bo zaostala v nekem razvoju, tako železniškem kot tudi ostalem. In zaradi tega ocenjujemo, da je za Slovenijo, za njene davkoplačevalce, za gospodarstvo in za logistiko bolje, da se ta zakon na koncu uveljavi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

V Državnem zboru prvič poslanci obravnavamo na dolgo in široko zelo strokovno temo, kot je projekt izgradnje drugega tira. Nenazadnje se bodo z izjemno strokovno temo ukvarjali vsi državljani Republike Slovenije. To se do sedaj še ni zgodilo nikoli. To je zelo jasen pokazatelj, da je politika vzela projekt drugega tira v svoje roke, namesto da bi ga prepustila stroki. To kaže, da je tukaj nekaj narobe. Tako opozicijske stranke kakor tudi stroka opozarjamo, da je takšno vodenje projekta nesprejemljivo, posebno pa še ob dejstvu, da gre za popolno finančno neznancko glede vrednosti projekta izgradnje drugega tira.

Pa naj grem po vrsti te nenavadne zgodbe. Vlada najprej ustanovi družbo 2TDK in ji položi na račun 200 milijonov evrov. Danes ima ta družba dva zaposlena. Zelo nenavadno je, saj do sedaj v Sloveniji za noben projekt nismo ustanavljali novih družb. Če bi šli po tem vzorcu v preteklosti, če bi ustanovili družbo za vsakih 20, 27 kilometrov, bi danes imeli približno 60 ustanovljenih družb. Pa če bi za vsak tak projekt sprejeli zakon, bi danes imeli na mizi 60 zakonov. Govorim samo za železniško omrežje, ki ga je tisoč 200 kilometrov v Sloveniji. Pa tudi na cestnem omrežju so bili izgrajeni bolj zahtevni projekti, kakor je izgradnja drugega tira na odseku Divača–Koper. Povsem normalno, povsem razumljivo bi bilo, da bi projekt izgradnje drugega tira vodile ali Slovenske železnice ali državni DRI. Torej, ustanavljanje posebne družbe je povsem nepotrebno.

Nadalje je pa vrhunec unikuma dodal sprejeti zakon o izgradnji in vodenju investicije drugi tir. Zakon določa koncesionarja za dobo 45 let in to brez kakršnihkoli tveganj, ki jih ima koncesionar, kajti vsa tveganja v končni fazi prevzame proračun Republike Slovenije. Vsa tveganja. Posebno zanimivo je pa področje določitve vrednosti projekta, kajti tega določa kar zakon sam – s plačilom tako imenovane dosegljivosti za čas 45 let, kolikor traja koncesijsko obdobje od dokončanja projekta, to je od leta 2025 dalje. Obrazložitev zakona zelo jasno pojasnjuje, da bo ta vrednost 30 do 40 milijonov letno. Če se poiigramo malo z matematiko, potem je ta vrednost določena z zakonom v razponu od milijarde 350 milijonov do milijarde 800. Razpon, delta razlika je 450 milijonov. To se pravi, povsem nelogično, nerazumno je, da vrednost projekta določa zakon, ne pa da ga določa tehnična dokumentacija.

Že sam postopek sprejemanja zakona, ki je bil po izredno nujnem hitrem postopku, je bil nenavaden in na nek način tudi sumljiv. Vedno v preteklosti so se vrednosti določale na osnovi tehnične dokumentacije, tako imenovanih PZI projektov – projekti za izvedbo –, ki vsebujejo popise del in je moč zelo natančno izračunati investicijsko vrednost. Zelo natančno. Tako pa smo bili priča namernemu hitenju pri sprejemanju zakona, namesto da bi počakali še par mesecev, da bi bila PZI tehnična

dokumentacija dokončana. To je pokazatelj, da je šlo za očitno namerno izogibanje temu, da bi dočakali PZI projekt.

Veliko je bilo nadalje izgovorov, da gre za nujno hitenje zaradi prijav na evropske razpise. Koliko prijav pa je bilo do danes na evropske razpise? Res je, da smo nekaj sredstev dobili za pripravljala dela. To je bistveno treba ločiti, kajti za resno prijavo na evropske razpise je treba imeti investicijski program, je treba imeti zaprto finančno konstrukcijo. Zaradi konstruktivnih pripomb opozicijskih strank in pripomb stroke je Vlada precej zmedena in zelo zanimivo je pogledati interpretacije glede vrednosti projekta drugi tir, pa jih bom naštel, lahko jih pa tudi preverite na vseh magnetogramih do sedaj izrečenih teh izjav. Premier navaja, da je vrednost 27 milijonov po kilometru. Če si to preračunamo, znese 720 milijonov. Minister je pred nedavnim izrekel, da je vrednost 960 milijonov plus stroški financiranja. Tudi danes je potrdil, da je vrednost nekaj manj kot milijardo v svoji uvodni obrazložitvi. Kolegica največje vladne koalicijske stranke gospa Vojka Šergan je na odboru dejala, da je vrednost 980 milijonov. Zakon določa vrednost od milijarde 350 do milijarde 800. Poglejte si obrazložitev zakona, jasno in natančno je obrazloženo. Gospod Dragonja v investicijski vzdržnosti projekta navaja, da je vrednost milijarda 700. Poglejte si njegove priloge – vrednost milijarda 700.

Sedaj mi pa povejte, ali lahko kdo izmed teh petih interpretacij razbere, kakšna je vrednost projekta. Jaz mislim, da ga ni junaka na zemlji, ki bi s tako različnimi interpretacijami lahko razbral, kakšna je vrednost projekta. Jaz projekta, da ne bi bil izdelan investicijski program, ne poznam. In tak način vodenja je seveda nepravilen. To je bila, bi rekel, obrazložitev o tej nujnosti in hitenju sprejema tega zakona. In seveda brez investicijskega programa, ker ni prikazano, kako je projekt finančno pokrit, se ni možno prijaviti na noben evropski razpis oziroma če je interpretacija drugačna – ker sedaj slišimo tudi vladne interpretacije, da zakon sploh ni potreben in tako naprej –, dejansko potem, bi rekel, so te izjave same s seboj ... Nekaj ni v redu.

V investicijskem programu je in mora biti prikazan celoten obseg razpršenega financiranja, kot ga predlaga Vlada, tako od bank do tujih vlagateljev. Skratka, kakorkoli, finančna konstrukcija mora biti zaprta. Seveda v investicijskem programu mora biti ovrednotena tudi cena financiranja, to se pravi cena kreditov, ki bodo tu zajeti in seveda na koncu pod črto vrednost končne investicije, pa ne rabimo nobenega zakona. To je investicijski program, ki ga pred pričetkom izgradnje največjega projekta sploh nimamo, sploh ga nimamo. Vlada pa poudarja, saj imamo zakon. Investicijskega programa pa nimamo.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smatramo, da zakon

takšen kot je je popolnoma nepotreben ob popolni nedorečenosti vrednosti investicije, kajti to je lahko le zgolj pravna podlaga za odprte finančne mahinacije na tem največjem projektu. Če si iz te interpretacije vrednosti projekta izračunate razliko od najnižje do najvišje, je razlika kar milijardo 80 milijonov. To je zelo neresen ali pa če bi po drugi strani rekel zelo namenski pristop, kako se nepravilno pristopi k takšni investiciji. Pa ne govorim, da te razlike vsebujejo nepredvidena dela ali vsebujejo dodatno rezervo za tveganja na tem projektu ali da so tu odprta še vprašanja stroškov financiranja. Ne, to je že zajeto v osnovnih vrednostih, ki so interpretirane kot končna vrednost projekta.

Tudi širša strokovna javnost opozarja na nerazumen pristop k projektu drugi tir, saj pred pričetkom del, pred pričetkom izgradnje tega projekta ni jasno, ali imamo en tunel z enim tirom – s servisno-varnostnim tunelom, tako pravi gradbeno dovoljenje. Ampak ministrstvo je že napovedalo, da ne bo tako, da bo šlo v spremembo gradbenega dovoljenja, da bo tudi druga cev dala možnost izgradnje drugega tira. To se pravi, ne vemo, ali bomo imeli dva tunela z dvema tiroma ali bomo imeli en tunel z dvema tiroma ali bomo imeli dodaten tir ob izgradnji oziroma ob obstoječem tiru. Stroka je pripravila več rešitev kot predloge, kot ideje k tem strokovnim neznankam, vendar ni nobenega posluha za njihove strokovne predloge.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke zelo dobro razumemo nujnost in potrebnost izgradnje drugega tira, zavedamo se odgovornosti, da je Drugi tir treba zgraditi v relativno kratkem roku. Absolutno pa ne na tak način, kot se k izgradnji pristopa sedaj.

Strokovna civilna iniciativa je na vse te nepravilnosti vseskozi opozarjala, a je s strani Vlade popolnoma ignorirana. Zbiranje podpisov za referendum je bila njihova razumna odločitev. Vsi ti zbrani podpisi pa so zelo jasen pokazatelj, da so državljani zelo številčno prepoznali nepravilnosti vodenja projekta drugi tir kakor tudi sprejetje zakona o izgradnji drugega tira Divača–Koper.

Danes bomo poslanci odločali o odloku o razpisu referendumu o zakonu o izgradnji drugega tira, kjer bomo potrjevali datum referendumu. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagamo, da se referendum in predsedniške volitve združijo v en datum. Vendar vladni koaliciji ni mar privarčevanih dobrih treh milijonov evrov, temveč je njihova računica izključno da mi vsi, ki smo podporniki tega referendumu, ne bomo dosegli referendumske kvote. Ni jim interes varčevanje.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagamo, da je datum, ki je referendumski datum za referendum kakor tudi za predsedniške volitve, 12. november letošnjega leta. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava o predlogu odloka.

Besedo ima mag. Branislav Rajič, pripravita naj se gospod Primož Hainz in gospa Ljudmila Novak.

MAG. BRANISLAV RAJIČ: Hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz menim, da je smisel tega referendumu samo v tem, da se onemogoči nadaljnje uspešno delo Vlade, in bom te zadeve utemeljil. Ta vlada je prva, ki je po dolgih letih prelaganja odgovornosti projektu drugi tir dala prioriteto in ga premaknila od mrtve točke do točke začetka izvedbe. Pričetek gradbenih del je predviden že v letošnjem letu. Ta projekt drugega tira se vleče že dolgo vrsto let in vsako dodatno leto odlašanja in prelaganja odgovornosti s pričetkom izvedbe investicije to škodo absolutno povečuje. Soočamo se tudi s preobremenjenostjo železniške povezave med Koper in Divača, ki se večja iz leta v leto in potencira nadaljnjo gospodarsko škodo. Drugi tir pa je velika spodbuda gospodarstvu in s tem predstavlja ogromen potencial za ustvarjanje novih delovnih mest. Torej, gradnja drugega tira pomeni utrditev strateškega položaja naše države, pomeni krepitev slovenskega gospodarstva in logistike, pomeni zvišanje konkurenčnosti Luke Koper, Slovenskih železnic in slovenskega gospodarstva, pomeni tudi dvig varnosti prometa. In ravno pri tej točki dviga varnosti prometa želim opozoriti, da skupaj z izgradnjo drugega tira gre tudi modernizacija železniške proge na celotni mreži in ta bo bistveno razbremenila avtocestni križ. Stranka modernega centra ukrepa v smeri varnega prometa v Sloveniji, ker je v ospredju naše politike človek. Mi želimo preprečiti težke posledice nesreč v cestnem prometu in s tem bomo to v bistveni meri dosegli. Nadalje izgradnja drugega tira pomeni zmanjšanje škodljivih vplivov in tveganj za okolje, dvig požarne varnosti in znižanje ravni hrupa in seveda nižji ogljični odtis. Okolju bo tudi omogočena prijaznejša vrsta transporta, ker bo tovorni promet prešel na železniško povezavo, na železniški promet namesto da obremenjuje cestni promet. Danes denimo je avtocestna povezava med Mariborom in Ljubljano do te mere obremenjena s tovornim prometom, da vozniki osebnih avtomobilov uporabljamo le prehitevalni pas za normalno vožnjo, ostalo je pa popolnoma nagnjeno s tovornjaki. In ob tem bo veliko več naših ljudi dobilo delo na Slovenskih železnicah.

Torej, Stranka modernega centra je prva, ki je ta projekt pripeljala do točke realizacije in mi ne želimo, da se Slovenija za projekt zadolži na račun davkoplačevalcev, zato je naša finančna konstrukcija vključila pridobivanje evropskih sredstev, nepovratnih sredstev in tujih

vlagatelj, ampak na tak način, da vse ostane v slovenski lasti. In to je pomembno poudariti. Ampak zadnja točka, ki se mi zdi še najbolj zanimiva – ker velikokrat smo že utemeljili sam pomen gradnje drugega tira –, zadnja točka se mi zdi zelo pomembna, ker je ta postopek zbiranja podpisov za referendum na nek način pokazal eno drugo sliko naše družbe in jaz bi rad opozoril na to. Vsak, ki je hodil mimo upravnih enot in si ogledoval ali srečal te ljudi ob stojnicah, je moral dobiti vtis, da gre za eno skoraj lahko rečem falango ostarelih vojakov sodobnega enoumja, ki so se zaganjali v mimoidoče, ki so agresivno zahtevali, da se podpišete, če pa niste hoteli, so pričakovali, da jim razložite, zakaj nočete. In to je bilo izjemno neprijetno, po drugi strani pa indikativno. Starostna struktura teh agitatorjev ali aktivistov je imela krepke gerontološke reference, in če me kaj veseli, je to da med njimi ni bilo mladih. Imeli smo pa na oglasnih deskah študentskih servisov veliko oglasov, da se iščejo študentje za zbiranje podpisov, ampak k sreči jih niso našli veliko in to je dobro. Bili so primeri, da so se dedki in babice, končno usposobljeni, da uporabljajo Facebook, na tem družbenem omrežju hvalili, da so pregovorili vnuka ali vnukinjo, da za nagrado gre podpisat. Ampak tudi takšnih ni bilo veliko. Tako da mogoče še odgovor na to, ko je kolega Žnidar povedal, da so državljani številčno prepoznali potrebo po referendumu. Jaz se ne strinjam; samo v Ljubljani in Mariboru, v dveh največjih mestih je na stotine tisočev ljudi šlo mimo stojnic, ki so bile v centru mesta pred upravnimi enotami, občinami in tako naprej, pa ni zbrano stotine tisočev podpisov. Zbran je minimum, 40 tisoč, na zadnji dan. In Evropska skupnost je tudi prepoznala pomen tega projekta, konkretno te tehnične rešitve, ji je zaupala in je oznanila, da bo Sloveniji za to namenila v prvi fazi za pripravljala dela nekaj več kot 44 milijonov. In moram reči, da sem na ta dan, ko so to objavili, razmišljal, da bi verjetno pobudniki referenduma morali začeti zardevati, pred ogledalom in pred svojo domovino. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Primož Hainz, pripravita naj se gospa Ljudmila Novak in gospod Danijel Krivec.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav ministru in sodelavcu!

Jaz seveda moram reči, gospod predsednik, da ta razprava seveda ni oziroma tudi uvodi niso bili uvodi o odloku, to je razprava o zakonu. Zato bom tudi sam moral pač par besed reči na to temo, ker odlok je pravzaprav kratek in bi lahko opravili z razpravo bistveno prej in seveda tudi ne bi ponavljali tistega, kar smo pravzaprav povedali že v tem Državnem zboru nekajkrat. Ampak seveda, ker je bila razprava tudi na odboru tako široka, je seveda težko danes najbrž drugače voditi sejo.

Drugo, kar moram reči, je seveda vprašanje; referendum je legalen, referendum je legitimen, je zavrnitveni, to poznamo, seveda, ni nobenega dvoma ... Ampak seveda nobenega dvoma tudi ni to, kar nekateri zatrjujejo, tudi sam seveda, in brez potrebe nekateri ponavljajo, da ni dvoma, da drugi tir potrebujemo. Seveda pa če pogledamo javno mnenje – ne glede na to kaj si jaz mislim o nekaterih raziskavah pri relativno majhnem številu teh rezidentov –, kot je bilo objavljeno v Delu, recimo, je pa zanimivo, zato so ti podatki seveda zelo relativni. 30 % ljudi približno misli, da je referendum potreben, 30 % bi šlo na glasovanje in 30 % ljudi misli, da je to glasovanje o Vladi. To se pravi, ta odstotek – približno enak, odstotek gor ali dol – pomeni zelo jasno, gre za glasovanje o Vladi, kar z drugim tirom nima zelo veliko skupnega. Seveda pa večina ljudi misli, da je referendum nepotreben. Večji problem so seveda odstotki tako imenovanega zaupanja Vladi. Tu seveda smo, bom rekel, v neki zadregi; zaupanja Vladi je 13 %, ampak tudi civilni iniciativi zaupa 16 %, to se pravi praktično približno ista številka, ki pa je katastrofalno nizka za ene in druge, po moji oceni. Ne bi nadalje analiziral, kaj pomenijo ti odstotki, ampak vendar nakazujem neke misli, ki mislim, da bi lahko bile pomembne pri našem današnjem razmišljanju.

Seveda pa imam okrog te teme – ne o odloku, ampak o zakonu – tudi sam nekatere dileme. Ene sem omenil pred mesecem dni, ko smo imeli zadnjo razpravo in sem rekel, da mislim, da bi moral drugi tir imeti dva tira, in bom rekel, nekako vsi skupaj smo dosegli to, da bosta dva tira in to je zame veliko spoznanje tega vladnega predloga, kajti treba je sprostiti ta kraški rob, kjer vlak vozi zdaj.

Drugo pa je seveda vprašanje trase. Mi smo zadnje čase brali v časopisu nekatere očitvice, če lahko ta izraz uporabim, ki trdijo, da je bila ta kljuka, ki je do italijanske meje skoraj narejena, da je pravzaprav bila sprejeta v nekem političnem trenutku, ki je bil seveda drugačen. Ne bom ocenjeval tistih, ki so to predlagali, ampak vprašanje pa se mi postavlja, ali smo dovolj preštudirali tisto, čemur pravimo danes tu Jazbinškov predlog. Namreč, ta vendar skrajšuje to progo in seveda bi lahko bilo zanimivo tudi stroškovno. Kolikor sem sam kot velik laik, oprostite, ampak vendar, pogledal te odstotke recimo naklona, ker sem mislil, da je to problem – mislim, da tudi to ni problem. In bi bilo mogoče dobro razmisliti, ne verjamem pa, da ni Vlada sposobna, če bi ugotovili, da je ta sprememba tega načrta, da se to ne bi dalo tudi legalizirati z vsemi temi birokratskimi papirji, če lahko tako rečem, ki jih mora vsak tak predlog imeti. Vlada je dokazala svojo sposobnost na nekaterih drugih akcijah, tako da mislim, da to ne bilo slabo razmisliti.

Drugo je seveda vprašanje slovenskega lastništva. Še sam sem, moram reči, pod temi teksti, ki jih berem, nekaterih ekonomistov, vedno bolj prepričan, da bi bilo

dobro, da Slovenci ostanemo lastniki. Bom zelo kratek, ker vsi veste, za kaj pravzaprav gre oziroma nimam pravega odgovora, kaj je s tujimi vlagatelji – kar je sicer evropsko zelo simpatično, ampak vprašanje, kaj to pomeni na dolgi rok in v tej konkretni Evropi. Pa ne bom zdaj nekega dvoma v to Evropo seveda spodbujal.

Tisto, o čemer sem slišal v uvodu, da med tistim narediti nič ali pa tistim narediti nekaj je vendar znotraj očitno še možnost kakšnega krajšega ali pa poglobljenega razmisleka, zato seveda jaz mislim, da ta drugi tir oziroma ta referendum ... Jaz seveda ne bom za, ampak da bi bilo dobro kakšno reč znotraj tega še razmisliti. In ponavljam, dileme okoli tega, potrebujemo ali ne potrebujemo drugi tir, ni. Te dileme ni. Ga potrebujemo.

Bi pa kolega Rajiča, ki ni tako daleč stran, bom rekel, po starosti, ki govori o gerontoloških karakteristikah nekaterih udeležencev v tem procesu, takšnem ali drugačnem, ali je to civilna ali ni civilna ... Mislim, da pa nekako ni na nivoju tega državnega zbora ali pa vsaj, bom rekel, tudi poslanskega izrekanja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Ljudmila Novak. Pripravita naj se gospoda Danijel Krivec in Danilo Anton Ranc.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani predsednik, minister, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Referendum je demokratična pravica državljanov, zato menim, da sploh nima smisla, da tukaj razpravljamo, zakaj je ta referendum. Ta referendum bo zaradi tega, ker je bilo zbranih več kot 40 tisoč podpisov državljanov, ki enostavno ne podpirajo tega zakona. Konec. Kako so bili ti podpisi zbrani? Ali so bili tam starejši na stojnicah? Seveda so bili, ker imajo več časa, ker niso v službi. Mlajši so gotovo tudi elektronsko oddali svoje podpise. To sploh nima smisla o tem razpravljati. To je pravica državljanov.

Seveda si pa tudi jaz prizadevam za to, da bi bila ta pravica ne najbolj draga. Če lahko zmanjšamo stroške za ta referendum, potem sem za to, da bi ta referendum bil skupaj s predsedniškimi volitvami. Vsi pa vemo, zakaj pravzaprav tisti ki so proti referendumu, temu nasprotujejo. Zato, ker bi s tem bil dosežen tudi kvorum. Kakorkoli, sama menim, da bi lahko bil referendum skupaj s predsedniškimi volitvami.

Vsi se tudi strinjamo, da potrebujemo drugi tir. Ne samo drugi tir, dva dobro vozeča tira potrebujemo. Potrebujemo tudi obnovo celotne železniške infrastrukture po državi, da bi bile tudi ceste bolj razbremenjene. O tem ni dvoma. Ampak glede na to, kako pa mi delamo te tire – tam ta proga Ljubljana–Kočevje, koliko let se že dela, pa še vedno ni stvar prišla do konca –, pa močno dvomim, da bomo pri tem tiru zelo hitri in zelo racionalni. Močno dvomim. In ravno zaradi

tega, ker imam toliko dvomov ob tem projektu, zato podpiram referendum.

Če bi bile stvari res jasne, če bi bili načrti dodelani, ne pa toliko pomislekov okoli tega, tudi strokovne javnosti, če bi bil izdelan finančni načrt, če ne bi bilo 75 % proge sami tuneli, če ne bi bilo toliko pomislekov glede nove državne firme in kdo pravzaprav si bo ta plen delil, ne bi imela tudi sama nobenega dvoma.

V Novi Sloveniji zagotovo ne delamo tega zato ker hočemo ovirati to vlado ali ker hočemo nekaj slabega državljanom, ampak enostavno zaradi tega ker je toliko dvomov okoli tega projekta. In vsi dobro vemo, kako se je gradil TEŠ 6 – kar naprej so bili pomisleki in vedno znova, »ja, sedaj smo pa že začeli, sedaj moramo pa nadaljevati«, in cena se je dvigala na dvakratno začetno ceno. In ne želim, da tudi z mojo pomočjo se ta projekt ponovi na takšen način, zato je prav, da državljanji, tako politiki kot tudi civilna družba naredijo vse, da pač temu nasprotujejo. Potem naprej pa je odgovornost na Vladi oziroma v tem primeru na parlamentu. Zakaj je Vlada predlagala zakon, ki ga pravzaprav ne potrebuje? Zato da ne bo sama odgovorna za ta projekt in njegove posledice, ampak zato da boste tisti, ki ste to podprli, nosili vso odgovornost. Drugače si ne znam predstavljati, zakaj zakon, ki bo v določeni meri tudi oviral določene spremembe. Ker zakona se je treba držati. Pa se bo ugotovilo, da nekje ni smiselno, da ovira, a potem bomo pa takoj čez noč spet zakon spremenili. Bojim pa se, da bo ta vlada lopate zasadila tako rekoč, si pripela medalje, šla na volitve z velikim projektom, problemi bodo pa ostali naslednjim vladam. Jaz si želim, gospod državni sekretar, da bi ta projekt bil dober, uspešen, da bi dobili drugi tir. Kot sem pa povedala, imam pa vrsto dvomov okoli tega. In zaradi tega podpiram referendum. In ker sem tudi za to, da zmanjšamo stroške za ta referendum, podpiram datum, da je skupaj s predsedniškimi volitvami.

Torej, ni upravičeno, da oporekamo civilni družbi, da je zbrala te podpise. To je demokratična pravica. Naša možnost in priložnost pa je, da pa stroške za to zmanjšamo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danijel Krivec, pripravita naj se gospoda Danilo Anton Ranc in Ivan Prelog. / oglašanje iz dvorane/ Pardon, se opravičujem, Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Najprej za uvod. Tudi sam bom začel tam, kjer je kolegica Ljudmila končala. Mislim, da je v pristojnosti in možnosti Državnega zbora, da poskuša na čim cenejši način uveljaviti voljo ljudi, ki so zbrali podpise za referendum. In v tem primeru to možnost imamo, ne glede na to da vsi govorite o tem, da Državni zbor tega ne more uskladiti. Državni zbor predlaga datum referenduma. Predsednik Državnega zbora

predlaga datum volitev za predsednika države. Predsednik Državnega zbora je tudi del Državnega zbora. Se pravi, da ob upoštevanju dobre volje, pripravljenosti se zadevo absolutno v skladu z vsemi poslovnimi določili, z vsemi pravili iger da uskladiti. Tako da argumenti, da to ni možno zaradi ne vem kakšnih pravil igre, ne držijo. Jasno pa, da je dilema glede tega, zakaj teh datumov ne združiti. Da mi v opoziciji in tudi civilne iniciative zagovarjamo to združitev zato, da prihranimo določene stroške, ki s tem nastanejo. Sami ste v času, ko so se podpisi v kampanji zbirali, ravno argumentirali, da je to nepotreben strošek za državo. Sedaj pa tega stroška nočete zmanjšati. Tako da tu se je treba vprašati, kje je vaša verodostojnost glede tega. Vsi poudarjate, da mi zagovarjamo samo to, da se zmanjšajo stroški. Ne. Če ste poslušali razpravo na odboru, smo govorili tudi o tem, da glede na to da v koaliciji ves čas govorite, da je ta zakon ena od boljših inovacij te vlade, da je ta projekt najbolj transparenten projekt, ki se vodi v tej državi v zadnjem obdobju, bi bilo tudi z vaše strani zelo zaželeno, da dobite to potrditev v čim večjem številu na referendumu. Se pravi, vsi argumenti, ki so na mizi, govorijo v prid temu, da poskušamo ta dva datuma združiti. In kot sem rekel, ni ne poslovnih ovir ne statutarnih, nobenih formalnih zadreg glede tega. In tudi vsebinsko bi se človek verjetno strinjal s tem, da je tako v interesu vas kot tudi v interesu tistih, ki so dali podpise za to da se na referendumu odloči, ali je ta zakon potreben ali je nepotreben za gradnjo drugega tira.

Glede tega ali je drugi tir potreben ali ne mislim da je nepotrebno izgubljati besede, ker ni poslanske skupine, ki ne bi javno povedala svojega stališča, da drugi tir dejansko potrebujemo. Je pa jasna razlika v tem, ali ga potrebujemo po neki maksimirani ceni, ki jo določi nek zakon, nek poseben inštrument ki ste ga vpeljali za to da do tega pridemo, ali peljemo investicijo tako kot so se vse investicije v tej državi na področju infrastrukture dogajale. In še enkrat opozarjam, ne mešati TEŠ 6, ker je bila to zasebna investicija, ne pa javna infrastruktura do trenutka, ko je bilo to potrebno – 2009, 2010, zagotoviti poroštvo za kredite, ki jih je najela zasebna družba. Vodilo se je izven Državnega zbora. Državni zbor s tem v začetni fazi ni imel čisto nič. Zato te stvari ni korektno, da jih mešate med seboj. Od takrat naprej pa se lahko strinjamo, da gre po podobni proceduri; po proceduri, da so neka dejstva de facto v fizični obliki že zgrajena. V tem primeru govorite o pripravljalnih delih, v primeru TEŠ se je govorilo o začetni investiciji in o tem, da je dano poroštvo matice HSE TEŠ 6 za to, da je podpisal tisto 100-milijonsko pogodbo in s tem se je zadeva odvila v smeri, kot jo vsi poznamo. Vsi opozarjamo, da v tem primeru ne gre za enak princip. Kolegi iz opozicije ves čas govorite o tem, da je v času naše vlade prišlo do sprejema DLN. Sicer vi govorite, da smo mi to sprejeli, ampak upam, da vsaj kdo pozna, kako se

Državni lokacijski načrti sprejemajo in verjamem, da ne razmišljate o tem, da poslanci to delajo ali pa Vlada v osnovi, ampak delajo to ravno tako strokovne službe. In vsi veste, če ste karkoli prebrali, da je bila v nekem obdobju vezana vsa zadeva na tako imenovani novi tir. Ta novi tir pa ni Divača–Koper, ampak je bil takrat postavljen kot Trst–Divača. In na osnovi te pogodbe, ki je bila takrat z Italijo usklajena, dogovorjena, smo mi dobivali tako imenovane točke za novo progo. Kajti v primeru Divača–Koper gre v vsakem primeru za nadomestilo, rekonstrukcijo itn., tudi če gre za nov tir, ker nov tir pomeni nov koridor v prostoru, ki ga postavimo. In zato smo do leta 2011, ko ni bila naša vlada, 2010, vztrajali na tej meddržavni pogodbi, dogovoru, ki je bil z Italijo in ki nam je omogočil to, da gradimo, v navednicah, novo progo v sistemu TNT. Po tistem pa so se stari dejansko spremenile in zato opozarjamo na to, da je treba v tem trenutku, ko smo prišli do neke realizacije, ugotoviti, ali so vsi ti robni pogoji še smiselni, da se jih upošteva in ali ni investicija predraga za to kar v tem trenutku potrebujemo. V obrazložitvi, ki nam jo je Vlada glede nesprejemljivosti tega spremenjenega datuma referenduma poslala, piše tudi, da je bilo pridobljeno seveda gradbeno dovoljenje 23. 6. 2017 oziroma 23. 6. 2017 je Evropska komisija Sloveniji dodelila za izvedbo pripravljalnih del ter dodatna geološka in arheološka raziskovanja teh 44 milijonov, ki jih je minister prej omenil. Tam piše v tistem dokumentu tudi o variantah, ki jih naj s tem denarjem proučimo. Kaj to pomeni, si lahko vsak sam predstavlja, ampak če dobimo denar za to, da vse te variante preštudiramo, geološko raziskujemo, verjetno je tudi čas ali pa še vedno možnost, da najdemo najbolj optimalno traso, o čemer so tudi nekateri kolegi iz koalicije govorili. Predvsem zato, ker je vsaj v tistem delu okrog doline Ospa in samega Tinjana veliko nekih objektov, ki zahtevajo veliko pripravljalnih del v navednicah; govorimo o tunelih, govorimo o viaduktih, ki so na zelo kratki razdalji. Kdor se malo spozna, ve, da v primeru tunela – ne glede na to ali je dolg ali kratek – so vhodni portali zelo zahteven element. In v primeru, da pridemo do neke optimizacije, bi bilo to koristno za koalicijo in opozicijo, predvsem pa za državljane, ki bodo to plačali.

Glede na to, da imamo denar za to, da to ponovno preučimo in pridemo do optimalnih variant, je to smiselno narediti. Namreč, nekatere variante, ki so na mizi, o katerih se Vlada in stroka nočeta pogovarjati, govorijo o zmanjšanju števila tunelov z 8 na 3, kar pomeni toliko in toliko manj vstopnih portalov, da ne govorimo o teh vmesnih viaduktih. In naš predlog oziroma naša pobuda za to, da se ne dela dodatnih stroškov in nepotrebne predrage investicije, je ravno v tej smeri, da se vse te variante, ki so na mizi, prouči. In v primeru da je referendum nek v navednicah ali bi za Vlado, za ministrstvo, da pride do boljše rešitve, je to, kakorkoli, po svoje dobra zadeva.

Zakaj smo bili že v startu proti družbi 2TDK oziroma Zakonu o 2TDK? Ravno zaradi tega ker zadeva ni primerljiva z nobenim podobnim evropskim projektom, ker kjerkoli gre za primerjavo, ki je bila navedena v dosedanjih gradivih, gre običajno za čezmejne projekte med dvema državama. V našem primeru pa to ni. In glede na to da smo in železnice in avtoceste gradili po nekem modelu, ki se je do zdaj pokazal za vzdržnega, kar je minister na odboru tudi jasno povedal ... Tudi avtoceste smo gradili z zakoni, ki so se sprejemali v tem državnem zboru, vendar je bila tam družba Dars, ki je v bistvu iskala zavarovanje kreditov z državnim poroštvom, ni pa za posamezen odsek ustanavljala posamezne družbe. Tudi za zahtevne odseke, kot so, ne vem, Trojane in podobno. Ampak je bil to nek sistemski pristop, ki je jasno zahteval tudi garancijo države v primeru posameznega odseka, ki je po finančni konstrukciji zahteval poroštvo tudi s strani Državnega zbora. In zato so bili posamezni zakoni v primeru Darsa. V primeru 2TDK pa gre za v bistvu totalno nov pristop, kjer en delček neke javne infrastrukture dajemo nekemu podjetju, ki na tem odseku pridobi najprej koncesijo nato še stavbno pravico, črpa neke sistemske vire iz, kot ste sami napisali v zakonu, cestnine in koncesije v Luki Koper, ki je že v tem trenutku nek prihodek države in ga država lahko usmeri v neko javno infrastrukturo. Ampak v tem primeru bo za 45 let namenjen nekemu podjetju, ki bo s tem delčkom javne infrastrukture poslovalo, ga vzdrževalo in tako naprej.

Jaz mislim, da je to nepotrebno in zato tudi vztrajamo na tem, da je ta zakon neprimeren in ne bo omogočil v nadaljevanju tega, kar vsi zagovarjate na ministrstvu – nekega enakomernega oziroma enakega pristopa tudi pri reševanju ostalega železniškega omrežja. Takoj ko rešimo en delček, se nam pojavijo naslednji odseki, najmanj postaja v Ljubljani in promet, ki ga bo treba okoli Ljubljane na primeren način urediti. In kako bomo finančno konstrukcijo v tem primeru za vse te ostale infrastrukturne projekte nastavili? Ne bo šlo. Mislim, da je čas, da potegnemo ročno zavoro, da na referendumu damo še nekaj časa za primerne odločitve. Tako na tej tehnični ravni, da se dobi rešitev, ki bo najmanj prizadela oziroma ki bo najcenejša za neko optimalno rešitev, ne da tiščimo z rešitvijo, ki je praktično v idejnem smislu bila zastavljena leta 1994, 1995, če si pogledate dokumente – se pravi v času SCT, Primorja in podobnih gigantov, ki so pač nastavili projekte, ki so takrat bili zanimivi –, in da se pogleda dejansko stanje, vsaj v tem delu da povezava z Italijo ni več relevantna in se najde optimalno rešitev tudi po tehnični in finančni plati. In na drugi strani, da se ta neprimeren, neučinkovit sistem financiranja posameznega odseka ponovno prouči in najde rešitev, ki je že do sedaj pripeljala do tega, da smo in avtocestne in železniške projekte uspešno zaključevali, vse te projekte tudi z

evropskimi sredstvi. Ta izgovor, da je to neka dodatna varovalka, da bomo dobili več denarja, mislim, da je malo za lase privlečena in ne drži.

Mogoče še odgovorom kolegom, ki so nas obtoževali glede Magne, da smo najprej podprli zakon, sedaj ga rušimo. Poglejte, tudi v primeru Magne gre za podoben pristop, kot si ga nekateri privoščijo pri drugem tiru, ko v bistvu informacij, ki so relevantne za to, da nekdo odloča, ne dajo na mizo. Če bi nekdo takrat povedal, da kljub temu da so bile primerne lokacije, kjer bi Magna lahko gradila, pa se je to umikalo, se je forsiralo samo en prostor, bi verjetno marsikdo – ne samo mi v naši poslanski skupini ampak še marsikdo od koalicije – ne glasoval za ta zakon, ki posega dejansko na kvalitetna zemljišča. In na drugi strani, tudi sami ste bili na nek način razočarani; najprej govora o 4 tisoč delovnih mestih, nato 200, 300, seveda z možnostjo neke nadgradnje. Ampak to je vedno golob na strehi. Se pravi, vsi tisti robni pogoji, ki smo jih imeli na mizi, ko smo odločali, že v naslednjem trenutku niso veljali več. In enako se dogaja pri drugem tiru. Najprej je to enotirna z ubežnimi rovi, sklep o dvotirnosti – pa niti ne vemo, kaj to pomeni oziroma kako bo to realizirano. Nočejo se pogovarjati o tem, da bi mogoče cev bila dvotirna, se pravi, da bi v eni cevi imeli dva tira, čeprav imamo v glavnih najdaljših rovih že narejeno dvotirno zaradi izogibanja in tako naprej. Se pravi, noben podatek ne pride tako, kot bi bilo treba, na naše mize. Lahko reče kdorkoli, da se pač ljudje ne spoznajo na vse, ampak tako skrivajško predstavljen projekt je zelo zelo težko podpreti, sploh če ima zraven še nek unikaten sistem financiranja, na katerega tako KPK kot Računsko sodišče data pripombe in ga praktično zavrneta, ob tem pa da ministrstvo ne pojasni niti revizijskih poročil iz preteklosti, ki so se nanašale na projektiranje drugega tira.

Tako da jaz predlagam, da vseeno razmislimo o tem, da znižamo stroške za davkoplačevalce in združimo datuma referendumov. Kajti, kot sem rekel, ni nobenih formalnopравnih ovir, da tega ne storimo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc, pripravita naj se gospoda Ivan Prelog in Jožef Horvat.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav ministru in državnemu sekretarju in tudi poslankam in poslancem!

Ta razprava o drugem tiru v parlamentu se vleče kot jara kača že vsa tri leta tega mandata, tako da bi človek mislil, da nimamo še drugih pomembnejših gospodarskih tem ali pa tudi drugih. Različne so bile te razprave – od interpelacij do razprav o takšnih ali drugačnih rešitvah – in vseskozi so seveda leteli očitki, da ta vlada nič ne realizira pravočasno in da je treba neke projekte konkretne pokazati. Zdaj, ko se je zgodilo ravno to, kar smo si vsi tudi želeli,

da se je dejansko oživila gospodarska rast, da začnemo pomembne investicijske projekte in da dobesedno ustvarjamo pogoje za policentrični pogoj Slovenije in seveda vzpostavljamo infrastrukturo, ki bo prinesla številne multiplikativne učinke na razvoj gospodarstva, se pa srečujemo s takšnimi ali drugačnimi metanji polen pod noge. Tega v bistvu si ne morem predstavljati kako drugače kot da gre ljubosumje opozicije do uspešnosti te vlade pri vzpostavljanju infrastrukturnih projektov. S tem seveda ne oporekam demokratične pravice do referendumu. Ljudje so se tako odločili, to spoštujem. Vendar pa predvsem mislim na kolege iz tehničnega krila stranke SDS, ki mislim, da nekje globoko v srcu pa drugače mislijo, da tu zastopajo neka politična stališča, ki so dobesedno umetno ustvarjena, sfrizirana za neke politične potrebe. V bistvu se mi zdi tudi nekorektno, da so vse bivše vlade – pa glejmo za 20 let nazaj, to je ja za avtobus ministrov pa predsednikov –, vsi so nekaj umeščali, hodili po Sloveniji, se slikali, gradili tretjo razvojno os, drugi tir; nič od nič. A sedaj, ko ta vlada nekaj pokaže, si pa izmišljujemo; izredne seje, interpelacije, referendume, civilne iniciative. Primer, včeraj smo na Koroškem podpisali protokol o izgradnji tretje razvojne osi, dan prej sem bil pa na seji, je že bilo, »seveda, dajmo tu tudi neko civilno iniciativo, pobudo«, tako da verjetno se lahko nadajamo seveda, mogoče bo tam gospod Kovačič zraven, spet kakega referendumu proti tretji razvojni osi. Mislim, da to seveda ne vodi nikamor in da v Sloveniji moramo stopiti skupaj, tako kot rečemo mi na Koroškem, in dobre projekte podpreti in ne neke dobre projekte, ki so na mizi, minirati tako ali drugače. Tako da mislim, da je ta vlada pa tudi minister Gašperšič konkretno z ekipo pokazal, kako se je treba lotiti enega zahtevnega projekta, ki se pač 20 let ni uresničil. Sedaj, ko je ta projekt na mizi, ko gre za interdisciplinaren, inovativen pristop, ki vključuje različne rešitve, mednarodne vire financiranja zaledne države, seveda to zahteva nov pristop in to zahteva nek zakonski okvir in zakonsko podlago, da se ta projekt realizira. Tako da mislim, da gre več ali manj jasno pri vseh teh razpravah dobesedno za miniranje uspešnega projekta, ki je vključil mednarodne finančne vire v ta projekt, kar se je tudi že pokazalo – v prejšnjem tednu smo dobili določene vire za realizacijo tega projekta. Poleg tega je seveda tudi razpršil finančno tveganje za ta projekt na vse deležnike v tem projektu. Ne pozabimo, da Luka Koper bo poleg vseh nas kot družbe tu imela največjo korist. Zakaj ne bi Luka Koper bila involvirana v ta projekt s pokrivanjem finančne konstrukcije? Tega enostavno ne razumem. In seveda ta rešitev ... Poleg tega, zakaj ne bi tovarnjaki, ki uničujejo naše avtoceste – seveda s končnim ciljem, da se preselijo na železnice –, tudi sofinancirali drugega tira in tako seveda razbremenili

obremenitev državnega proračuna s to investicijo?

Enostavno si ne morem predstavljati, kje nasprotniki tega zakona vidijo slabo rešitev. V bistvu je to zelo dobra rešitev, ki z razpršenim finančnim tveganjem omogoča tudi druge infrastrukturne projekte v Sloveniji. Pa bom seveda spet rekel tretjo razvojno os pa četrto razvojno os in obnovo cest, ki so v katastrofalnem stanju. Ne glede na to da smo v letošnjem letu namenili 200 milijonov, kar je spet uspeh vlade Mira Cerarja in ministra, ne moremo si pa privoščiti, da bi državni proračun dodatno obremenili in celotno finančno konstrukcijo za izvedbo drugega tira obesili davkoplačevalcem. To je prav, da tudi slišijo preprosti državljani – da v bistvu ko bodo šli na ta referendum, da se bodo odločali, ali imeti drugi tir. Pa nič drugega. Enostavno. A si to želimo, to jim dajte tudi jasno povedati. Dobesedno z vso gotovostjo trdim, da ta finančna konstrukcija za drugi tir z razpršenim finančnim tveganjem omogoča normalen policentričen razvoj Slovenije in investicije v vse infrastrukturne projekte v Sloveniji. Seveda imamo na Koroškem že dovolj tega egoizma, tudi posameznih sebičnih interesov, pa ciljati na državni proračun, nas gor pa pustiti, da se bomo vozili z terenskimi vozili, pa dve uri v Ljubljano ali pa celo bližje potem čez mejo. Pa greš na Jezersko, si pa skoraj bližje tu.

Jaz bi seveda ponovil, da zakon je dober, omogoča črpanje evropskih sredstev, Junckerjevega sklada. Je evropsko povezovalen, ker povezuje evropske države. Vsi na velika usta govorimo: Povezujemo se v Evropi. To je praktičen primer dobrega povezovanja dveh držav, ki seveda svojo v tem primeru infrastrukturo ali ožilje ali živčni sistem tega evropskega organizma povežeta v neko celoto. Da ponovim še enkrat, projekt vključuje tudi financiranje gospodarskih družb in ne morem razumeti tega sebičnega pogleda Luke Koper: Naj država nam zgradi ta drugi tir, mi bomo pa že potem vozili gor te kontejnerje. Tako da tu ... In pa seveda to kot sem že prej rekel, da ti kamioni, ki obremenjujejo naše avtoceste, zakaj ne bi del sredstev iz teh cestnin namenjali tudi za izgradnjo drugega tira. Tako da v bistvu če bi zdaj odgovoril na neka vprašanja, jaz bi enostavno ... Me skrbijo te razprave v parlamentu. In ta kratkovidnost naša, da ne prepoznamo tega, da nekatere sosednje države si mislijo: Naj se ti Slovenčki kregajo med sabo – ali Slovenceljni, bi rekla Makarovičeva –, mi bomo pa zgradili svojo infrastrukturo, oni se pa naj še 20 let kregajo. Jaz živim tam ob avstrijski meji, včasih grem seveda gor čez mejo kaj tudi pogledat in vidim Avstrijce, kako gradijo to železnico. Lepo so tiho, gradijo že 10 let, slej ko prej bo otvoritev, mi se bomo pa kaj? Obrisali pod nosom, namesto da bi čimprej zgradili ta drugi tir. Včasih me tudi spominja, da nekateri moji kolegi iz opozicije, ki so bolj tehniki ... Razumem, da jih zanese tudi v tehniško stroko, ki jih tudi cenim po njihovim referencah, kar so

pridelovali, ampak ne moremo mi parlamenta spremeniti v nek kolegij neke državne gospodarske družbe ali Darsa, kjer bomo zdaj dobesedno projektirali, kje bo kaka kanaleta ali pa kaj takega. In da v bistvu moramo ločiti, da parlament, zakonodajalec določa zakonski okvir, po katerem se potem v teh gospodarskih družbah ti projekti speljejo in tudi izvedejo. Tako da mislim, da gre včasih seveda poskus ... Sicer sem prej poslušal očitke, da ta zakon prejudicira neke ... Ampak ne, zakon določa makro okvirje za ta projekt. Z razpravami, ki jih pa poslušam, tudi o raznih inovativnih variantah, ki v zadnjem času kar dežujejo, pa bi radi nekateri naše odbore ali pa tudi Državni zbor spremenili v kolegije nekih gospodarskih družb. Tako da mislim, da v tem primeru gre seveda za nov pristop, korekten pristop k izvedbi projekta. In ta zakon in ta pristop je sedaj v teku in apeliram na vse, dajmo to prepoznati kot inovativen pristop k izvajanju infrastrukturnih projektov in zakaj bi zdaj seveda spet nekaj čakali pa ponovno umeščali pa cincali levo desno, drugi tir bo pa šel dol po Dravi ali pa po Savi, mi bomo pa ostali tukaj potem otok brez infrastrukture. Vsak projekt je seveda drugačen. Jaz sem prepričan, da so kolegi iz opozicije – oba, kolega Krivec pa kolega Žnidar – v življenju speljala vsak enih 50 projektov in noben projekt ni enak. In tudi sem prepričan, da tudi ta je neka novost, pripelje neke nove rešitve. In sem prepričan, da je dober in da tudi so bili nekateri projekti, ki ste jih vi speljali, bi rekel, mogoče ne kot politiki, prej v gospodarskih družbah, tudi dobro ali pa solidno speljani na nek inovativen način.

Jaz bi se še dotaknil tudi višine investicije, ko so bili očitki – enkrat 700 milijonov, 900, milijarda 700. Pa dajmo, v matematiki pravimo isti imenovalec, to se čisto preprosto reče. Spravimo parametre na isti imenovalec, boste pa videli, da boste prišli do iste številke. Ne moremo mešati mi obratovalnih stroškov, zavarovanj nekih zadev pa v osnovno investicijo. V tisti tabeli jasno piše, investicijska vrednost 970 ali koliko že milijonov. Ne me zdaj držati, ampak v bistvu gre za to. Zatorej mislim, da bodimo korektni, dajmo vendar podpreti dobre projekte, ki jih ta vlada vodi. In ne morem se znebiti vtisa – ali je zdaj to Magna ali je zdaj to drugi tir, verjetno jutri tretja os –, da bo spet se nekdo našel pa začel z nekimi novimi variantami, pa bodo prišli na plan kakšni metuljčki pa neke iniciative z nekimi zgodbami, ki nam vsem Slovincem škodijo.

Kar se tiče referendumu, bom rekel, naj se realizira v skladu z zakonodajo. Seveda tudi tukaj glede na to da so bili očitki – čim prej drugi tir, tako ali drugače –, podpiram ta datum in mislim, da smo o tem na odboru že veliko razpravljali. Skratka, bi pa pozval vse v tej Sloveniji, nehajmo se pripraviti. Ta mala Slovenija, nas je 2 milijona, sosedje nas pa opazujejo pa lahko se samo smeji, no. Dajte enkrat nehati, podprimo dobre projekte pa dajte še nove na mize pa bomo mi tudi vaše podpri. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Prelog, pripravitelj naj se gospod Jožef Horvat in gospod Bojan Podkrajšek.

Izvolite, gospod Prelog.

IVAN PRELOG (PS SMC): Hvala lepa. Pozdrav vsem prisotnim!

Zadnje dni – slednjemu smo bili priča na matičnem delovnem telesu, ki je oblikoval predlog odloka o razpisu zakonodajnega referendumu – je razprava tekla predvsem o datumu referendumu oziroma dnevu glasovanja. Prejšnji petek je pristojni parlamentarni Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor sklenil predlagati, da se zakonodajni referendum izvede 24. septembra. Pobudnik referendumu o Zakonu o izgradnji, uporabljanju in gospodarjenju z drugim tirom med Divačo in Koper gospod Vili Kovačič pa predlaga, da bi bil referendum o zakonu o drugem tiru razpisan na isti dan kot predsedniške volitve, saj bi se na ta način, kot je večkrat poudaril, izognili dvojnemu stroškom. Slednje trdi tudi opozicija. Glede tega se je gospod Vili Kovačič celo mudil pri predsedniku države in sta razpravljala o datumu referendumu. Gre za zelo nenavadno ravnanje oziroma politični pritisk, saj vsakomur jasno, da gre v primeru referendumu za odločitev Državnega zbora, v katero predsednik republike ne more posegati. Predsedniške volitve pa razpisuje predsednik Državnega zbora in slednje bodo razpisane šele potem, ko bo razpisan ta referendum. Zato v zvezi z ravnanjem gospoda Vilija Kovačiča pa tudi poslanskih skupin, ki sta vložili amandmaja za spremembo datuma glasovanja, velja opozoriti, da gre za populizem in zavajanje. Že direktor Državne volilne komisije gospod Dušan Vučko nam je na seji odbora pojasnil, da se je strošek referendumu v preteklosti gibal okoli 5 milijonov evrov in bi s hkratno izvedbo resda prišli do prihrankov, a ne v tej višini kot navaja gospod Vili Kovačič in ostali. Privarčevali bi namreč okoli dva in pol milijona evrov, kar seveda tudi ni malo.

Predlagatelji referendumu, ki referendum podpirajo oziroma ki si želijo zavrnitve Zakona o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper, pa bi se po mojem morali bolj posvetiti razpravi o morebitnih oportunitetnih stroških, ki bi nastali, če bi referendum uspel in bi bil zakon zavrnjen, izgradnja pa se ne bi pričela do konca večletnega finančnega okvira EU za obdobje 2014–2020. Ti pa so približno za šestdesetkrat višji od omenjenih dveh in pol milijonov, o katerih je govoril direktor Državne volilne komisije. Naj vsem tistim, ki slednjega nočejo slišati, podrobneje pojasnim. V svetu pomeni izbira ene možnosti odpoved nečemu drugemu. Oportunitetni stroški odločitve so vrednost izgubljene dobrine. Ti stroški preprosto povedano predstavljajo vrednost alternative, ki se ji odrečemo takrat, ko se odločimo za

določeno možnost. Naj pojasnim, za katere stroške gre. Govorim samo o oportunitetnih stroških glede pridobitve in porabe EU sredstev. Že blokada Luke Koper je vsak dan za skupino Slovenske železnice pomenila okoli 700 tisoč evrov izgube. Oceno oportunitetnih stroškov za Luko Koper in Slovenskih železnic pa si sploh nisem niti upal pridobiti.

Naj nadaljujem. Konec junija so bili namreč objavljeni rezultati razpisa IPE 2016, na katerem je Slovenija za prijave projektov s področja železnic pridobila kar 44,3 od 57 milijonov evrov nepovratnih sredstev za pripravljajna dela za izvedbo projekta drugega tira med Divača in Koprom. 14. julija pa se sicer izteče rok za prijavo na tako imenovani blending razpis Evropske komisije v okviru instrumenta za povezovanje Evrope, na katerem računamo na med 80 in 100 milijonov evrov.

Spoštovani, ne 2,5, temveč 144,3 milijonov evrov so lahko oportunitetni oziroma pravi stroški referendumu, ki ga predlagate oziroma podpirate. To so pravi stroški, ki jih bodo – kako absurdno se sliši – gospod Kovačič in ostali lahko povzročili vsem nam, torej slovenskim davkoplačevalcem. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravita naj se gospod Bojan Podkrajšek in gospod Uroš Prikl.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister za državnim sekretarjem, dragi kolegice in kolegi!

Naj še enkrat ponovim stališče Nove Slovenije – krščanskih demokratov. Mi podpiramo – in to že dolgo vrsto let – izgradnjo drugega tira. In sicer v takšni konfiguraciji, da bosta to dva tira in istočasna gradnja naj bo. To je najbrž zdaj že vsem jasno. In tukaj želim, ker bo morda pa kdo le v dvomih, da ne govorim resnice, podkrepiti, da smo v mandatu 2004–2008 krepko delali na tem pa tudi na tem da bi v Pomurju na območju občine Beltinci Luka Koper naj zgradila logistično središče, logistični center. To seveda ni neposredno povezano z drugim tirom, delno pa je, delno pa je z Luko Koper. Tam je mislim da odkupljenih že približno 80 hektarjev zemljišč; kakšen je zdaj status tega, jaz seveda ne vem, ker nisem pri koritu, kar se tiče samih informacij. To želim jasno povedati, da smo za drugi tir, ker so ljudje zmedeni. Nekateri jih danes v vaših razpravah dodatno zavajate, drage kolegice in kolegi. Ljudje pričakujejo, da bo referendumsko vprašanje: Ali ste za ali ste proti drugemu tiru?. Ne bo takšnega vprašanja, ampak ljudje tako dojemajo te naše razprave. Vprašanje bo o tem: Ali ste za ta zakon, ki ga je sprejel Državni zbor? Ampak tukaj smo mi, Državni zbor, dobili pravzaprav vsi

skupaj eno močno klobuto s strani civilne iniciative.

Politika je svoje rekla in dobila klobuto. Tudi v obliki 48 tisoč podpisov civilne iniciative. Kdo ima oblast v tej državi? 3. člen Ustave še vedno velja in pravi: »

Ljudstvo ima oblast v tej državi.« Ljudstvo. Ali naj zdaj ta civilna iniciativa dobi ponovno 48 tisoč podpisov, da bo določila datum referendumu? In zdaj mi teh 48 tisoč, to ljudstvo, to civilno iniciativo ignoriramo in rečemo: Glejte, mi se požvižgamo na vašo željo, mi bomo zakoličili datum referendumu takrat, ko bo nam – beri vladajoči koaliciji – pasalo. In se potem sprašujem, a res v tej državi ima ljudstvo oblast? Nima.

Obžalujem pa ... In to je dejansko napaka te vlade; ko gre, gospe in gospodje, za tako velike projekte ki bodo stali milijardo in še nekaj več, ne vemo koliko, danes nihče ne ve, koliko bo to, pač v Sloveniji tako gre, če gre za državne projekte, potem bi ta vlada, če bi bila modra, predsednik Vlade naredil koalicijo za drugi tir in bi zraven povabil tudi opozicijo. Najbrž kdo v opoziciji tudi kaj ve. To se je dobro obneslo, spet bom šel nazaj v mandat 2004–2008, ko smo naredili, kako že, neko povezavo, neko koalicijo za razvoj ali nekaj takšnega, / oglašanje iz dvorane/ Partnerstvo za razvoj – hvala, dr. Gorenak –, Partnerstvo za razvoj, kjer smo ključne zakone usklajevali z opozicijo. Seveda s tistimi strankami, ki so to želele. Niso vse želele. Doživeli smo tudi nož v hrbet,

ko je kakšna opozicijska stranka, na primer SD, rekla, ja, mi ta zakon podpiramo, potem so pa o Zakonu o dohodnini glasovali proti. Ampak to zdaj ni tema, zdaj je tema odlok. In tukaj res obžalujem, da se ignorira slovensko ljudstvo, slovenske davkoplačevalce na ta način, da se jim reče: Ne, vaše želje ne bomo upoštevali. In se res sprašujem, ali velja še vedno 3. člen Ustave. Ali ima v tej državi oblast ljudstvo? Jaz kljub vsemu trdim, da ima oblast ljudstvo in nima oblasti vsakokratna koalicija.

In ne zavajati, ko pravite: Joj, ta zakon mora biti, referendumu ne sme biti, ker če nimamo tega zakona, ne dobimo denarja iz Junckerjevega sklada. Ne o tem govoriti! Jaz veliko ur presedim na Odboru za zadeve Evropske unije, kjer študiramo, sprejemamo razne dosjeje v zvezi z Junckerjevim skladom, tako imenovani EFSI sklad. In tam nikjer ne piše, da mora biti za nek projekt oziroma za denar iz Junckerjevega sklada, da mora biti zakon. Ne zavajati, lepo prosim! Ker če bi tako bilo, potem pa sprejmite nek zakon, da bomo lažje in boljše in učinkoviteje črpali kohezijska sredstva, kjer smo na psu. Potem sprejmite zakon za bolj učinkovito in hitrejše črpanje kohezijskih sredstev. A ga znate napisati? Ne, ne znate.

In tudi ne zavajati, da pa če pa ne bo drugega tira zdaj takoj, potem bodo pa avtoceste kar takoj uničene in da bo ta drugi tir prinesel tudi to rešitev, da bomo lahko tovornjake preselili na železniške vagone. Ja,

lepo prosim, kalkulator danes ne stane veliko, imate ga zastoj na telefonu in si izračunajte. Izračunajte si, da za 100 tovornjakov recimo potrebujete 2 kilometra dolgo kompozicijo. Ampak 100 tovornjakov je morda samo 1, morda 2 % vseh težkih tovornih vozil v tranzitu. Kaj smo s tem dosegli? Potem povejte: Ja, ta drugi tir bo omogočil, da bomo lahko – ne vem, na pamet govorim – do 10 % tovornjakov spravili na vagone. Ne gre tako. Ko je Slovenija 1. maja 2004 vstopila v EU, so to najprej pogruntali, če smem tako reči, tovornjakarji, tisti ki vozijo težke tovornjake v tranzitu. V Dolgi vasi smo jih na dan prešteli že takrat, konec maja 2004, 5 tisoč. 5 tisoč! Dajte jih na vlakovno kompozicijo in boste videli, kakšna bo dolžina te kompozicije. Malo je le treba računati. Pa ne farbat ljudi, da bodo pa zdaj avtoceste kar prazne. Tega sicer nihče ni rekel, ampak tako ljudje pač to razumejo.

In kaj temu zakonu, ki gre na referendum – in hvala bogu da gre –, med drugim tudi zamerim? Temu zakonu oziroma predlagateljem zamerim, da so jasno izključili parlamentarni nadzor pri tej zelo pomembni investiciji. Jasno je izključen parlamentarni nadzor. Mi smo imeli nalogo ali bolje vi, da ta zakon sprejmete in potem dvignete roke in samo gledate in poslušate. Nekdo je nekoč rekel: »Ja, ja, saj lahko preiskovalno komisijo ustanovite.« Ja, vse to je res. Parlamentarna preiskovalna komisija ni namenjena temu, da bi nadzorovala investicijo. Da se naj porazdelijo, razpršijo finančna tveganja. Omenja se tudi, da bi zdaj finančno naj vstopila Madžarska. Ali vi mislite, da bo Madžarska prevzemala – katerakoli država, katerakoli –, ali mislite, da bodo zdaj pa oni šli notri v to investicijo za to, da bodo prevzemali finančno tveganje? Ne farbat ljudi, povejte jim, kar je resnica. Ravno te dni se ukvarjamo z nekimi referendummi izpred nekaj let nazaj, ko so bili ljudje nalagani. Nalagani so bili! Pa ne želim zdaj teh novih drugih vprašanj odpirati. Tako da ko se o tej zadevi pogovarjamo, se dejansko pogovarjamo danes, ko nas ljudje poslušajo in se odločajo tudi o tem, kako bodo na referendumu glasovali, ker referendum definitivno bo. Potem bodimo, kolegice in kolegi, pošteni in povejmo vse kar so tudi skrivnosti tega zakona. Povejmo vse, predvsem pa resnico, ki jo prinaša ta investicija. Ne farbat ljudi. In obžalujem, obžalujem, da bo današnji dan, ki bo buldožersko verjetno izglasoval Državni zbor 24. september za referendumski dan, da bo na nek način na kocko postavljen 3. člen slovenske Ustave, ki pravi: »V Sloveniji ima oblast ljudstvo.« V tokratnem primeru, ko je dejansko pobuda za referendum prišla od civilne iniciative – ne od kakšne od političnih strank, od civilne iniciative, to se mi zdi, je tista prava stvar –, ampak tukaj pa dejansko zdaj Državni zbor oziroma politika vrne s klofuto, drugič, in pravi: Mi se ne zmenimo za vaše želje, tudi če poteptamo 3. člen Ustave, ki pravi, v tej državi ima oblast ljudstvo. Danes bo žalosten dan za to državo.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod ... Gospod Tanko, izvolite, postopkovno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Zdajle o tem nesrečnem drugem tiru govorimo že več kot dve uri. Bila so vsa stališča poslanskih skupin povedana, več kot 10 razprav je bilo opravljenih, minister in državni sekretar pa si ne vzameta časa, da bi dala kakršenkoli odgovor na katerokoli razpravo, zadržek, pomislek, trditev, ki jo izrečejo poslanci ali pa so jo povedale poslanske skupine. Državni sekretar je zelo vehementno nastopal po televiziji. Tukaj, ko pa je pač treba soočiti mnenja, takole ena na ena, pa nobene komunikacije ni. Isto velja za ministra. In gospod podpredsednik, predlagam, da Vlado pozovete, da se aktivno vključi v razpravo in da se promptly odziva na vse to kar povedo poslanci, sicer taka razprava ali pa taka točka dnevnega reda nima nobenega smisla. To da ne minister, ki je na seji, ne državni sekretar ne govori, pač je postala praksa v tem državnem zboru, ampak tega ne moremo več tolerirati. Skratka, nekdo ki je poučen o vseh detajlih projekta, o vseh detajlih zakona, ki ga je predlagal in je zdaj predmet razprave oziroma odločanja in bo predmet odločanja na referendumu, bi moral biti sposoben zadevo argumentirati in soočiti svoje mnenje. To je nedopustno, kar se dogaja. In to opozarjamo vas, ki seje vodite že iz seje v sejo, iz točke v točko na teh sejah Državnega zbora. Glejte, predlagatelja sta strokovnjaka za to področje, sta gradbenika, vodita ta hip projekt največje investicije v državi in ne govorita. Saj nismo neka skupina ljudi tukaj, ki ne bi smela popolnoma nobene stvari vedeti ali pa da bi se kakšna stvar razčistila ali pojasnila. To je vaša naloga, za to ste dobili priložnost, za to ste najavili čas, za to ste tukaj.

In gospod podpredsednik, predlagam, da Vlado pozovete k aktivnemu sodelovanju pri tej točki dnevnega reda. To je moja prošnja in prosim, da vljudno zaprosite Vlado, da začne počasi govoriti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ja, jaz sem prepričan, da se bo dr. Peter Gašperšič vključil v razpravo. Kdaj se bo vključil, pa seveda ne more biti moja ...

Gospod Franc Jurša, proceduralno, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospod podpredsednik, hvala za besedo.

Že nekaj časa – eden od razpravljavcev je maloprej rekel, da že dve uri, dve uri in pol – razpravljamo o temi, ki dejansko ni na dnevnem redu. Mi danes govorimo o odloku; ta odlok ima 5 točk, a govorimo o vsem in pozivamo dejansko nekoga, da nam raztolmači, razjasni stališča Vlade do stališč predlagateljev za razpis

referenduma. To ni tema. O tem danes ni, to danes ni na dnevnem redu. In če se bomo držali dnevnega reda, potem bi morali razpravljati o teh petih točkah. In v teh petih točkah so enostavno in preprosto zadeve zapisane. Zelo na kratko, jedrnato, konkretno. In o tem je treba danes govoriti.

Zato predlagam, gospod podpredsednik, da dejansko slehernega razpravljavca opozorite na to, da se razpravlja o točki dnevnega reda, ki je dejansko zapisana v vabilu za današnjo sejo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Jaz seveda sem že uvodoma povedal, ko sem razpravljal, da je pač zadrega v tem, da je že odbor, matično delo govorilo o zakonu ne pa o odloku in seveda potem je težko.

So pa imele že poslanske skupine v svojih stališčih tako koncipirano in zato je seveda sredi te razprave težko, jaz tega seveda ne morem narediti.

Gospod Tanko, proceduralno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

No, pogledjte. Morda je kolega Jurša prezrl, ampak predlagatelj odloka je Odbor za infrastrukturo; to ni predlagatelj kdorkoli, ampak je delovno telo Državnega zbora. Povsem normalno je, da pač poslanci razpravljajo in ta zadeva je na dnevni red prišla samo zaradi tega, ker se je nekje nekaj zašuštralo, ker so bile narejene vsebinske napake in tudi procesne napake, očitno. In jaz, gospod podpredsednik, predlagam, da pozovete Vlado, da aktivno sodeluje pri teh razpravah. Najbrž bo treba kakšne stvari pojasniti in jih je treba pojasniti, zato ker so odprte. Očitno se te dileme niso do zdaj razčistile – ne pri pripravi zakona, ne pri obravnavi odloka na delovnem telesu in se najbrž tudi tukaj ne bodo, kot kaže. Tu Vlada sedi 5 ur ali pa bo sedela 5 ur in ne bomo izvedeli popolnoma nič.

In zato vas tudi pozivam, da pač nekaj naredite, da pozovete, da Vlada začne govoriti. Sicer, ne vem, je čas ministra in državnega sekretarja predragocen, da bosta tu sedela 5 ur in nič povedala, poslušala, kaj govorijo poslanci iz ene ali druge politične skupine. Čisto brez veze je to. In naloga Vlade, gospod podpredsednik, je, da pač stvari pojasni. Če je treba datum bo datum, če je treba kakšno drugo podrobnost pa kakšno drugo podrobnost. Če ji kaj ni všeč, lahko tudi amandma pripravi. Ampak predvsem je dolžnost Vlade, da sodeluje pri točki dnevnega reda v Državnem zboru. Ta vlada in gospod minister in državni sekretar pri tej točki ne sodelujeta. To lahko ugotovijo vsi. Ne sodelujeta. Ne v taki ne v drugi obliki. Sta samo prisotna. Gospod podpredsednik, predlagam, da pač svojo nalogo opravite. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Postopkovno, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): No, to, kar si je gospod Tanko že dvakrat privoščil, je sicer njegova legitimna pravica. Po poslovniku resda lahko kar naprej kliče Vlado, da naj poskuša razpravljati in naj se udeležuje et cetera, et cetera, et cetera. Ampak po drugi strani je pa zelo jasno, kdo je po zakonu pristojen, da seveda predlaga in določi datum. To zagotovo Vlada ni in zato v tej diskusiji jaz ne vem, kaj naj razpravlja. Naj pove, da se s tem strinja ali ne strinja? Je že svoje stališče povedala. In drugo, poslanci moramo odločiti, ali bomo sprejeli ta odlok, o čemer je govoril kolega Jurša. Ampak kolega Tanka to v resnici ne zanima. On rabi tukaj demonstracijo, on mora tukaj javno pozivati in govoriti o tem, kako se Vlada ne odziva. Ma jaz, če bi bil v Vladi, jaz bi povedal na začetku stališče in na koncu stališče in vmes nimam kaj razpravljati, ker se ne držimo mi poslanci teme! Govorimo o vsem drugem, samo o tistem ne, kar je bistvo in temelj tega predloga, ki ga imamo na mizi. In to je bistvo. Zato, gospod predsednik, predlagam, ker bo to naredil do večera še ene dvakrat kolega Tanko, da že v naprej spoznate, kakšen je njegov namen proceduralnega in ga zaustavite, ker to nima smisla. In ne ... Mi se delamo norce iz samih sebe tukaj!

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: No, gospod Tanko ima pravico proceduralnega predloga. Jaz seveda mislim, da je dr. Peter Gašperšič slišal poziv in nadaljujemo z razpravo.

Gospod Bojan Podkrajšek, imate besedo. Pripravita naj se gospod Uroš Prikl in mag. Bojan Krajnc.

Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Cenjeni minister, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Seveda tudi sam moram prav jasno povedati, da je to zahtevo v Državni zbor poslalo delovno telo, za mene eno zelo pomembno v tem Državnem zboru, to je Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor. Jaz mislim, da se boste vsi z mano strinjali, da je ta odbor izjemno pomemben in tudi narekuje nek razvoj Republike Slovenije.

Jaz bom pazil, da ne bodo kolegi nejevoljni ali minister ali državni sekretar, da se bom čim bolj poskusil osredotočiti na današnjo točko in temo, ki nas spremlja že kar nekaj časa. Seveda ljudje, ki nas poslušajo, ki nas spremljajo prek zaslonov, zelo težko razumejo, da ne najdemo skupnega jezika na projektu, o katerem danes govorimo pa o katerem smo govorili že kar nekaj časa v preteklosti. Seveda kako bi našli skupni jezik, če ne najdemo skupnega jezika o referendumu, o datumu referenduma. O enem datumu, predvsem da bi

našli skupni jezik za to, da bi ... Bil je na odboru predsednik Državne volilne komisije in je mislim da zelo nazorno pojasnil, koliko lahko prihranimo – nekje 2,5 do 2,7 milijona evrov, pa tega ne zmoremo. V razpravi, ko opozarjate opozicijo, kaj sme pa kaj ne sme govoriti, naj povem, da sem s strani največje koalicijske stranke danes tudi slišal zelo ponižujoče besede, besede ponižanja za vse tiste, ki so dali podpis. Teh je preko 48 tisoč v Republiki Sloveniji in prihajajo in so podpisali po vseh občinah v Sloveniji. Da se bomo lažje razumeli med seboj, mi nismo na volitvah dobili po 100 ali 200 tisoč glasov. Največ v Državnem zboru jih je dobil, pa ne bom sedaj poimensko, 6 tisoč 116, najmanj pa 523 glasov, pa smo prav gotovo vsi enakovredni poslanci. 523 glasov! To mogoče samo toliko, da ne ponižujemo tistih ljudi in se iz njih norčujemo, ki so dali ta podpis – pa ne proti drugemu tiru, ampak proti zakonu in podjetju, katerega ste ustanovili. In seveda tega velika večina v tem državnem zboru ne razume in seveda posledično tudi ne razumejo tega slovenske državljanke in državljani.

Pa da se dotaknem našega mandata. Sam sem tudi član Odbora za infrastrukturo. In spoštovani minister, veste, ko smo bili na hearingu skupaj ... Pa vsem tistim, ki se nam mogoče na nekem segmentu, ko govorimo o drugem tiru, posmehujete. Če se prav spomnim, je na hearingu na vprašanje glede drugega tira bilo rečeno, da ga ne rabimo še 20, 30 let. Kar se pa tiče tretje razvojne osi, je pa bilo povedano, da ta se ne bo gradila, ker ni potrebna in da bo Koroška, spoštovana kolega s Koroške, spalno naselje. Če me spomin ne zapušča, je bilo to na hearingu rečeno tri leta nazaj. Preteklo je nekaj časa od tega, nikogar v tem državnem zboru nisem slišal, da je proti drugemu tiru in tudi nikogar nisem slišal od zunaj, da nasprotuje drugemu tiru in razvoju tega dela Slovenije, nikogar. Dejstvo pa je, še enkrat ponavljam, ko je v nekem obdobju, to sem slišal prek medijev, bivši predsednik republike povedal, da je to strateški projekt za Slovenijo. Nacionalni, se opravičujem. Potem so se pa zgodbe začele naglo odvijati. Moji kolegi z leve in desne so veliko govorili o ceni. Od 900 pa do milijarde 700. Jaz danes o ceni ne bom govoril, da se ne bomo preveč ponavljali. Kar se pogrša ... Moram povedati, da nisem strokovnjak za to področje, da ne bom prepameten, ampak ko poslušam z leve in desne, prav gotovo manjka investicijski program. To je dejstvo. Pa še lahko strokovnjaki razlagate tako ali drugače. Ta je bil do 31. 1. 2017 in ga Vlada ni potrdila, ker ni bilo finančne podlage. Ta je prišel na Vlado 31. 1. 2017, pa ni šel skozi, ker ni bilo finančne podlage. In potem je nastala ta aplikacija. O tem se sedaj celo pomlad pogovarjamo, seveda tako eni in drugi – eni imajo prav, drugi nimajo prav. Jaz mislim, da je treba najti skupni datum za referendum, da čim več državljanek in državljanov odloča o tem razvojnem segmentu v tem delu Slovenije. Jaz mislim, da mora biti to naš cilj, ne

pa biti cilj, državni sekretar, da se mogoče sedaj ukvarjate že mesec, kako boste nastopali proti temu referendumu, da ne bo uspel. Jaz mislim, da to ni prav. Upam, da imam narobe informacijo, ko mi je en velik avtoprevoznik govoril, da celo kamioni dobijo na svojo zadnjo stran neke nalepke. Jaz mislim, da je to narobe, da to ni prav, Pa upam, iskreno upam, da imam narobe informacijo, da je to dezinformacija.

Spoštovani minister, državni sekretar, kolegice in kolegi! Če se tako obnašamo do denarja davkoplačevalcev, je to slabo za razvoj Slovenije. To ni prav in to je neodgovorno. Seveda vse nas, če bo mandat zdržal do konca, še nas veže eno leto, slabo leto; nihče ne more zagantirati, kdo od nas še bo tukaj sedel. Ni pa prav, da preko milijarde, govorijo od 900 pa do milijarde 700, prepustimo podjetju, ki ga ne potrebujemo, to je 2TDK. Sam pozivam vse spoštovane poslanke in poslance, vas, spoštovani minister, državni sekretar, da najdemo danes tukaj skupni jezik glede datuma referenduma in da čim več ljudi v Republiki Sloveniji odloči o tej pomembni investiciji. Naj pa zaključim, manjka pa osnova, to je investicijski program, za katerega pa ni finančnih podlag. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl. Pripravita naj se gospa Vojka Šergan in dr. Anže Logar.

Izvolite, gospod Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Glede na, tako kot vsi poudarjate, pomembnost teme bi vas seveda v tej razpravni dvorani Državnega zbora več pričakoval tukaj. Podpredsednik, jaz verjamem, da me ne boste prekinili, čeprav ne bom vsega časa svojega izvajanja namenil odloku.

Da je drugi tir potreben, da drugi tir rabimo, to smo praktično vsi in vseskozi poudarjali, tako tudi seveda člani Poslanske skupine Desus. Nenazadnje, ko smo vrteli ministra na ražnju interpelacije, smo mu takrat v Poslanski skupini Desus jasno povedali: »Minister, če se v letošnjem letu ne bo zasadila lopata, drugače povedano, če letos se ne bo pristopilo, in to proaktivno k izgradnji drugega tira, podpore v Desusu ne bo.« In to smo čisto resno mislili. Zdaj seveda drugi tir potrebujemo, potrebujemo pa takšen drugi tir, da ne bo to sinonim za novo luknjo brez dna, da ne bo to drugi TEŠ, da ne bo to druga investicija, ki se finančno nikakor ne bo ali pa ne more zapreti. Potrebujemo jasno finančno konstrukcijo z nosilci in z zgornjo limito potrebnih sredstev. Kaj prinaša drugi tir? Seveda prinaša marsikaj. Prinaša konkurenčnost Luke Koper, prinaša konkurenčnost številnih gospodarskih subjektov na ozemlju Republike Slovenije, prinaša boljši,

optimalnejši policentrični razvoj, prinaša zadovoljstvo ljudi, nenazadnje prinaša potencialna mnoga delovna mesta, ki smo jih v Sloveniji še kako potrebni. Treba je ob finančni konstrukciji, ki mora biti vzdržna, seveda tudi zagotoviti ohranitev enotnega modela upravljanja javne železniške infrastrukture. Kdo je sodeloval pri zbiranju podpisov, kdo je namenjal podpise ... Ločevati ljudi po starosti, ločevati po geografski, nacionalni ali kakršnikoli drugi pripadnosti, jaz mislim, da v tej razpravi je povsem neprimerno in irelevantno. Dejstvo pač je, da tisti ki so zbirali podpise, torej pobudniki razpisa referendum, so zbrali potrebno število podpisov, je preko 40 tisoč. Voljo ljudi je seveda treba spoštovati in seveda izvesti, ker so pač za to zakonske podlage, referendum čimprej. Zavedamo pa se verjetno vsi skupaj, da bi drugi tir potrebovali že včeraj, seveda pa tudi jutri – s premišljenimi aktivnostmi, zaprto finančno konstrukcijo, z jasnim izračunom tudi jutri ne bo prepozno. Zavlačenje tukaj si več ne smemo in ne moremo privoščiti. Iskreno vam pa povem, da jaz osebno in tudi v Poslanski skupini Desus ne bi radi ta referendum prikazali kot za ali proti Vladi, ker smo si verjetno vsi edini, da optimalnejšo, boljšo tudi železniško infrastrukturo potrebujemo. In nikakor si ne želimo referendum v stilu tistega izpred nekaj let nazaj, ko se je odločalo o družinskem zakoniku in je bilo enostavno na tapeti, sploh ni bila vsebina družinski zakonik, vsebina je bila za ali proti Vladi. Verjamem, da potrebujemo drugi tir, verjamem, da ga bomo izgradili, verjamem, da ga bomo izgradili na najoptimalnejši možni način, da bo stroka dosegla tukaj konsenz in da bomo vsi, predvsem pa tisti ki so za to najbolj poklicani, imeli v mislih to, da gre za perspektivo ljudi v Republiki Sloveniji in da se je treba z javnimi sredstvi obnašati tako, kot da gre za naše zasebne žepce, ker v vsakem primeru v končni fazi davkoplačevalci to na koncu pokrijejo. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vojka Šergan, pripravitnica naj se dr. Anže Logar in dr. Matej Tašner Vatovec.

Izvolite, gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Zakon, ki ga je sprejel Državni zbor, je dober. Njegov cilj je izgradnja drugega tira. Vlada je temu cilju vseskozi sledila. Določila je izgradnjo drugega tira kot prioriteten projekt. Pridobila je gradbeno dovoljenje in sprejela zakon, kjer družba 2TDK nastopa kot investitor. Kolega iz opozicije je v svojem govoru dejal, da je vrhunec unikuma zakon o vodenju investicije. Jaz mislim, da temu ni tako, zaradi tega ker gre za projektno vodenje investicije, in jaz sem že nekajkrat to zelo poudarjala, tako v Državnem zboru kot tudi na odboru. In tudi ko smo razpravljali o evropskih sredstvih, o koriščenju

evropskih sredstev in ko je minister imel interpelacijo, sem poudarjala, da je v bistvu evropska sredstva možno črpati tudi na druge načine. In takrat sem omenjala tudi konferenco TNT na Brdu, ki je v bistvu predstavljala takšen model financiranja tako velikih projektov, kot ga imamo danes pred sabo.

Tato se mi zdi, nekako ne morem verjeti vsem argumentom, ki so bili predstavljeni. Še vedno govorimo, da je ta model unikum, da tega ni nikjer. Ne morem verjeti, ker to je pravzaprav nov način projektnega investiranja in vodenja investicije. Prav tako nekako ne slišite argumentov, ki so bili tako na odboru s strani ministrstva kot z naše strani poudarjeni, ko ste govorili, da zakon določa vrednost investicije, kar tudi ne drži. Zakon določa vire financiranja ne pa investicijske vrednosti oziroma vrednosti investicije. Prav tako se to nekako ne sliši in ne sliši.

2TDK izpolnjuje pogoje, da lahko pravzaprav se prijavi na projekt za evropska sredstva in da se pridobijo ta evropska sredstva, tako kot že vseskozi poudarjamo. Projekt verjamemo, da je dovolj dober, da se dela naprej na tem projektu. Projekt bo prijavljen sredi julija tudi na blending razpis, to je to mešano financiranje, in seveda naredilo se bo vse da bo projekt pridobil evropska sredstva na tako imenovanem blending razpisu. Kot vemo, so ta sredstva mešana. To so sredstva CEF, tudi garancije so dane s strani EFSI za ta projekt. Tudi na ta način financiranja se bo 2TDK prijavil. In gre za financiranje zalednih držav. Skratka, razvidno je, da je to mešano financiranje tega projekta in tega nekako nočete slišati. Da je to prava pot, je prepoznala tudi Evropska komisija, ko je pred dobrim tednom pravzaprav tudi namenila temu projektu 44 milijonov sredstev. Teh sredstev sigurno ne bi dodelila, če ne bi bilo finančne konstrukcije in če ne bi bil dovolj dober.

Zdaj bi pa še mogoče tudi o tem, da ko je kolega pri svoji predstavitvi dejal, da prvič na dolgo in široko se razpravlja na tako široko temo, kot je drugi tir, da se bodo vsi državljani s tem ukvarjali, morala pa bi se stroka in da je to projektno vodenje nesprijemljivo. Zdaj bom pa na to odgovorila s tem, da je prvi zakonodajni referendum v Sloveniji potekal pravzaprav na temo izgradnje termoelektrarne 3 v Trbovljah. In 11. januarja 1999. leta so Lojze Peterle – Slovenski krščanski demokrati, Franc Zagožen – SLS in Jože Zagožen v imenu SDS bili sopodpisniki zahteve za razpis referendum za zaščito slovenskih državljanov. In to je bil prvi zakonodajni referendum. In takrat je 27,24 % volilnih upravičencev odločalo o usodi razvoja energetike v Zasavju. Tako da ne govoriti, ne govoriti zdaj, da to je pa zdaj prvič. Ker to je vaša praksa, da nekako onemogočate določene dele Slovenije, da jih ovirate v razvoju in takrat je pač vaša stranka sodelovala pri tem. Tukaj bi rada tudi poudarila to, da je ta civilna iniciativa tudi na odboru poudarjala, da bo zavrnila tudi izgradnjo tretje razvojne osi – zdaj pa govorim o

tem odboru, ki smo ga imeli te dni oziroma prejšnji teden, ne vem kateri dan že, ker je že dan enak dnevu, že človek ne ve, kateri dan se kaj dogaja – in da bo zavrnila pravzaprav vse projekte, ki jih bo kdorkoli spodbudil v tej Sloveniji, »vse bomo uničili!«, je rekel. Mislim, meni se zdi to nedopustno, da Slovencem sporočamo, da bomo uničevali razvoj Slovenije. To se mi res zdi nedopustno. In jaz verjamem, verjamem, da so naši državljani tako zelo pametni, da bodo prepoznali pozitivne projekte; kaj je pravzaprav tisto kar lahko Sloveniji omogoča razvoj. In takšen projekt je sigurno drugi tir, ki ga potrebuje Slovenija, ker gre za mednarodni projekt, gre za gospodarsko rast, gre za razvoj Luke Koper, za prepoznavnost v Evropi, gre za koridor. Skratka, verjamem, da bo ta referendum za izgradnjo drugega tira.

Seveda pa je tudi zelo pomembno, da tudi datum referendum, ki je 24. september, mislim, da je pravilno, da je ta datum, da se čim prej odloči o tem, da se potem s projektom lahko tudi nadaljuje, ker je projekt dober. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Anže Logar. Pripravita naj se dr. Matej Tašner Vatovec in gospod Ivan Škodnik.

Izvolite, gospod Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Jaz ne vem, ali je to privilegij, ampak jaz vedno pridem na vrsto za Vojko Šergan. To pomeni, da imam pred seboj celo vrsto lapsusov, ki jih lahko uporabim potem v svoji argumentaciji, zakaj je neka stvar dobra ali pa zakaj ni nekaj dobrega. Ampak tokrat ne bom, ker bi lahko potem približno še enkrat daljši prispevek imel, kot ga je imela kolegica Šerganova. Pogrešam samo, da ni povedala, da projekt podpira tudi Španija. Samo to je še pozabila povedati.

Kar pa se tiče celega projekta, pa glejte. Mi tu govorimo o projektu, ki ga minister sploh ne podpira. Kot vemo, je ob svoji predstavitvi povedal, da Slovenija drugega tira ne potrebuje. Potem je pa rokohitrsko iz hlačnega žepa po dvodnevni razpravi potegnil zakon in na nek način davkoplačevalce v prihodnje obremenil za milijardo 400 milijonov evrov. Če bo današnja nespametna odločitev vladne koalicije obveljala, najmanj za milijardo 403 milijone pa še kakšen drobiž. Pa mislim, da bo ta cena večja, še posebej zato ker je ta projekt tako nestrokovno pripravljen, ker je kolega Žnidar že zelo jasno soočil premierja na enem od poslanskih vprašanj, ko premier Cerar niti množiti ne zna cene na kilometer in dolžine proge. 17. 5., ko se je začelo zbirati podpise, je predsednik Vlade rekel, »če referendum bo, bo to ustavilo projekt«. Dragonja je rekel, »če bo do konca junija zbranih 40 tisoč podpisov, to ne glede na rezultat referendum pomeni, da

projekta ne bo več možno uspešno uresničiti«. Državni sekretar Leban pa je rekel, da če bo referendum, evropskega denarja ne bomo dobili. Potem se pa pridejo hvalit s 44 milijoni in kako gredo naprej. Torej so 17. 5. lagali; od premierja do člana uprave ali svetovalca podjetja 2TDK do državnega sekretarja so zavajali javnost. Ko je bilo pa teh 48 tisoč podpisov zbranih, se pa delajo, kot da tega dejstva ni.

Prej je bilo nekaj proceduralnih vprašanj ali pa pobud, češ, govorimo o razpisu referendum, o tem odloku, ne pa o drugem tiru. Ampak jaz sem sledil tej razpravi; zgolj poslanci koalicije so govorili o tem, kako je to dober in sploh in oh projekt, medtem ko Vlada molči. Zdaj ne vem, ali modro molči ali molči zato ker nima kaj dodati k temu, ker so tako dobro prebrali tisto kar je bilo napisano na oranžnih, rumenih in belih listkih, ki so jih brali prej pred nami. Ampak v vsakem primeru to pomeni, da je koalicija prepričana v izjemnost tega projekta. Če si prepričan v izjemnost tega projekta, kaj to pomeni? To pomeni, da ga želiš deliti čim večjemu spektru ljudi, čim več potencialnim volivcem. Če to želite, največ ljudi boste s tem izjemnim projektom nagovorili v času predsedniške kampanje, ne takrat ko je potencialna možnost, da na referendum pride manj ljudi, ampak takrat ko jih pride največ, takrat imate milijon poslušalcev zagotovljenih. Če je ta projekt tako izjemen – sicer ne poveste, zakaj, ampak zmeraj zaključite s stavkom, »jaz pa menim, da je ta projekt odličen in dobro izpeljan, in da se stroka strinja«, itn. –, če je tako izjemen in če imate toliko argumentov v rokavu ali pa v žepu ali pa kje drugje, v kovčku morda, ne razumem, zakaj torej ne odločite, da skličete referendum do takrat, ko boste to lahko pač čim večji publiki predstavili in ko bodo vsi ti izjemni govorci, ki so danes govorili, lahko to neposredno volivcem predstavili, ko bo vseh 35 kolegov iz SMC šlo lahko na različne konce Slovenije in predstavilo ta izjemen projekt. Veste, kakšna prednost bo to? Za volitve ste nastopili pod plakatom Mira Cerarja, zdaj boste končno lahko kot poslanci nastopali v svojem volilnem okraju in prepričevali ljudi, zakaj je drugi tir pomemben – če zaupate v ta projekt. Problem je pa, če vi ne zaupate v ta projekt. Če pa ne zaupate v ta projekt, pa iščete vse možnosti, da ne bi dosegli tega, česar se bojite; da bi dosegli kvorum. Najprej ste bili prepričani, da ne boste dosegli kvoruma zbiranja podpisov. Tolkli ste po tistih, ki dajejo podpise, zasmehovali ste jih, potem ste jim grozili. Ampak glejte, 48 tisoč ljudi – tisti ki je kdaj zbral podpise, ve, da je to velik uspeh –, 48 tisoč ljudi je zbralo voljo, ob vseh obveznostih, ki jih imajo, da je šlo na upravo enoto in dalo podpis. To je kar pomemben signal za to koalicijo. In prej je kolega Ranc rekel, ko je z listka prebral, »imamo na Koroškem dovolj tega egoizma«. Mi v Sloveniji imamo počasi dovolj egoizma SMC in koalicije. Mi imamo počasi dovolj egoizma. Zakaj pa bi vi na račun davkoplačevalcev za dva meseca prehiteli nekaj kar se vam tako ali tako

ne mudi. Zakaj pa? Zakaj pa ne bi prihranili 3 milijone evrov, če vam že predstojnik Državnega volilne komisije pove, da bi na ta način privarčevali sredstva in bi jih lahko namenili za neko drugo obveznost: gasilce, poplačilo tistih ki so utrpeli škodo zaradi Kemisa na Vrhniki itn.? Imate obilo možnosti za uspešnejše trošenje tega ali pa za izogib tisti škodi, ki je Zorčičev zakon ne bo prenesel, ker je luknja v zakonu glede nošenja čelad v lahkih motoriziranih vozilih. In glejte, prej je gospod Prikl rekel: »Z javnimi sredstvi delamo tako kot da gre za naša osebna sredstva.« Torej? Če boste tako ravnali, boste prestavili datum referendumu na tisti datum, ki je edini logičen, da boste maksimalno privarčevali javna sredstva. Razen če je vsak od vas pripravljen dati 78 tisoč evrov, vsak od vas 52 v koaliciji iz lastnega žepa – kakšen od vas si to lahko privoščiti, večina pa verjamem, da ne – za to da boste pač imeli butični tailor-made datum za vaš referendum. Drugače pa; dobili ste veliko glasov na volitvah, preverite še enkrat. Pojdite na predsedniške volitve, hkrati dajte še referendum in se stehajte. Veste, kako pravijo tistim, ki si z dobrim projektom ne upajo stehati tam kjer bi se najbolj stehali? Reve. Zelo enostavno. Vprašanje, ali ste dovolj moža, da si upate s tem projektom iti pred volivce ali pa iščete ovinke in izogib in izkoriščate pozicijo, ki vam jo daje vaša številčnost in koalicijska moč v Vladi, da boste izbrali datum, za katerega verjamete, da ni možno, da bi dosegel kvorum za uspešnost referendumu. Če je to projekt – mislim, da je bilo prej predlagano s strani kolega Horvata –, ki je za dobro generacij, bi vsaka normalna koalicija, vsaka normalna Vlada naredila prav za ta projekt partnerstvo za razvoj, povabila vso strokovno javnost, koalicijo in opozicijo in bi to skupaj z najmanjšimi stroški naredili. Ker pa tega ni naredila, imate referendum. In če vam je kaj za davkoplačevalski denar in če uporabim besede Ranca, da naj se nehamo deliti, samo dva milijona nas je, dajmo skupaj sodelovati; torej dajmo sodelovati, podprite amandma Slovenske demokratske stranke in naredimo glasovanje hkrati s predsedniškimi volitvami.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Matej Tašner Vatovec. Pripravi naj se gospod Ivan Škodnik in mag. Andrej Šircelj.

Izvolite, dr. Tašner Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Hvala, gospod podpredsednik.

Jaz ne bom zapadel v to ali je zakon slab ali ne. Mislim, da smo v Levici to že dovoljkrat povedali, kaj sta dve glavni točki, ki sta sporni, torej način financiranja – ta skupna konstrukcija oziroma javno-javno partnerstvo z Madžarsko – in seveda to da ta projekt nima nobenega civilnega nadzora nad sabo in seveda tudi ne parlamentarnega. Je pa tisto kar bi

moralo biti danes ključno vprašanje, seveda vprašanje datuma. To se najbrž moramo strinjati in bom skušal predstaviti, zakaj je primerno, da se izvedeta referendum in volitve predsednika na isti dan.

Prvo, smo verjetno danes že večkrat slišali, je to da enostavno prihranimo 3, mogoče celo do 4 milijone evrov. In druga stvar, ki je pomembna v tej argumentaciji, je to da pravzaprav ni nobenih ovir, da bi to naredili. Tako da izgovarjanje na to da se to ne da ... Slišali smo tudi s strani predsednika Državnega zbora, da referendum in predsedniške volitve je nekaj kar ne moremo spraviti na isto glasovanje, kar je popolnoma neresnično. Zdaj vemo, da kot rok za izvedbo glasovanja zakon določa najmanj 30 dni, največ eno leto. To je razpon, v katerem se referendum mora zgoditi. Edina razlika pri tem je to, da če presežemo 45 dni od razpisa do glasovanja, mora ta odlok potrditi Državni zbor z dvotretjinsko večino. To je vsa razlika. Če se vsi strinjamo, da bi privarčevali tri milijone, naredili eno glasovanje o dveh stvareh, bi, mislim da ta dvotretjinska večina v tem Državnem zboru morala obstajati, in prav tako ni nobene ovire za izvedbo predsedniških volitev na isti datum. Zakon določa, da se tudi te morajo razpisati najprej 135 in najmanj 75 dni pred potekom mandata, tako da smo v teh okvirjih. Tako da od dneva razpisa do dneva glasovanja ne sme miniti več kot 90 in manj kot 60 dni. Suhoparne številke, ampak če jih postavimo skupaj, lahko enostavno damo na isti datum tako predsedniške volitve kot tudi glasovanje o tem referendumu. Mi smo predlagali tudi amandma, ki spreminja datum glasovanja, in sicer na 5 november, in ta datum se sklada z vsemi temi datumi, kot jih določa ustrezna zakonodaja.

Zakaj je glasovanje na referendumu 24. septembra slaba rešitev? Ponavljam, še enkrat, ker bi lahko tiste 3 milijone ali pa 3 milijone plus porabili za kaj drugega. Verjetno lahko vsak od nas devetdesetih najde en projekt, en razlog, zakaj bi bilo bolj smotno te 3 milijone porabiti. In druga stvar in verjetno tudi ta pomembna ali pa mogoče še pomembnejša, da je treba pravzaprav o tem datumu premisliti, kaj vse sproži datum na ta dan? Datum, ki je bil predlagan, je krivičen po eni strani do zaposlenih v javni upravi, zaposlenih na Državni volilni komisiji, do pobudnikov za razpis referendumu in seveda tudi vseh, ki se bodo odločili za to, da bodo sodelovali v sami kampanji. In če gremo samo pogledat seznam nekaterih opravil in ustrezne datume, če izpeljemo stvar tako kot so si jo zamislili predlagatelji. Pristojna volilna komisija najkasneje sedem dni po razpisu sporoči območja volišč Gursu. To je še nekako O. K., ker je ta datum potem 13. 7. Potem do 16. 7. bodo morale politične stranke dati predloge za volilne odbore. Gurs zatem bo moral v 14 dneh po razpisu uskladiti območja volišča in smo že 20. julija. Ministrstvo 20 dni po razpisu mora sestaviti volilne imenike in smo že 26. julija, torej

tako rekoč sredi poletnih počitnic. Kampanja se začne 30 dni pred dnevom glasovanja, in ta datum je 25. avgust. Organizatorji referendumske kampanje morajo potem še sporočiti organizatorja, odpreti TRR in s tem seveda vse, kar je s tem povezano, 25 dni pred dnevom glasovanja. To je datum 31. avgust. Prav tako 31. avgusta morajo izdajatelji medijev pripraviti in objaviti pravila za izrabo programskega časa. In še vedno tudi 31. avgust – lokalne skupnosti morajo objaviti pogoje za pridobitev pravice do uporabe teh javnih plakatnih mest ravno tako do konca avgusta.

To je nekaj primerov, ki jasno kažejo na to, da bo zaradi tega trmastega vztrajanja predsednika Državnega zbora in vladajoče koalicije – ali če hočete prevedeno, predlagatelja odloka, torej uradno Odbora za infrastrukturo –, sredi poletnih počitnic sprožen en kup opravil, ki bo zaposlenim onemogočil, da gredo na dopust, če naj rečem tako zelo preprosto. In ne samo zaposlenim. Sprožijo se opravila na DVK, v volilnih komisijah, imenovati se bodo morali odbori in vse, kar pride zraven. In očitno Vladi pa koaliciji je vseeno, ker se seveda to ne tiče ne poslancev ne ministrov. So pa ljudje, ki bodo morali v tem času, sredi poletja delati za to. In tu je še eno vprašanje, ki je povsem na mestu, in bi rad od nekoga dobil odgovor. ZRLI določa, da v času od 15. 7. do 1. 9. vsi roki mirujejo. Se pravi, referendumski roki v tem času ne tečejo. Tako da me zanima, čisto konkretno, kako se lahko kampanja začne 25. avgusta? Ker je točno ta datum sredi tega mirovanja.

In tu bi rad spomnil še na tri pomembne odločbe Ustavnega sodišča, v katerih v vseh treh jasno pove, kdaj je možno ne le izvesti glasovanje, ampak tudi, kako je treba zagotoviti državljanom in državljanom oziroma volivcem, da se seznanijo in informirajo glede zakona, o katerem se bo glasovalo. To so, ne bom našteval številke odločb, ampak prva pravi, da prepletanje referendumske in volilne kampanje v ničemer ne ogroža volilne pravice. Torej tisto kar je trdil predsednik Državnega zbora, da gre za dve preveč pomembni temi, da bi o njih glasovali skupaj, je v neposrednem nasprotju z argumenti iz odločbe U-I-304/96 v 9. točki Ustavnega sodišča.

Drugič, Ustavno sodišče pravi, da je namen rokov in postopkovnih pravil v ZRLI tudi v tem, da se glasovanje določi na dan, ki omogoča racionalno in ekonomično izvedbo referenduma. Torej, istočasno z volitvami ali izven obdobja daljših praznikov, počitnic in tako dalje. Odločba Ustavnega sodišča U-I-279/96 v 17. točki. Torej tudi Ustavno sodišče pravzaprav predlaga ta isti argument, torej, da se racionalizira ta glasovanja in se jih postavi na podobne datume.

In še tretjič. Ustavno sodišče prav tako izpostavlja zahtevo po vzpostavitvi pravil in zagotovitvi njihove uporabe na način, ki bo omogočil pošten referendumski postopek za uresničevanje pravice glasovanja na referendumu, in to bi seveda lahko tisti ki bodo

udeleženi v kampanji, pa tudi tisti ki so pobudniki oziroma predlagatelji, lahko storili izven časa poletnih počitnic.

Tako da mislim, da so na mestu še tri vprašanja in odgovore nam pravzaprav nudijo ravno te tri odločbe Ustavnega sodišča, ki je kar nekaj preteklih odlokov iz podobnih razlogov že razveljavilo. Tudi to moramo vedeti. Prvo vprašanje je, ali je v nasprotju z odločbami Ustavnega sodišča zatiranje, da se referendumska in volilna kampanja prepletata. Odgovor je ja. Drugič, ali je skladno z odločbami Ustavnega sodišča bolj smotno in racionalno o obeh zadevah odločati na isti dan. Ponovno odgovor je da. In še tretjič, ali določitev datuma, zaradi katerega se bo kampanja začela v času poletnih počitnic, v nasprotju z odločbami Ustavnega sodišča. In tudi ta odgovor je da. Tako da edina primerna rešitev je torej določitev datuma, ki bo ustrezal temu oziroma zagotovil, da se referendum in volitve za predsednika Republike Slovenije opravijo na isti dan. In 5. november 2017 je najbolj primeren datum, ker omogoča spoštovanje vseh rokov, ki sem jih prej naštel – tako za referendum na eni strani kot za predsedniške volitve na drugi. Omogoča, da bodo lahko zaposleni izkoristili pravico do letnega dopusta, omogoča prihranek približno 3 milijonov evrov in omogoča, da bodo vsa opravila in kampanja potekali izven poletnih počitnic, torej izven roka mirovanja, kot je določen v Zakonu o referendumu in o ljudski iniciativi.

Čisto ob robu mogoče še razmislak. Ne vem, kako bo potekala implementacija arbitražnega sporazuma, ampak tudi tam bo verjetno lahko prišlo do večjih zapletov ali težav glede določitve volišč in tako naprej. Tudi to moramo imeti v mislih in nekaj časa oziroma kakšen mesec več nam verjetno pride prav.

In na koncu še tisto, kar je, mislim, da nujno ali pa treba zavreči. Poslušali smo, da ta zakon potrebujemo čim prej, zato mora čim prej priti na referendum, ker pravzaprav moramo nadaljevati s tem projektom. Vlada gre že sedaj na, recimo, blending razpis julija, ko zakona ne bo, čeprav je ves čas zatrjevala, da potrebuje zakon za takšne in drugačne aktivnosti okoli projekta drugega tira. V bistvu tudi ta situacija, v kateri smo se znašli zaradi referendumske pobude, kaže zgolj na to, da Vlada ves čas blefira. Blefira o tem, zakaj je bil potreben zakon o 2TDK, zakaj je bil potreben zakon o drugem tiru in tako naprej. Ta blef se razkriva. To da je bil del sredstev že zagotovljen, to da se bo šlo še enkrat oziroma da se bo prijavilo kljub vsemu na razpis julija, jasno kaže na to, da enostavno tega zakona v takšni obliki seveda ne potrebujemo. Če pač ni druge rešitve, če se Vlada oziroma če se koalicija ne želi stehitati, kot je povedal dr. Logar, istočasno z datumom predsedniških volitev, torej takrat ko bi verjetno udeležba na tem glasovanju bila dovolj visoka, da bi seveda dosegla tisti kvorum, ki je zahtevan, je najbrž prav, da ta zakon pade. Mi

predlagamo in to je bila delno tudi obrazložitev našega amandmaja, da se enostavno sprejme to racionalno rešitev. In to je to, da se glasovanje tako o referendumu kot o predsedniških volitvah opravi na isti datum in seveda na tak način razreši cel kup vprašanj, ki niso samo finančne narave, ampak tudi tega da se omogoči večjo participacijo ljudi na tem glasovanju. Nenazadnje gre za zakon, ki je pomemben. Je pomemben v tem, da je vsaj v nekaj točkah škodljiv, tudi finančno škodljiv za državo, tako da naj se, kot rečeno, preveri, ali so ljudje za to, da tak zakon sprejmemo ali da se, recimo, upošteva morebitne modifikacije tega vladnega plana. V prvi vrsti gre seveda za to, kar smo že predlagali v Levici, torej, da se izloči Madžarsko. Danes smo slišali, da gre sedaj dokončno za Madžarsko in ne več za zaledni kapital. In po drugi strani, da se vzpostavi ustrezen civilni oziroma tudi strokovni nadzor nad tem projektom, tak, ki ga bo potrjeval tudi Državni zbor in seveda tudi imel ustrezno bdenje nad takim projektom. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Škodnik. Priprava naj se mag. Andrej Šircelj in gospod Jani Möderndorfer.

Izvolite, gospod Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani minister, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi poslanci!

Malo se bom vrnil nazaj na razpravo kolega Horvata, ko je govoril o civilni iniciativi, pa da je to ljudstvo. Vsekakor, saj nas je pravzaprav poslance izvolilo ljudstvo in kot poslanci smo dolžni stvari voditi v državi tako, da bomo delali za ljudstvo. Jaz bi pa pri tej zadevi seveda omenil, da sem v preteklosti sodeloval v pomembnem projektu za Koroško – tretji razvojni osi –, in tam smo se ravno soočali z dvema vrstama civilnih iniciativ. Ena civilna iniciativa je bila za gradnjo, druga je bila pa seveda proti gradnji. Ampak nekako smo vendarle uspeli, jaz bi rekel do neke mere prav gotovo, kajti včeraj se je podpisal pomemben protokol o izgradnji tretje razvojne osi od Šentruperta prek Velenja do Slovenj Gradca, kar je pomembna zadeva za naprej, in da je to dobro opravljeno delo sedanje vlade in pa seveda sedanjega ministra dr. Gašperšiča. V tem projektu smo velikokrat se srečali z njim v različnih razpravah, dogovorih, na sejah, sestankih in moram reči, da ministru zelo zaupam. Zato bom seveda danes, ko je nekako razprava o drugem tiru, je to neko drugo področje tudi za mene ... Seveda govorim o referendumu, ki po mojem ni potreben za to zadevo. Seveda, če pa že mora biti, tako se je sedaj odločilo, mora biti pa čimprej. In jaz sem za tisti termin, ki je nekako že omenjen: 24. september. Zakaj? Zato da to zadevo čimprej rešimo, ker je ta drugi tir strateškega pomena za

Slovenijo. Seveda moram pa tudi omeniti, da je pred časom, kar nekaj časa seveda nazaj bila interpelacija zoper gospoda Gašperšiča; takrat se mu je očitalo, da preveč zavlačuje z izgradnjo drugega tira. Zelo zanimivo. Enkrat so proti, enkrat za. Ampak to je zgleda pač normalno v Državnem zboru, normalno za delo med opozicijo in pa seveda Vlado oziroma koalicijo. Danes govorimo tudi o stroških referendumu, kako bi te stroške zmanjšali, kako bi te referendume združili. Jaz bi tudi omenil, da tisti, ki so predlagali ta referendum – kot sem rekel, po mojem ni potreben –, se seveda morajo vprašati in preden so predlagali, so najbrž vedeli, da bo ta referendum nekaj tudi stal in da to najbrž tudi s tega stališča ni dobro za Slovenijo.

Treba je poudariti, da je za izgradnjo drugega tira že veliko narejenega, da je pravzaprav trasa že zelo stara, se nič ni spremenila še od Janševe vlade dalje, da so narejena že različna pripravljalna dela. Enostavno je pač treba poudariti, da je ta projekt pomemben za Slovenijo in da ga moramo dokončati. Zakaj? Za koga je pravzaprav ta drugi tir pomemben? Sigurno za slovensko luko; zdaj ko imamo to nekako dodeljeno morje oziroma na odprto morje izhod, bo ta luka v prihodnje še bolj pomembna. Drugi tir je pomemben za Slovenske železnice, za slovensko gospodarstvo, kajti seveda vse se tu pravzaprav vozi. Saj, ko se vozim s Koroške, vidim kontejnerje, tovornjake, kako vozijo v smeri Kopra in prav gotovo se bo tisti del iz Divače do Kopra sprostil in bo pravzaprav bolj varen in to je pa seveda tudi zelo pomembno za tisti del turizma, ko vemo, da je na tistem delu zelo pomemben. Omenjena je bila seveda tudi Madžarska. Tudi Madžarska se zavzema za to in je pripravljena tudi nekaj vlagati v financiranje drugega tira. Recimo, govori se o 200 milijonih. In zakaj pa ne? Saj oni imajo cilj, da pridejo do luke, in seveda tudi imajo cilj koridor še naprej v svet. Saj to je v Evropi čisto normalno. Če ne bomo sodelovali, kako bo pa Evropa funkcionirala. Seveda treba bo še zbrati določena sredstva, tu se stvari pač seveda nadaljujejo. Pomembno je, da imamo pri izgradnji tega drugega tira vsa soglasja, ki so potrebna, imamo gradbeno dovoljenje, opredeljeni, kot sem rekel, so finančni viri – vsaj do neke mere –, ocenjena vrednost pa je nekako pod milijardo evrov. En dan, jaz ne vem, čujem, da se govori o milijardi 700. Jaz pravzaprav nisem teh stvari slišal, ampak govori se o manj kot milijardi evrov.

Kaj je še pomembno tu? Da bo ta povezava Divača–Koper dvotirna. Prej sem že omenil, da bo ta del seveda veliko bolj varen in da bo pomembno tudi za to področje turizma, ki je zelo razširjeno v tem delu Slovenije. In kar je zelo pomembno pri tem delu, česar ne smemo pozabiti, da je sporočilo Evrope, da je projekt za gradnjo drugega tira dobro pripravljen in da je pomemben za Evropo. To pa je seveda tudi pomembna stvar. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Proceduralno, gospod Tomaž Lisec, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Cel dan poslušamo o zelo različnih številkah in ravno je predhodnik govoril o tem, da prvič sliši o številki 1,7 milijarde evrov. Zato, spoštovani podpredsednik, vas naprošam kot enega izmed tistih, ki vodi to sejo, da vsem poslancem in pa tudi poslankam tega Državnega zbora v roku do glasovanja o odloku daste besedilo, ki ga je pripravilo podjetje 2TDK, v katerem je jasno razvidna številka 1,7 in še nekaj milijona evrov. / oglašanje iz dvorane/ Milijarde evrov. Da ne bodo potem poslanci nevedno odločali o številkah, se pregovarjali o treh ali šestih milijonih evrov, ki naj bi jih stal ta proračun, vmes pa pozabijo na razliko med obljubljenimi malo manj kot 800 milijoni evrov, ki jih je zagovarjal tukaj predsednik Vlade, in pa številko, ki jo ima za poslance pripravljeno podjetje, ki naj bi gradilo ta zloglasni drugi tir, ki pa govori, še enkrat, o več kot 1,7-milijardni ocenjeni vrednosti projekta.

Tako da spoštovani podpredsednik, imamo še skoraj dve uri na razpolago. Predlagam, da strokovne službe Državnega zbora poslancem priskrbijo in razdelijo ta papir, da ne bomo govorili o tem, kako ne vemo, kako različne so številke. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Jaz bom za te številke počakal na ministra dr. Gašperšiča in bomo potem videli, v kakšni situaciji smo, kaj vemo in kaj ne vemo, da ne bi imeli težave z resnico.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj. Pripravita naj se gospod Jani Möderndorfer in gospod Marijan Pojbič.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Ja, hvala lepa, spoštovani podpredsednik, spoštovani minister, državni sekretar!

Res je toliko odprtih vprašanj, da pravzaprav ponovno čakamo ministra in državnega sekretarja, da še enkrat odgovorita na vsa ta vprašanja in na vsa ta nerazrešena vprašanja, ki jih dejansko je ogromno. 1,7 milijarde; to je dokument, ki je bil dan na Komisiji za nadzor javnih financ – takrat je to naredil gospod Dragonja –, kjer so prikazani vsi stroški. Namreč, tu je treba tudi računati na tiste stroške financiranja, na primer na stroške kredita in tako naprej. Ampak jaz se s kolegom Škodnikom strinjam v nečem: da bi bil ta referendum nepotreben, če ne bi bilo – to pa jaz zdaj dodajam, on ni tega rekel – tega zakona. Če tega zakona ne bi bilo. In za 27 kilometrov ene proge; res, gospe in gospodje, ali mi potrebujemo nek zakon? Tisoč 200 kilometrov prog imamo v državi. Ali veste, koliko zakonov potrebujemo, da bomo vse to gradili, če bo ta

koalicija delala? Tam približno še nekaj 40 takih zakonov. Da bomo za 27 kilometrov imeli en zakon! Pa čakajte, ali se tukaj kdo dela norca iz tega? Železnica, Luka Koper in tako naprej, to so investitorji. Tako ali drugače. Lahko tudi država zraven, saj so tudi državna podjetja. In če ne bi imeli tega zakona, bi se verjetno že gradila železnica takšna ali drugačna, če bi bila določena vprašanja razrešena. Nekaj je finančnih, ki danes variirajo med 700 milijoni in milijardo 700 milijoni, drugo so tehnična, o tem se zelo malo govori, o tehničnih zadevah. In iz kje pravzaprav nastaja ta številka milijarda 700? Civilna iniciativa govori o slepem črevesu, govori se o progi in o tunelih, ki jih bo 22 kilometrov od 27 kilometrov proge. Ali je to racionalno ali ni, ne vem. Po kraškem terenu, ki je težaven in problematičen ... Govori se seveda o železnici, ki naj bi šla 160 kilometrov na uro, vlaki po njej do 160 kilometrov na uro. Za kaj že? Za banane? Pa limone, ki se bodo prevažale od tukaj pa morda nekaj avtomobilov? Potrebujemo takšen projekt, tehničen? Govori se seveda o študiji OECD, glejte, ki je napisala, da se ta projekt ekonomsko in finančno sploh ne izide, pa je nekje v predalih ta študija. Dobite jo morda celo na internetu, če se zelo potrudite ali pa če nekoga zaprosite iz OECD, da vam jo pošlje. Ta projekt se brez dodatnih dajatev, ki jih ta zakon predvideva, ne izide. Nikoli. To je rekla študija OECD. In ta denar, ki bo šel v neskončno, bodo plačali slovenski davkoplačevalci. Na posreden način, spoštovani minister, prek različnih dajatev, prek tega da bodo seveda tudi uporabniki železnic to plačevali, ampak uporabniki bodo to prenesli na končno ceno limon v trgovini. Bodite prepričani, prenos cen; morda ne prvih šest mesecev, vsekakor pa vse naslednje mesece in vsa naslednja leta – 45 let koncesije, to se bo dejansko dogajalo. Na koncu bodo vse plačali državljani in državljanke. In ti pa so občutljivi na to. In danes je referendum o tem, ali so pripravljene državljani in državljanke financirati takšen megalomanski, tehnično in finančno nedodelan projekt. In poglejte, vladna stran in koalicija je bila zelo skeptična o tem, da se bo zmoglo nabrati 40 tisoč podpisov, pa se je. In ta koalicija je bila zelo zelo skeptična glede tega, ali se bo dosegal kvorum na referendumu o družinskem zakoniku leta 2015. Pa se je, pa je padel pod to koalicijo in zdaj se bo treba stehati. Zdaj bo treba ugotoviti na tem referendumu, ali je ta vlada še sposobna in ali ima še dovolj podpore v teh državljanih in državljankeh. Veste, vsak referendum je hkrati tudi referendum o Vladi. Ne samo o drugem tiru, ampak tudi o Vladi. In zdaj jaz razumem na nek način stratege te vlade, ki so rekli, »ne, septembra, čim prej je treba imeti referendum«. Pa mislite, da so ljudje, bom rekel, tako neinformirani in morda tako zaslepljeni, da bodo verjeli, da bodo iz lastnih žepov plačevali teh danes milijardo 700? Najbrž bo ob vsakem kapniku, ki se bo našel, in vsaki jami v Krasu še nek aneks in bo to šlo seveda v, nekateri govorijo 3, 4 milijarde. Iz njihovih žepov

bo to šlo. Niso. Niso, zaradi tega jaz verjamem, da tudi če ne bo prejet amandma Slovenske demokratske stranke, da se ta datum prestavi in da je skupaj s predsedniškimi volitvami, bo referendum padel in kvorum bo dejansko dosežen. Ljudje niso neumni, da bi plačevali za megalomanski projekt toliko denarja. In lahko ste skeptični, ampak tukaj se boste dejansko stehali. Bodite prepričani, to je referendum o drugem tiru in referendum o tej vladi, ali ima še podporo ljudi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravita naj se gospod Marijan Pojbič in gospod Luka Mesec, za pol minute.

Izvolite, gospod.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik.

Danes seveda govorimo predvsem o odloku, vendar široka razprava se nikakor ne more odlepiti od samega odloka, ampak govorimo ves čas o referendumu. To je tudi moj predhodnik zarisal zelo dobro, čeprav ga je njegov strankarski kolega spomnil, da pravzaprav samo te vrste govorijo o vseh drugih stvareh, samo o odloku ne. Pa vendar, par stvari je bilo zanimivih, predvsem pa zelo usmerjenih in zelo jasnih z enim samim namenom: prikazati ... Zdaj sem slišal še novum, ki ga je napletel, to je pa, da je referendum zdaj že neke vrste zaupnica ali nezaupnica Vladi, in je to prav eden od razlogov, zakaj moramo iti na referendum – ker se moramo tehtati in tehtati kar naprej. Če bi temu bilo res tako, potem bi prebrali zahtevo, tudi razloge za zbiranje podpisov volivcev in volivk, zakaj pravzaprav so se odločili, da zahtevajo ta referendum. In moram reči, da tam tega notri nisem opazil. Sem pa opazil marsikatero izjavo in žaljive govore, da ne govorim kaj še vse. Zato je seveda eden od glavnih razlogov, ki jih je treba omeniti, ko razpravljamo tudi o tem ... Jaz sicer moram reči, da sem bil na začetku zelo vesel, ker sem tukaj gori videl glavnega pobudnika, ki je organiziral zbiranje podpisov, gospoda Vilija Kovačiča – upam, da vsaj kje sedi pa spremlja –, kajti bom govoril tudi o njem. Predvsem zato, ker je vezano na samo temu referendumu. Osebnost ga sicer ne poznam, razen to da sem ga videl parkrat na odboru, kot tukaj gledalca gor na balkonu in pa iz medijev, ko sem poslušal kaj pravzaprav razpravlja. Moram reči, da ... O. K., bom ta del izpustil, bom preskočil in bom šel na bistvo.

Moram reči, da je to, kar seveda posebej gospod Vili Kovačič ... Namreč, ves čas govorimo o civilni iniciativi in o državljanih in državljankeh. To je zelo pomembno vprašanje. Vendar vi se spomnite, da ta isti gospod je nekoč že zbral podpise; ne samo za en referendum, za več referendumov. In zanimivo je, ko je zbral podpise za tako imenovani TEŠ – zaradi katerega, mimogrede, teče danes

preiskovalna komisija, ki jo vodi član poslanske skupine Levica gospod Hanžek in se danes vsi zgražamo in se čudimo, kako je to lahko nastalo –, takrat pravzaprav moram reči, da tisti, ki so stopili v akcijo zbiranja podpisov pri tem referendumu, takrat niso stopili v zbiranje teh podpisov in te akcije. Zanimivo. Govorimo o stranki SDS. Se pravi, neke korelacije so zelo pomembne. Namreč, gospod Vili Kovačič prav ni referenca, da bi govorili o tem, da ko se on odloči, bo pa zbral podpise. Nekaj drugega se mora zgoditi. Ko se stranka SDS odloči, da bo zbirala podpise, pristopi k civilni pobudi, predstavniku civilne pobude in potem dela v preobleki plašča tisto kar ji je bilo v resnici z ustavo onemogočeno. Vi vsi veste, da smo ustavo spreminjali točno zato, ker smo imeli tukaj poplavo nekih referendumov na predlog in pobudo stranke SDS. In ker je zdaj to onemogočeno, imamo zdaj nov trik, pripeljati zgodbo do referendumu prek civilne družbe. Sam sem si ogledal na eni oziroma na dveh stojnicah, kaj pravzaprav in pod kakšnimi parolami so se zbirali podpisi. Oprostite, sami ste v razgovoru oziroma v svojih razpravah omenjali naslednje stavke. Tukaj polovica poslancev ne razume, zakaj pravzaprav gre pri tem zakonu, kaj šele navadno ljudstvo, da ne govorimo, kako so podpisovali državljani in državljanke na teh stojnicah kjer se je klevetalo o samih nesmislih. Dam primer: »Nočemo še enega TEŠ 6, drugi tir je enako TEŠ 6.« Oprostite, TEŠ 6 ne bo nikoli enak drugemu tiru, razen če ne bo seveda po istem načinu narejen, kot je bil TEŠ 6. »TEŠ 6 ni imel svojega zakona.« Res je, tako kot ugotavlja gospod Šircelj, zato pa je zaplaval tja kamor je zaplaval in ker so lahko mimogrede odločali vsi, kar so hoteli. Drugi tir ima zakon, ki preprečuje to možnost, da bi seveda lahko vsak kadarkoli na kakršenkoli način odločal, kdaj in kako bo kakšno stvar investiral. Drugič, TEŠ 6 se financira z denarjem, ki ga bodo na koncu davkoplačevalci pokrivali, tudi iz naslova poročstva, ker TEŠ 6 pa je imel zakon o poročstvu, ki ga je, mimogrede, mimogrede, sprejelo in potrdilo samo 19 poslancev. Samo 19 poslancev! Toliko o tem, ko nekateri tukaj razlagajo, da hočejo imeti nadzorstveno funkcijo Državnega zbora. Se opravičujem, ta državni zbor je sprejel kozlarijo. Kakšno nadzorstveno funkcijo je opravljal, če pa je kozlarijo sprejel!?

In druga stvar, ki je še bolj pomembna, pa je seveda, da zakon določa tisto, kar je bil problem ob sprejemanju zakona. S strani SDS so ves čas govorili, »kateri kreten pa zapiše številko gradbenega dovoljenja v zakon?« Ker so rekli, »če boste pa spreminjali in naredili dva tira, boste zakon spreminjali za to da se bo številka gradbenega dovoljenja spremenila.« Niso niti pomislili na to, da ti lahko gradbeno dovoljenje z isto številko spreminjaš in narediš tudi dva tira oziroma dva tunela, to kar je bil glavni problem.

In ker je ta problem odpadel, je kar naenkrat nastal drug problem. Kako, hudiča, zaustaviti celo zgodbo? In našli so tega nesrečnega gospoda Vilija Kovačiča, ki ne samo da je sodeloval pri TEŠ 6, pa mu takrat SDS ni želel pomagati in je klavrno končal s to svojo zgodbo, celo sodišče mu je jasno povedalo, da ni upošteval podpisov oziroma podpisi niso bili popolni, tako kot zakon veleva. In še več, vsi se ga spomnimo, ko je ob spremembi ustave, točno ustave v tem delu, kar sem govoril, v resnici istočasno demonstriral tukaj pred Državnim zborom in mu je celo sam predsednik Državnega zbora moral dati jasno navodilo, da ne more več prisostvovati na odborih, ker burk pač enostavno ne bo več zganjal. Saj tukaj zgoraj smo ga včasih gledali z masko, ker je hotel nekaj sporočiti Državnemu zboru.

No, potem seveda je pomembna še ena stvar, o kateri nonstop govorimo. Namreč, v tem referendumu so se tisti trenutek, ko se je SDS priklonil v akcijo in sprožil svojo mašinerijo po celi Sloveniji, zato da je Vili Kovačič lahko sicer žalil ljudi prek medijev, seveda je ta kampanja tekla, je takrat v resnici se pojavila takoj znana retorika, ki jo mora SDS vedno noter pri referendumu pripeljati. Mi smo celo poslušali nore stvari in izjave, kot so: »Za orožarsko afero ni kriv Janez Janša, ampak je Kučan.«

Mislim, a veste, pri vseh teh mešanich in neumnostih seveda se je, in ne nazadnje tudi lažeh ... V končni fazi v tej državi vemo, kdo je imel probleme in zaradi koga so nastajale preiskovalne komisije. In kaj so pravzaprav ugotovljale? Da so potem lažje seveda zbrali teh 40 tisoč podpisov. Vendar zdaj je, kar je. Več kot 40 tisoč je podpisov zbranih. In danes poslušati neko moraliziranje, »glas ljudstva, ljudstvo je tisto, ki ima oblast, za božjo voljo, poslušajte ljudstvo!«, kot sem poslušal kolega Horvata. In moram reči, da sem strašno razočaran, ker bodisi ne pozna zakonov ali pa se pripravlja na kandidaturo za predsednika države in tukaj drži neko državniško držo, kako je treba ljudstvo poslušati. Oprostite, v ustavi in v zakonu je zelo jasno zapisano, kdo, kdaj in na kakšen način mora zbrati podpise in se mora seveda potem izvesti in izpeljati referendum. Danes, to je predpisano z zakonom, kar delamo, in ne tako kot govori gospa Ljudmila, ki reče: »Kaj imamo mi sploh tukaj za razpravljati?« Ja, moramo razpravljati, ker moramo sprejeti odlok! In tukaj ni nobene diskusije in sploh noben ne dvomi, ali bo ali ne bo referendum. Zdaj imamo samo še en majhen problem, ki se mu reče datum referenduma.

No, in potem seveda poslušam kolega iz Levice, ki mi razlaga, koliko ustavnih odločb je sprejetih, ki govorijo, da se ne sme med dopusti ne vem kaj vse početi in tako naprej. Kolega, jaz vem, da ste vi to prebrali in tudi vem, da imate v redu strokovno službo, ki vas je opozorila na te odloke, ampak te odloke imam tudi jaz pred sabo.

Pa dajmo prebrati zelo jasno dikcijo, kaj je pravzaprav Ustavno sodišče zapisalo. Bom citiral, zato da ne bo nesporazumov kasneje, da sem kaj dodal. Pod 22. točko v odločbi, se pravi, ko smo imeli ta nesrečni referendum, ki ga je pod krinko civilne iniciative zopet sprožil SDS prek podpisov, ki so še danes dvomljivi, ker so jih potem kasneje v Novi Gorici nekje našli fotokopirane na zalogo in še danes v resnici ne vemo točno, kaj se je v resnici takrat dogajalo, je med drugim Ustavno sodišče zapisalo, da je bil namen zakonodajalca, »da na praznične oziroma dopustniške dneve ne tečejo roki v zvezi z referendumskimi opravili, izhaja iz prvega odstavka 16.a člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi, ki določa,« posluh, »tek roka za zbiranje podpisov volivcev za podporo zahtevi za razpis referenduma«. O tem govori Ustavno sodišče. Ali po domače povedano – tisti, ki ne razumejo ali pa nočejo razumeti –, ko zbiramo podpise, mi ne moremo določiti termina in datuma v času dopustov, ker je jasno, da takrat ljudi ne boš dobil in jih mogel nagovoriti. Ne govori pa o tem, da v tem času ti ne smeš imeti seveda samega referenduma, razen v tem primeru, ko je zelo jasno povedalo, naj grejo ljudje na dopust, potem pa pridejo domov in se bojo lažje odločili. In zato je bil datum takrat prestavljen in to zelo dobro veste in to vejo tudi oni, zato o tem sploh ne razpravljajo. In kar je še bolj pomembno, referendum ni v času dopustov, če pa vi hodite na dopust v tem času, kot je sklican referendum, imam pa jaz resen problem, ker takrat že dela Državni zbor, ne s sejami, ampak z vsemi ostalimi stvarmi. Ampak v končni fazi, poslanec lahko dela vse, kar hoče, in vi pač delate tisto, kar vam je volja.

Naj zaključim počasi. Tisto, kar je za mene pomembno; ves čas govorite o tem famoznem predlogu oziroma diskusiji, o katerem je govoril gospod Logar. In je rekel, »stehtajte se!«. »A ste reve«, po domače povedano. »Pojdite in se dajte stehtat!« Ma, veste, referendum ni za tehtanje, referendum je za odločitev, ki je jasno nakazana z referendumskim vprašanjem, ki je postavljeno pred volivce. Potem pa reče tisto, kar je bolj pomembno in kar je ljudem všeč: »3 milijone bomo vrgli stran, ali ne, a nam je kaj do tega ali ni?« Seveda tukaj malo že zastrizemo z ušesi. Ma komu je 3 milijone kar takole. Saj logično bi bilo, da damo skup predsedniške in referendumske odločitve. Ne, ne bomo jih dali skupaj, pa vam bom povedal tudi, zakaj. Demokracija ni hec, kjer se špara. Se hočete iti demokracijo? Pojdite se jo, samo boste za to tudi plačali in boste odgovarjali tistim, za katere ste seveda tudi sprožili referendum. Hočemo imeti odločitev? Zakaj bi čakali eno leto, ma zakaj bi čakali do predsedniških volitev, odločimo se takoj. Ker vam bom povedal, koliko stane ta odločitev. Ta odločitev stane, mimogrede, ne samo 3 milijone, ker ko bo odločeno – če bo odločeno in jaz upam in prepričan sem, da ne bo odločeno –, bo seveda

jasno vnaprej, da to stane od 80 do 100 milijonov tistega denarja, ki ga potem ne bomo dobili. In kaj to pomeni? A mislite, da Evropa ne gleda tega, kaj se mi tukaj gremo? Mislite, da oni to pač: Tam je ena majhna Slovenija, samozadostna, bojo že nekaj spackali. Oprostite, prvič v enem resnem projektu se pojavlja možnost, da bojo davkoplačevalci plačali manj in ne več, tako kot pri TEŠ 6, katerega radi uporabljate. In to zato, ker imamo zakon, in ne zato, ker ga nimamo. In to je vaš osnovni problem. Jaz sem pripravljen poslušati vse možne očitke, saj v končni fazi jaz priznam, roko na srce, v resnici sploh ne govorim vam. Ker vam jaz lahko danes povem, kar hočem, jaz vam lahko še videospot posnamem, pa vi na koncu še vedno ne boste pač enostavno v to prepričani, ker za vas je pomembno samo eno, to pa je referendum. Za drugi tir ste, to kar naprej ponavljate kot pokvarjena plošča: »Mi smo.« A veste, to je meni zelo tako kot tisto: Saj jaz nimam nič proti Ciganom, samo ne na mojem dvorišču. Ampak v resnici imate pa en drug problem. Ste za drugi tir, vendar ne pod to vlado. Za drugi dir pod drugo vlado. Samo, dragi moji, takrat bo to bistveno dražje, mnogo dražje. In še eno stvar sem se naučil – začasno ostane vedno trajno. In če mi začasno zaustavimo projekt, smo ga zaustavili trajno v tej državi. Za to pa ne vem, kdo bo plačal, ker se tako radi sklicujete na denar. Mogoče vi, ne vem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Repliko ima dr. Matej Tašner Vatovec. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Ja, to kolobocijo kolega Möderndorferja sem pričakoval. Po navadi vedno to naredi, izmakne en del iz vsega konteksta in pozabi na kakšno stvar zraven. Datum začetka kampanje je 25. 8. Tudi tista odločba, ki ste jo prej citirali, Ustavnega sodišča se navezuje seveda na ZRLI, ampak tu moramo brati dva člena istočasno, 33. in 16.a. In ta 16.a člen točno določa, da kampanja ne sme pasti v čas počitnic oziroma tega poletnega .... /izklop mikrofona /

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Repliko ima mag. Andrej Šircelj. Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Jaz mislim, da me je kolega Möderndorfer narobe razumel ali pa je dobil en glas od nekje drugje, ki mu je nekaj povedal, pa je mislil, da sem mu jaz povedal. Jaz v svoji razpravi nisem uporabil besede TEŠ 6. On pa pravi, citiram: »TEŠ 6 ni imel svojega zakona, kot je navajal mag. Šircelj.« In tako naprej. Jaz TEŠ 6 v svoji razpravi nisem omenjal. Omenjal sem izključno drugi tir.

Pa še to, ker sem dejansko omenil, da dejansko referendum lahko pomeni tudi nezaupnico Vladi. Ja, to razume vsak politik ali

pa vsaj vsak, ki se gre politiko, po mojem mnenju. Če je pa ne razume politik, je zelo slabo, če je pa ne razume tisti, ki naj bi se šel politiko kar tako, potem jaz mislim, da tak človek v politiki nima kaj delati.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Replika gospod Tomaž Lisec. Izvolite. Pardon, dr. Anže Logar, izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

No, sedaj moram sicer z veseljem ugotoviti, da je v poslanski skupini SMC vsaj nekdo, ki je govoril iz glave, torej ki ni bral z listka, ampak kljub temu me je tudi ta narobe razumel. Jaz nisem rekel, da je koalicija reva oziroma da so reve. Jaz sem rekel, da takim pravijo reve, ki se ne želijo in ne upajo stehtati. Tako da v tem pogledu, če se operira z besedami razpravljavcev, naj bo razpravljavec pri tem korekten.

Pa ko sem že pri besedi, sedaj smo prišli do tega bistva; gospod Möderndorfer je rekel, »demokracija nekaj stane«. Torej, demokracija à la carte SMC stane, koliko? 1,7 milijarde evrov. In to je tista cena, ki jo davkoplačevalci plačujejo zato, ker so tej stranki namenili prevladujoči položaj v državi, torej je strošek tega mandata 1,7 milijarde evrov. Poglejte, mi smo 1,5 milijarde evrov dali že v Novo Ljubljansko banko, ki jo preiskujemo. In se mi zdi malo prevelik strošek, da bi za vsakokratno stranko, ad hoc ustanovljeno za en mandat, dajali dodatno milijardo, milijardo in pol. Dajmo enkrat reči: Fantje, nehajte se igrati z davkoplačevalskim denarjem. Tako kot je gospod Prikl rekel, »obnašajte se, kot da je to vaš denar«. In dajte se enkrat začetni obnašati, kot da je to naš skupni denar, in ne ga tako trošiti, da še en projekt TEŠ 6 ... Sedaj si pa glede na razpravo prav upam zatrditi, da tako trmoglavite s tem projektom z enim samim razlogom: da odprete malhe davkoplačevalskega denarja, da boste lahko pač politiko, ki so jo izvajali nekaj časa v bankah, nekaj časa v kakšni drugi organizaciji – kjer danes prav enega od njih zaslišujejo v preiskovalni komisiji –, sedaj pa očitno še vsem na očeh prek nekega posebnega zakona. Ni cena demokracije 1,7 milijarde evrov za SMC. Cena demokracije je upoštevati voljo ljudi. Volja ljudi je bila jasno izražena; 48 tisoč ljudi je reklo, »ne tako hiteti na tak nepripravljen zakon, usedimo se, razmislimo, pojdimo na referendum, ugotovimo, če je zadeva v redu in naredimo to takrat ko je za davkoplačevalce najceneje, torej takrat ko so predsedniške volitve«.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravitelj naj se gospod Marko Ferluga in gospod Žan Mahnič.

Izvolite, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Moram reči, da sem se danes malce nasmejal pri vsem tem, kar sem poslušal. Nekatero razpravo so bile res, bom rekel, umestne, so bile vsebinske, nekaj pa je bilo takih, ki nikakor ne sodijo v ta državni zbor. Predvsem tisti, ki razpravljajo o temi, ki sploh ne vedo, o čem govorijo. In to mislim, da takega državnega zbora si verjetno nobena Slovenka in Slovenec ne želi.

Malo prej sem poslušal: Vi, mi, vi, mi. Stalno bolj, moram reči, da postajam razočaran v tem državnem zboru, ker nas le sedi 90 poslank in poslancev in moram poslušati: Mi, vi. Kdo smo mi in kdo so vi? Ali kdo ste vi? Naj mi enkrat nekdo razloži, ali so Slovenke in Slovenci glasovali za poslanke in poslance – za naše in vaše –, ali so glasovali za to da bi vsi skupaj pomagali reševati probleme ljudi. In bi prosil tiste razpravljavce v SMC, ki zlorabljajo in neprestano poskušajo razdirati slovensko politiko na tak način, da razdelijo na vaše in naše, da naj s tem prenehajo. Naj s tem prenehajo, ker mi danes govorimo o vsebini, ki se dotika vsakega posameznika, ki živi v tej naši preljubi prelepi domovini Sloveniji. Preveč denarja je bilo pokradenega, preveč, bistveno preveč, da bi si še kdajkoli dovolili, da se to ponovi. Poglejte si samo podsisteme, kot je zdravstvo itd., kjer milijarda, milijarda 200 milijonov evrov izgine v zasebne žepa. In tega si več Slovence in Slovenci ne bomo dovolili! In pogledjte, spoštovane kolegice in kolegi, v Slovenski demokratični stranki se ne bojimo volivk in volivcev, ne bojimo se naših državljanek in državljanov. Sam sem zbiral podpise na upravni enoti, pa nisem ničesar vsiljeval ljudem. Se pravi, ljudje sploh niso tako neumni, kot se je danes želelo povedati, da smo jih mi prepričevali. Ljudje so sami prihajali pa so rekli, kaj lahko podpišem, zato ker svinjarijo, ki se je pripravila in način, kako je ta zgodba tekla, tudi tukaj v Državnem zboru, prek glasov koalicije, SMC, SD in Desusa, da to preprečimo. In to moramo preprečiti. In jaz sem prepričan, da volivke in volivci, bodite brez skrbi, kljub temu da poskušate na vse možne načine preprečiti, da bi dosegli kvorum na referendumu, da nam bo to uspelo. Nam že je uspelo in nam še bo. Ampak ne zato da se delimo na naše in vaše, ampak zato ker slovenski državljanke in državljanji se zavedajo pomembnosti tega, o čemer danes govorimo. Si sploh znate predstavljati, kaj pomeni milijarda 700? Si zna sploh kdo predstavljati, kaj to pomeni? Kaj to pomeni za žepa davkoplačevalcev? Kaj to pomeni za tiste, ki dobivajo pokojnine, ki bodo dobili zaradi tega ne vem koliko evrov manj pokojnine? Kaj se dogaja s tistimi ubogimi delavci, ki so šli s trebuhom za kruhom v Avstrijo in jim zdajle ta država jemlje še tisti del dohodnine, namesto da bi jim pomagala, zato ker so si šli službo drugam poiskat, da niso tukaj na zavodu za zaposlovanje. Tam ta denar pobirajo tem

ubogim ljudem, ki so šli s trebuhom za kruhom, iščejo, da preživijo svoje familije, tukaj pa nam je čisto vseeno za milijardo 700!

In druga stvar, ki je pa ključna. Danes govorimo o datumu, ker imamo možnost, da bi šla ta zgodba lahko skupaj s predsedniškimi volitvami. Ne! Mi ponovno iz davkoplačevalskih žepov ukrademo direktno 3 milijone evrov. Kdo ima pravico, povejte, kdo? Kdo izmed vas, ki sedite tukaj iz koalicije, ima to pravico? Zakonito ukrade denar ljudem iz žepa. Zakonito. Tega slovenski davkoplačevalci ne bomo več dovolili, vam povem. Pa se ne bomo delili na SDS, ne vem na katere, kdorkoli. Tisti ki imamo pošteno vest, ki smo pošteni ljudje, ki nam gre za slovensko ljudstvo, ki nam gre za ljudi, moramo stopiti skupaj, ne glede na to. In pozivam vso slovensko javnost, prosim, zakonito vso slovensko javnost, tiste ki se s težavo prebijajo iz dneva v dan, se pravi, upokojenca, brezposelne, vse tiste ki so na pragu revščine – 30 % jih je –, da naj gredo na ta referendum in enkrat rečejo stop kraji. Zakaj pa jaz ne bi imel ali pa tisti na Zavodu za zaposlovanje službo ali pa tisti ljudje, ki so na minimalni plači, normalno plačo, da bi lahko preživel mesec? Seveda ne morejo imeti, če na tak način pokrademo vse kar je mogoče. Se opravičujem, jaz gotovo nisem med njimi, ampak sramotno je, da greste na tak način, s tako zvijačo ponovno ukrast 3 milijone evrov z žepov davkoplačevalcev. To je nedopustno! Pa vnaprej veste, da bi lahko rešili ta problem bistveno bolj enostavno in ne samo, bom rekel, človeško. Dokazali bi, da smo pripravljene za davkoplačevalski denar narediti vse kar je v naši moči, zato da bo čim več denarja ostalo v žepih naših davkoplačevalcev. In vse možnosti imate danes, ko se bo koalicija odločila o tem odloku, ali se bo referendum izvedel takrat ko so predsedniške volitve ali ne. In pokažite, koliko imate, da ne bom rekel kaj. In pogledjte, spoštovane kolegice, kolegi, prebral vam bom dva stavka, kar je danes napisala ena gospa, Simona Toplak, to si pogledjte. In jaz sem pred nekaj časa, pred 4, 5 meseci opozoril vladno koalicijo in takrat sem povedal, »prišel bo trenutek resnice in šele takrat boste videli, da so slovenske volivke in volivci izjemno razgledani, izjemno razgledani, na volitvah vam bodo dokazali to, kar sem jaz rekel, tega pa se morate bati«. In pogledjte kaj je tukaj napisano: »Grozno, kako zelo se Miro Cerar boji volivcev. Miro Cerar je tisti politik, tisti predsednik Vlade in tisti ustavni pravnik, ki mu v imenu ljudstva najbolj dol visi. To bo dokazal, če bo koalicija, ki jo vodi, odločila, da referendum o drugem tiru ne bo na dan predsedniških volitev. Mira Cerarja, politika, je grozljivo strah volivcev.« To je ta gospa zapisala danes. Dajte se drage kolegice in kolegi zamisliti nad tem, kar je napisala. To niso neuki ljudje, to je novinarka, ki obvlada stvari. In kakšna ste to koalicija, ki se bojite lastnih ljudi, lastnih volivk in volivcev, lastnih državljanek in državljanov!? Jaz, ko sem bil na Upravni enoti v Pesnici, so ljudje bili zelo veseli, da so me

srečali, da so me videli, da so se z mano rokovali, da so mi povedal tisoč in en problem, s katerim se srečujejo, in ki so mi povedali tudi to, da nikoli niti v sanjah več nočejo slišati za Cerarja in njegovo ekipo, da jih je sram, da so izvolili v parlament takšne ljudi, ki ne znajo nič drugega kot pet stavkov prebrati, pa še tisto ne znajo prav prebrati. In ljudje to vidijo, ljudje niso neumni, ne jih podcenjevati in ne govoriti, da zdaj ljudje ne bodo razumeli, da Vlada in ta koalicija, če bo na ta datum razpisan referendum, kot je zdaj predlagan v odloku, da jim boste ukradli 3 milijone evrov iz žepov. Ljudje to vedo, ljudje se tega zavedajo, verjemite mi.

To pa govorim zaradi tega, ker živim med tistimi ljudmi in tam, kjer niti interneta nimam. Zdaj že 3 tedne sploh nimam signala za telefon, pa sem poslanec Državnega zbora četrti mandata! Sramotno, v kakšni državi živimo, sramota od tistih, ki bi morali odgovarjati. In gospod minister, v ponedeljek boste tudi dobili ustno vprašanje, da poslanec Državnega zbora nima dostopa do interneta. Nima dostopa do telefonskega signala, da se tri kilometre vozim, da lahko pridem do telefonskega signala. Lepo vas prosim, kakšen minister, kakšna vlada ste to!?

Na tak način ne boste dokazali tistega, kar morate dokazati, in to, kar so ljudje pričakovali od najbolj etične Vlade Mira Cerarja. To ste dokazali zdaj. Zdaj vidimo, kaj počenjate. Ponovno ukrasti direktno denar ljudem iz žepa, in za vas je 3 milijone kot da ni nič. Kot da se nič ni zgodilo, kot da je to en cent. Ubogi narod pa dobi pokojnino 320 evrov ali pa 280, da ne bom govoril. Tretjina ljudi na minimalni plači s 650 evri in vi se norčujete tu in kradete denar na tak način. To je legalna kraja, to je zakonita kraja, to je višek svinjarije, višek nesramnosti, ki si je noben v tem državnem zboru ne more dovoliti. In zato opozarjam, še enkrat pozivam slovensko ljudstvo, da temu naredi konec. Na tem referendumu naj pokaže to, kar je treba in reče: Ravbarijam moramo narediti konec; če tisti ki ste odgovorni, ne naredite tega, bomo pa mi, slovensko ljudstvo, to naredili. In verjemite mi, kvorum bo dosežen, ta zakon bo padel, to vam garantiram. Zapomnite si gor moje besede, pojdite si napisat, pa lahko delate, kar hočete, ljudstvo vas ima poln kufer!

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga, pripravita naj se gospod Žan Mahnič in dr. Dragan Matić.

Izvolite, gospod Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Priznam, da sem grešil v mislih, besedah in dejanjih, mnogo dobrega opustil in slabega storil. Tako da Marijan, oprostite mi, kaj naj ti rečem, glej, vse si povedal, vse sem kriv. Kriv sem, da danes sije sonce in da svetijo lučke. Kaj naj ti rečem?! V treh letih sem naredil toliko slabega, kot ti v štirih mandatih nisi mogel, ampak tako je. Življenje je

grdo, nimaš kaj. Meni je všeč, ko mi takšni etablirani politiki nekako govorijo, kaj sem vse narobe v treh letih naredil, oni so pa 25 let tukaj in zdaj so naenkrat takšni skrbniki in varuhi tega proračuna, da me ... Najraje bi šel kar stran, ker vidim, kaj je to.

Ampak glejte, ta politika, mi vsi tukaj, to smo mi. Mi tvorimo to politiko. In zdaj, če govorimo konkretno o tej stvari, o tem nesrečnem drugem tiru, smo jo zbanalizirali in zrelativizirali na tak način, da noben nobenemu več nič ne verjame, obenem pa smo vsi postali suvereni strokovnjaki za vse. Mi imamo zdaj toliko referendumov, ta je še en od tistih. Kako je prišlo do tega – ali je bil minister, Vlada nerodni, vsi. Možno, vse je možno tu pri nas. Ampak, zdaj bi jaz predlagal še Viliju in ekipi, recimo, tej tako imenovani »civilni iniciativi« pod taktirko SDS, da naredimo še ene par referendumov. Tako če že delamo referendum, naredimo še referendum, če si želimo napredka, ja ali ne. Referendum, če si želimo večinski sistem, kjer bo ena stranka – seveda tista, ki edina zna vladati v tej Sloveniji, edina! Drugi ne znamo nič. Ali si želimo imeti referendum proti temu, da sije sonce, ali ne? Ali želimo imeti referendum proti vetrnicam, ker mi smo proti vsemu? Ali želimo imeti referendum proti temu, da tovornjaki gredo po cestah? Tudi to lahko naredimo. Ali pa da postavimo Novo24, da je glavna nacionalna televizija, ker edino oni govorijo edino pravilno in zveličavno. Ali pa če govorimo proti arbitraži, ker je pač slaba, ker smo zdaj ugotovili, da je naenkrat slaba. O. K., to je vse. Jaz nimam problema s tem. Imam pa probleme s tem, ko pridejo ljudje 5 pred dvanajsto in se spomnijo z nekimi novimi zadevami, kako bi reševali drugi tir. Ali je to »zajla«, ali so to neki trojni, štirje, pet tunelov pa Jazbinškova ideja pa ona ideja ... Zdaj pa jaz se sprašujem, ker sem tako neumen – 25 let, pa se noben ni spomnil do tega trenutka, ko se je nekaj premaknilo, se ni spomnilo nič. O. K., tudi to. In če potegnem črto, kot bi rekel Slavko Ivančič – pa ne tisto, ki jo nekateri vlečejo –, razumem, da sicer bi mi želeli drugi tir, ampak ... In tukaj so tri pikice. Te tri pikice pridejo zato ker v resnici smo absolutno proti vsemu, absolutno, ker to ni predlagala ta in ta posvečena stranka ali pa ta stran, kakorkoli hočemo reči. In potem seveda rečemo, da je to vse en enostaven način, kako kažemo našo majhnost, omejenost, neenotnost, nedržavništvo, kakorkoli hočete. Ampak itak ni važno. Važno je, da nam crkne krava, da se bomo mi tukaj med seboj skregali in pokregali in bomo lepo veselo jodlali naprej, kakor jodlamo, bodočnost pa itak je takšna, kakršna je. In potem tukaj v trenutku lahko nastopi tudi ta teorija zarote; da imamo tukaj znotraj Slovenije sile, ki so absolutno proti razvoju – proti drugemu tiru, proti vsemu. Ampak v korist koga? Drugih sosedov – Italijanov, Hrvatov, ki nam tukaj ploskajo in si manejo roke, kako lepo se mi med seboj kregamo. Stvari gredo. 25 let že teče ta debata, neskončna pametovanja gor dol. Jaz

ko pridem dol, ko me ljudje v Luki Koper tudi sprašujejo, so rekli: »Ma dobro, kaj ste vi normalni?« Mi delamo strateške načrte za 20–30 let vnaprej in še zdaj nimamo enega konkretnega odgovora, ali hočemo imeti drugi tir ali nočemo imeti drugi tir. Kaj bi radi imeli? Ne vem. Zdaj eni govorijo, da se vozijo samo banane. Ne, ne vozijo se samo banane. Se vozi celo gorivo, ki je potrebno, druge vse surovine, ki so potrebne. Pa ne samo za nas, 70 % gre za tujce. In nikoli ne bo dovolj! Nikoli ne bo dovolj! Ta debata ne bo nikoli končana! Cena ni O. K., projekt ni O. K., trasa ni O. K., finance niso O. K., debat je pa itak milijardo in pol. In da bo absurd še večji, je ta državna DPN in trasa bila dana v času te SDS in iniciative Vilija Kovača, Vilija tega – kaj je že, ne vem –, in takrat je bila dana in lepo tale ... In tudi minister Černač je rekel, da je bila milijarda 300. Zdaj tudi ta milijarda 300 ni več dobra, ker smo zdaj pod milijardo. Ne, ampak zdaj smo našli ono številko milijardo 700 in zdaj se dajemo. Zdaj smo kot tisti: ja, pa ni, pa je. Človek se vedno vpraša, kaj smo naredili teh 25 let. Nič! Končno se je nekaj premaknilo. Je trajalo, da ne rečem, koliko. Toliko. Ki je imam že polne, da ne rečem kaj. Da je vse idealno in pri tem zakonu in pri tem, ni. Vedno je pa enostavno kritizirati, nagajati, metati polena. To je to, naša tema, juhuhu, gremo naprej. In potem ko človek začne spraševati s temi stroški in ne vem kaj, levo desno ... Ma itak je vseeno, kaj reče bivši direktor, ki velja za eminenco Luke – se pravi gospod Korelič –, ko reče, da je to v redu in da je treba to speljati naprej, kar ni. Da železničarji, celo esdeesovi železničarji, pazite, rečejo, da podpirajo vse te zadeve. Da ne govorim o »lokalcih«. Ne, mi smo pametni in rečemo ne. Ne, to ne velja. O. K. Gremo naprej. In ko pridemo iskat, kaj je bistvo, ko človek začne razmišljati, dobro kaj je zdaj vse to, vsa ta modrovanja in to kar bo in ne bo, zakaj bi bili proti. V bistvu pridemo na to, da gre za čisto politično igro. Če pogledam že samo na moje lokalno okolje, imamo župana z velikim p, ki se spreneveda. Danes je za, jutri je proti. In do države recimo, na državni ravni, ko imamo Vilija Kovačiča in zadaj skrito SDS in se igra igra moči, kdo bo močnejši, kdo ne bo. Enostavno gre za politični prestiž in čisto nič drugega. Škoda pa, ki se dela gospodarstvu, že s tem da mi tukaj v neskončnost debatiramo, da imamo neskončne te razprave ... Ne vem, kolikokrat smo jih že imeli vsaj v tem mandatu, pa verjetno jih je bilo v tistih predhodnih – Marijan verjetno ve, ker je štirikrat že imel mandat –, ja, potem sigurno je kar nekaj teh bilo debat o tem.

Gospodarstvo, Luka, nič, ni važno. Pač oni se trudijo po svoje, ampak 25 let je minilo in čaka, enostavno Luka čaka, da se je nekdo usmili. Ne vem, ali bo prišla Mati božja iz nebes in da bo rekla: »Evo, zdaj pa bo drugi tir.« Ne bo. Na tak način ne bo. In zdaj, kot je rekel že prej Jani, ko Horvat govori malo melodramatično, cinično, ne vem kaj, se mi zdi že vse skupaj smešno. In potem imamo današnji

mail, ki nam ga je poslal naš prijatelj Vili. Poziv, ki zveni skoraj kot malo ena grožnja poslancem, ki se ne bodo pravilno odločili, »mi vas bomo javno postavili na pranger, da boste vi krivi in odgovarjali«. Ja, bom, bom odgovarjal, meni ni noben problem. Za vsako svojo zadevo sem vedno odgovarjal in bom tudi zdaj. Ni nobenega problema.

Samo, ljudje božji, dajmo enkrat nehati. Če smo se odločili, da je ta referendum, kar je legitimno, pravilno in zveličavno, naj bo. Datum bo čim prej, da se to enkrat reši, da rešimo, je ta zakon zanič ali ni, rešimo, se odločimo in potem bomo videli – kdor bo zmagal, bo zmagal in si bomo pripenjali medalje. Ampak glejte, dajmo enkrat biti državotvorni. Dajmo biti enkrat, tako kot so naši sosede Hrvati, ki jih včasih nimamo radi, ampak ko so oni enotni, premikajo gore. Mi smo bili enotni 1991 tako močno, da smo vse uničili in vse prestrašili. Pa kaj ne moremo enkrat res začeti biti takšni?

Nehajmo gledati tako ozko, nehajmo biti ti, bom rekel, zapečkarji, ki samo vidijo tukaj, kar je do soseda in super, da mu krava crkne, ne pa vsega ostalega. Dajmo biti enkrat res, bom rekel, ljudje in recimo, dajmo, rešimo zdaj ta referendum, O. K., je prišlo do tega, je prišlo zaradi teh in onih okoliščin, ni samo Vlada bila kriva, je bilo marsikaj, ampak dajmo. Rešimo. Zdaj hočemo to, rešimo to.

In če končam. Ko govorite, da bi združevali te, saj pravim, predsedniške volitve in tale referendum – pa saj mi nimamo niti razpisanega datuma za predsedniške volitve. In če štejemo julij, avgust, september, oktober, november če bo novembra, to je že pet mesecev. Se pravi, še pet mesecev izgubljam za to, še raznorazne razpise bomo zaradi tega tudi izgubljali, in to na račun teh igric. Brez potrebe. Da se bi ja še za nekaj odločili, kar bi se odločili, ker smo sicer za, ampak ne bi bili za. Dajmo, ljudje božji, nehati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Žan Mahnič. Pripravita naj se dr. Dragan Matić in gospod Jože Tanko.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik.

Moram reči, da je bila tole zelo zanimiva razprava od kolega Marka Ferluge. Dramatična in pa predvsem doživeta. Razumem ga, je Primorec, doživlja vsakodnevnne pritiske s strani lokalnega prebivalstva, pa vendarle me je zmotilo, ko je rekel: »Kaj smo pa sploh naredili v 25 letih?« Gospod Ferluga, državo smo naredili / oglašanje iz dvorane/ oziroma tisti, ki so pred nama tukaj sedeli, so jo naredili. Govorim v imenu Slovencev. Govorim, glej, tam imaš vrata, lahko greš tudi ven, če ne moreš poslušati. / oglašanje iz dvorane/.

Arbitraža, da je slaba, je govoril, vse je slabo. Da je arbitraža slaba, je govoril predsednik Vlade Miro Cerar takrat, ko je govoril v vlogi pravnika še. Zdaj je on spremenil

stališče. Slovenska demokratska stranka je tukaj stalno na istem stališču. Govoril je, kakšne referendum si želimo, da ni napredka in tako naprej. Ampak to danes je samo dokaz, da je ta projekt pomemben. Pomemben pa je za nadaljnjo ne politično ampak finančno preživetje predvsem SMC in pa tistih, ki so povezani s tem projektom, ki se mu reče SMC. Je tako, kot se je velikokrat govorilo, kako je bil TEŠ 6 pomemben za finančno preživetje določenih omrežij, lahko rečemo, da je – in to tukaj danes je dokaz – ta drugi tir pomemben za preživetje stranke SMC oziroma tistih, ki so s stranko povezani, predvsem v finančnem smislu.

Strinjam se, ko je kolega Möderndorfer rekel, »demokracija stane«. Seveda stane in referendum je neposredna demokracija, pač zadeva stane. Ampak je pa bistveno vprašanje, koliko pa stane oziroma če lahko zmanjšamo stroške, zakaj jih nebi zmanjšali. In tukaj se pogovarjamo, kot da trije milijoni niso nič. Ne bom našteval, kaj vse se lahko za tri milijone naredi, ampak ne govoriti, da trije milijoni niso nič. Ker smo imeli ob vseh sprejemanih proračunov do zdaj v tem mandatu amandmaje različnih poslancev za manj kot tri milijone, ampak se ni dalo, ker ni denarja oziroma ker so bile postavke drugače nastavljene.

Zakonu nasprotuje več kot 48 tisoč volivk in volivcev, teh, ki so dali podpis, ki bodo prišli na referendum in glasovali proti. Prepričan sem, da jih bo še več. Resnično ne razumem, zakaj ne bi mogli, če ... Kot je kolega Ferluga rekel, »25 let že čakamo, čakamo, čakamo«; kaj je 5 mesecev v primerjavi s 25 leti, pa dajmo počakati še 5 mesecev in naredimo ta skupaj s predsedniškimi volitvami. Tam bi se dejansko stehalo. Ja, na predsedniške volitve verjetno bo prišlo več ljudi kot na referendum. Če pogledate udeležbo na referendumih in pa udeležbo na dosedanjih predsedniških volitvah in pa seveda tudi parlamentarnih, vedno pride večji odstotek ljudi na predsedniške, parlamentarne volitve kot pa na referendum. Ampak to vas skrbi, ker veste, da če bi prišli takrat, da bi bil takrat tudi referendum, bi zakon padel. Skratka, bojite se, da zakon pade, zato boste dali 24. septembra, takrat ko bo verjetno predvsem na podeželju, v vinorodnih okoliših, ko bodo trgatve, ko računate, da ljudje itak ne bodo šli na volišča, da kvorum ne bo dosežen. Ampak tako ste se zakalkulirali že takrat, ko je bil referendum o Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Takrat sta del opozicije in pa civilna družba stopila skupaj in na referendum pripeljala dovolj ljudi. Prepričan sem, da se da tudi tokrat. Je pa seveda na državljankeh in državljanih samih, da se odločijo, ali bodo ponovno dovolili nekaj stotilijonsko krajo svojega denarja, davkoplačevalskega denarja, ali pa ne. Če se bodo odločili, da je dovolj kraj, da je bilo dovolj te ponikalnice državnih evrov, potem bodo šli na referendum in bodo rekli stop temu zakonu; ne bodo rekli stop projektu, ampak zakonu, ki

opredeljuje projekt, in pa finančni shemi, ki je nejasna.

Slišali smo veliko števil; jaz kolegu Žnidarju verjamem, je gradbinec. On, ko je bil v Vegradu, njegovi projekti stojijo od Srbije do Nemčije, ve, koliko zadeve stanejo, ve, kako se zadeve gradijo. Tako da nimam razloga, da mu ne bi verjel. In če so pogledali finančniki in če so pogledali inženirji in je res težko reči, ko te vprašajo, koliko pa ta stvar sploh stane, ker je neke milijarda 700, neke milijarda 300, neke 980, neke 960 milijonov ... Gospod minister, 5 minut imate na voljo, povejte vsaj, katera številka je prava. A je tista, ki jo govorite vi, a je tista, ki jo vaši poslanci, a je tista, ki jo govori gospod Dragonja. Mimogrede, v zakon ste zapisali za člana uprave: »Odlikuje ga osebna integriteta in poslovna etičnost.« Škoda, da niste zapisali, da to velja za vse, ki so zaposleni in so sodelavci podjetja 2TDK. Ne vem, če gospoda Dragonjo ravno odlikujejo te stvari. Ampak dajte, teh 5 minut ste samo prijavili, povejte ceno, da bomo vsaj na referendumske letake vedeli, katero ceno dati, drugače jih bo treba enih 5–6 zapisat. In če je že prišlo do izvedbe projekta, če je zadevo možno pripraviti ceneje, ne vem, zakaj ne bi naredili na ta način. Jaz vem, da vsak ima pač svoje zamisli, ampak če imate na mizi ideje za 700 milijonov evrov, je logično, da se bo šlo zbirat podpise proti zakonu, kjer bo projekt stal še enkrat toliko, kolikor bi lahko. Razen, če so tukaj notri vštete že vse provizije in vse nagrade, ki si jih boste razdelili, ste si jih že, si jih boste vmes in si jih boste potem. Ampak tiste zaslužne je pač treba plačati, neko ceno za 13. julij 2014 je pač treba plačati in zato je tako kot je. Je pa na državljankeh in državljanih, da se bodo odločili, ali bodo dovolili krajo, ali bodo dovolili, da bo manj za socialo, zdravstvo, šolstvo, pokojnine, ali pa bodo šli na referendum in rekli stop tej mafiji, ki obvladuje to Slovenijo, tako kot je rekel predsednik Vlade dr. Miro Cerar, da je to država, ki jo vodi mafija – to so njegove besede, da je to mafajska država. In strinjam se, po tem kar se dogaja tukaj, po tem kar sem pred dvema dnevoma videl na nacionalki, ko je bil intervju z mag. Radom Pezdirjem; očitno res, Slovenija je mafajska država in da bo malo manj mafajska, je treba iti na referendum in glasovati proti temu zakonu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Z veseljem bom pojasnil določene zadeve, po katerih me sprašujete. Kljub temu da so te stvari okrog cene, okrog modela financiranja bile že velikokrat pojasnjene, pa jih očitno, ne vem, ali ne želite slišati ali nočete razumeti oziroma verjetno tudi namerno te stvari

obračate drugače in na nek način, bi rekel, tudi skušate zavajati javnost, davkoplačevalce.

Podporniki referendumu trdijo, da ne rabimo tega zakona. Prav tako pravijo, da ne rabimo kapitalskih partnerjev. Mislim, da sem nekje celo slišal, da celo ne rabimo evropskih sredstev. Da mi lahko ta projekt financiramo v celoti iz proračuna in seveda z zadolževanjem. In to so ti pobudniki oziroma podporniki referendumu, ki pravijo, da skrbijo za davkoplačevalce, da bodo davkoplačevalce rešili, če uporabim besede »te svinjarije«, kot je rekel gospod Pojbič ali »kraje«, kot je rekel gospod Mahnič. Skratka, te stvari želijo podporniki referendumu preprečiti. Pa bom zdaj še enkrat jasno kolikor se le da in na kratko povedal, kaj ta zakon prinaša in zakaj je dober za davkoplačevalce.

Zakon pravi, da bo ta projekt financiran na sodoben način iz različnih virov financiranja, to je s kapitalskimi vložki, ki jih bo zagotovila Republika Slovenija in zaledne države, z evropskimi sredstvi – nepovratnimi evropskimi sredstvi, za katere intenzivno pripravljamo prijave, da se ta sredstva zagotovijo –, in z zadolževanjem. In ta razmerja kapitala, nepovratnih sredstev in zadolževanja so zelo skrbno pretehtana zato, da tako s strani Evropske komisije kot s strani Evropske investicijske banke, ki je predvidena za to, da bo projekt podprla s posojilom, da bo ta podpora torej z njihove strani prišla. In za to že imamo zagotovila in dokaze, nenazadnje tudi zadnjo uspešno kandidaturo za evropska sredstva.

Nadalje zakon določa tudi vire za poplačilo teh stroškov, ki jih bo projekt – ne samo investicijskih, ampak tudi v celotni dobi obratovanja, v celotni koncesijski dobi – torej moral zagotoviti. In ti viri niso zgolj davkoplačevalska sredstva, ampak predvsem in večinoma sredstva, ki jih bodo zagotovili koristniki te infrastrukture, torej tisti, ki pretovarjajo v Luki Koper, tisti, ki pretovarjajo potem tovor po slovenskih železnicah in tisti, ki tovor tudi vozijo po slovenskih cestah. Torej to so trije ključni viri, s katerimi bo podjetje povrnilo te potrebne, torej investicijske vložke posojila, kapital. Le manjši delež bo tukaj zagotovljen s strani proračuna, s strani davkoplačevalcev, torej zakon v veliki meri ščiti davkoplačevalce in če tega zakona ne bi bilo, bi ves projekt padel na pleča davkoplačevalcev. To, kar pravzaprav zagovarjajo podporniki referendumu, je to, da bo projekt v celoti plačan s strani davkoplačevalcev. Zakon določa povsem nekaj drugega. Torej, zakon ščiti davkoplačevalce.

Če povem še ceno; nekajkrat je bilo rečeno, da je ocenjena na slabo milijardo evrov. Lahko se pogovarjamo o točnih številkah. Smo povedali, zakaj smo te številke želeli ne javno razgrinjati. Lahko povemo v teh tabelah, ki so bile tudi že razgrnjene pred Komisijo za nadzor javnih financ, da je eno investicijska vrednost, ki je v tistih tabelah predstavljena na višino 985 milijonov evrov, drugo so pa torej stroški, ki se

poplačujejo v času uporabe. In tukaj razpravljavci danes, predvsem gospod Ljubo Žnidar, neprestano te stvari zamenjuje. Ne loči torej, kaj je investicijska vrednost in kaj so vsi stroški v času obratovanja, ki jih bo podjetje povrnilo, kot je rečeno, z viri, ki jih zakon določa, torej iz pretovora v Luki Koper, iz pretovora na Slovenskih železnicah in iz pretovora na avtocestah.

Skratka, o alternativah je bilo še govora. Teh alternativ praktično ni. Trasa je umeščena že dobrih 10 let v prostor. Če bi sedaj se odločili, da bomo iskali druge alternative, pomeni, da damo projekt v predal in iščemo naslednja leta neke druge rešitve ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predsednik Državnega zbora!

Jaz moram reči, da sem res izjemno presenečen, da spoštovani minister ne ve, kaj vsebuje investicijski program, ker meni opreka, da manipuliram z vrednostjo. Investicijski program vsebuje vrednost tehnične rešitve, ceno financiranja, ceno tveganja, skratka, je skupek vsega tega. In to je vrednost investicije. In ne manipulirati s poslanci in z državljani Republike Slovenije, kaj je ena vrednost in kaj je druga. Dajte investicijski program na mizo, potem lahko razpravljate oziroma dajete primerjavo, da ne vemo, kaj je investicijski program. Je celotna vrednost, tako da prosim, predsedujoči, da se ministra seznanim, kaj je seštevček celotnega investicijskega programa. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Saj veste, kakšen bo moj odgovor. Da se morate najprej pozanimati, kaj je v poslovniku, kar lahko naredite. Tole ni bilo postopkovno, niti najmanj.

Besedo ima dr. Dragan Matić, pripravila naj se gospod Igor Zorčič in mag. Matej Tonin.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik.

V eni od predhodnih razprav je kolega Pojbič obtožil SMC, kako destruktivno deluje in proba deliti politike. Pa bom prebral samo del njegove izjave, ki se začne z: Moj dragi slovenski narod! Pa bom citiral samo en stavek: »Nič več županov, ki niso pravi Slovenci, še manj pa politikov na državni ravni, ki niso po rodu pravi Slovenci.« To je pač stavek, ki ga je izrekel ta gospod, ki se zavzema za združevanje in ne delitev med politiki. Toliko glede te načelne združevalnosti stranke SDS.

Kar se tiče same vrednosti oziroma številke, o katerih govori gospod Žnidar – milijarda 700 tisoč. Vtis je, da se skuša ustvarjati neka podoba, da zakon predpisuje neke fantastične številke. In tovrstno razpravo je razumeti kot že uvod v neko referendumsko kampanjo, če ne že samo referendumsko

kampanjo. Jaz sem gledal ta Odlok o razpisu zakonodajnega referendumu o Zakonu o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom. Nikjer ni videti nobenih takih števil. Gospod Lisec je že prej omenil neko proceduralno, nek predlog, potem se je oglašil še predsednik Komisije za nadzor javnih financ in je razlagal, da je to bilo na eni od njegovih sej. Če ima to gradivo, naj gre v fascikel, naj to razmnoži, naj ga prinese, ne pa da se potem take proceduralne predloge daje predsedujočemu.

S strani opozicije, zlasti SDS se je poudarjalo, da se do sedaj ni gradilo z ustanavljanjem družb, niti ni sprejemalo zakona, niti ni obremenjevalo poslance parlamenta s tovrstnimi opravili. Saj ravno v tem je pa razlika med nami in vami. V tem je razlika te vlade in tudi ta projekt se razlikuje od tistih, ki ste jim vi botrovali, da ... Kot je bil na primer projekt TEŠ 6, ki je bil uradno zasebni projekt, dejansko pa projekt določenih lobijev in posameznih političnih veljakov, ki ga je reševala in ga še rešuje država oziroma bolje rečeno davkoplačevalci. Prav groteskno je slišati s strani SDS, da so varovalke, vgrajene v zakon, nepotrebne in da se Državni zbor po nepotrebnem obremenjuje, da mora obravnavati zakon o drugem tiru, če se spomnimo projektov, kjer so bili oni vmešani – od že omenjenega TEŠ 6, Šentviški predor, potem razne epizode v zvezi z Intereuropo, pa s Patrio in tako dalje. O tem bi še lahko na široko razpravljali. Zanima me oziroma čudi me, od kje imajo to moralno pravico oziroma to izhodišče, s katerim tako vehementno obtožujejo ta projekt, ki se vodi transparentno in s sodelovanjem parlamenta, kar je tudi edino prav. Smisel zakona je torej ravno v tem, da se izognemo nekaterim neprijetnim izkušnjam in nekaterim negativnim praksam iz preteklosti. In to je tudi osnovno izhodišče SMC, da se ne ponavljajo stare negativne prakse, ki so se na žalost velikokrat izvajale na račun ravno davkoplačevalcev.

Cena drugega tira, kot je razložil minister, da se ne bom ponavljajal za njim, bo določena takrat, ko bo izbran najugodnejši ponudnik, prej natančne cene ni možno vedeti. Je pa finančna konstrukcija povsem jasna in je bila lepo razložena. Tako da glede tega, da to ni jasno, seveda ne more biti govora. Seveda pa je cilj, da se državni proračun čim manj obremeni in da se tveganje projekta razprši.

Nekateri predlogi, naj se začne izbirati druga neka trasa, da se poišče nov model financiranja, je seveda dejansko blokada za vrsto let in metanje že do sedaj vložene denarja dobesedno v smeti. Naj opozorim, da so dosedanje vlade vložile že 48 milijonov za dosedanje študije, recenzije, geološke študije in projektne dokumentacije. In za posamezne minimalne dopolnitve teh študij, ki se jih je vedno znova in znova friziralo in dopolnjevalo, se je plačevalo po študiji tudi po nekaj 10 tisoč evrov samo za to, da je bil nek stavek ali dva

od dodatno tam notri umeščen. In videti je, da bi nekateri radi s to prakso nadaljevali. Opozicija sicer prisega, da je za drugi tir. Ampak dejansko skuša narediti vse, da do njega ne pride. Sicer je SDS v prvi fazi imela, vsaj tako je bilo videti, malo rešpekta do svojega starejšega oziroma večjega brata na vzhodu in je raje v ogenj poslala Vilija Kovačiča. No, v zadnjem času pa se je le ojunačila in pokazala prave barve, kar je tudi dobro. Naj se pokaže, kdo se v Sloveniji za kaj zavzema.

In zdaj za konec še ta zaskrbljenost okoli treh milijonov zaradi referendumu, ki so ga sami sproducirali prek te civilne iniciative, ki pač tesno sodeluje z njimi. In ta predlog, da bi se to izpeljalo na datum predsedniških volitev – pustimo ob strani, da sploh ni znan datum teh predsedniških volitev –, ampak moje osebno mnenje je, da je edino prav, da imajo državljani možnost, da o tako pomembni investiciji, kot je drugi tir, odločajo na posebnem glasovanju, ker ta projekt bo tako ali drugače usodno zaznamoval bodoči razvoj naše države, in to ne glede na izid referendumu. In postavljati to vprašanje v isti koš s predsedniškimi volitvami, ki so vsebinsko neka povsem druga zgodba, je po moje neustrezno. Državljanji morajo imeti možnost, da dobijo vse relevantne informacije v predreferendumski kampanji in da se osredotočijo na ta poseben ključni izziv. In zdi se mi nenavadno, da bi ljudstvo odločalo glede infrastrukturnega projekta stoletja v isti sapi, ko se bo odločalo o tem, komu zaupati neko formalno in najvišjo, pretežno pa protokolarno funkcijo. Opozicija očitno dvomi v pozitivni izid referendumu in se oklepa upanja, da bo z ideološko politično mobilizacijo ob predsedniških volitvah dosegla odločitev po svoji meri o eminentnem infrastrukturnem gospodarskem projektu.

Naj zaključim, da bi morali biti vsi, tudi oni, ki nasprotujejo zakonu in hočejo referendum blokirati, imeti skupen interes, če so njihovi motivi seveda iskreni – da se državljani glede vprašanja, ki ga zastavljajo, odločijo čim prej in da se na ta način gradnja drugega tira nadaljuje ali v načrtani smeri ali pa da se najde neko drugo rešitev, ki pa po mojem prepričanju za Slovenijo bo veliko manj ugodna in slabša od predlagane. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik, torej moj postopkovni predlog je, da gospodu Matiču poveste, da to, kar je prebral, da jaz za tem stojim. Da sem ponosen Slovenec in da bom vse naredil, da bo Slovenija ostala v rokah Slovencev in Slovenk.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ja, saj to da se oproščate, sicer pomeni to, da se zavedate, da to postopkovno, kar ste zahtevali,

ni pravilno in da vam praktično zmanjkuje že časa.

Nič, gremo naprej, nima se smisla s tem obremenjevati.

Besedo ima gospod Igor Zorčič, pripravita naj se gospoda Franc Jurša in Jože Tanko.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Jaz sem poslušal to razpravo. Moram reči, da se mi je zdela na trenutke pravzaprav neokusna. Sploh ko poslušam kolege iz vrst SDS, za katere poznamo, kakšno politiko so vodili v preteklosti, sploh politiko velikih infrastrukturnih projektov. Spomnimo se Šentviškega predora, spomnimo se Patrie, na primer, spomnimo se TEŠ 6, povsod so imeli prste zraven. Spomnimo se upravljanja z državnim premoženjem, z, ne vem, Intereuropo, Istrabenzom. In nenazadnje, spomnimo se, kako so upokojujencem direkt iz žepa vzeli pokojnine, danes pa poslušamo tu neke moralne nauke.

In, kar je pa najhuje, najbolj zavržno in podlo – obtoževanje o neki 100-milijonski kraj. V isti sapi govorite o tem, da nas naslednji mandat ne bo. Potem pa nam povejte, ali boste to vi kradli? Zaradi tega, ker dobro veste, da ta drugi tir ne bo zgrajen letos decembra. Gradilo ga bo več vlad v prihodnje. In glede na to, da bo ta drugi tir gradilo podjetje v državni lasti, kjer boste lahko, če boste na oblasti, menjali upravo in, bom rekel, vodstvene kadre po svoji volji, me zanima, če to vi nameravate ponovno krasti?

Vi ste zadnji v tem parlamentu, ki lahko kakorkoli moralizirate, ki bi bili kakorkoli na podlagi svojih preteklih dejanj zveličavni in nam, recimo temu, tudi novincem v tem mandatu solili pamet na tem področju. Tako da se mi zdi to skrajno nekorektno, predvsem pa lažnivo in zavajajoče do vseh davkoplačevalcev.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir!

IGOR ZORČIČ (PS SMC): V istem stavku govorite o tem, da zakona ne potrebujemo. Tako ste vi gradili svoje prejšnje projekte. Mi si ga želimo drugače graditi in mislim, da ni korektno, da nas pri tem ko tudi prevzamemo to odgovornost, da se to zgradi na ta način, ovirate na ta način.

Torej, vi si očitno želite teh svojih starih praks, mi pa ne želimo tega. Ne želimo teh vaših starih izkušenj, ne želimo vaših projektov na vaš način. Želimo si, da gre ta gospodarski razvoj naprej na nek transparenten način in da bo izgradnja tega drugega tira in njegovo gospodarjenje formulirano skozi zakon na takšen način, da bodo tudi naslednje vlade – ne glede na to, katere vlade bodo v naslednjih mandatih –, to delale na način, ki bo davkoplačevalcem kar se da prijazen. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, predsednik.

Kot prvi med prvimi verjetno lahko opazite, kaj je neka izrečena beseda v afektu, kaj pa je neka eklatantna laž. In pričakoval bi od vas kot od predstavnika stranke, ki zagovarja etična in moralna načela in predvsem, ki najbolj spoštuje pravno državo – v teoriji seveda, da ne bo pomote –, da bi pozvali po razpravah, kjer poslanci eklatantno lažejo, da se opravičijo.

Poslanec Zorčič je vehementno rekel: »Vi iz esdeesa ste ukradli eno penzijo.« Po mandatu 2004–2008, in to lahko potrdijo tudi poslanci Desusa, so penzije zrasle za 27 %. Realno. In tudi z Zufom smo tistim z najnižjimi penzijami, pokojninami pod 612 evrov zagotovili enake pokojnine kot prej. Kar se pa tiče penzije, bi spoštovanemu pravniku, predhodniku, predlagal, da prebere kakšno odločitev Ustavnega sodišča. Nenazadnje pa je pogodbo s Patrio podpisal sedanji minister – tudi tedaj minister iz vaše koalicijske sostranke, iz Desusa – gospod Karl Erjavec. Nikoli nič kriv, pa vedno zraven. Tako da nismo vedno vse krivi SDS, včasih je treba pogledati v svojo stranko in v svoje koalicijske partnerje in predvsem ne lagati slovenskim državljanom in državljanke, ki verjetno spremljajo takšne prenose in se verjetno sprašujejo, s kakšno lahkoto poslanci ne samo govorijo o razliki med 800 milijonov in milijardo 700, ampak eklatantno lažejo, ker so pač živčni v zadnjem letu in očitno so živčni tudi glede tega, kdaj bo referendum.

Tako da spoštovani predsednik, še enkrat prosim, da pozorno spremljate govore, tako s tega političnega pola kot tudi z ostalih, in ljudi, ki eklatantno lažejo, opozorite, da naj tega vsaj v bodoče ne počnejo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obstaja razlika med razpravo, ki je izrečena med razpravo, in razpravo, ki je izrečena med postopkovnim. Tudi to dobro veste. Tako da se sam ne mislim opredeljevati do tega, kaj naj bi bilo pravilno ali nepravilno. Se je pa vse slišalo, slišala se je ena plat, slišala se je druga plat. Ljudje se bodo lahko odločili, ne jih imeti za nespametne, so dovolj pametni, da razumejo, kaj je prav in kaj ni prav.

Besedo ima gospod Franc Jurša. Pripravi naj se gospod Jože Tanko in potem še predstavnik predlagatelja.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala.

Jaz ne bi rad prispeval k nestrpni razpravi različnih polov. Jaz bi želel biti konstruktiven v tem, kar bom povedal. Povedal pa, moram takoj na začetku povedati, ne bom veliko, zaradi tega ker ste že vsi danes marsikaj povedali. Bi pa tudi to rekel, da smo danes začeli dejansko kampanjo za ta referendum, namesto da bi govorili o teh točkah, o katerih sem jaz maloprej že omenjal, o petih točkah odloka. O tem pa je bilo zelo malo govora. Edino smo se opredeljevali do datuma. Ne hiteti ali hiteti oziroma izvesti ta referendum skupaj s

predsedniškimi volitvami ali pa ga izvesti 24. septembra letošnjega leta. Jaz moram povedati, da bom za to, da referendum in predsedniške volitve ravno ne spadajo skupaj, in predlagam, da se izvede referendum ločeno. To je pač moje stališče, imam do tega stališča tudi svojo pravico. Če bi se pogovarjali o tem, koliko nas referendum stane; res nas stane, ampak ne moremo potiskati zdaj krivice na tistega, ki pač zagovarja, da ne bo referendum skupaj s predsedniškimi volitvami. To bi bilo isto, kot da bi jaz zdaj govoril, da ste vi, spoštovani kolegi in kolegice na oni strani, krivi, da je do referenduma sploh prišlo. Jaz se zavedam, da je to legitimna pravica državljanek in državljanov in da 48 tisoč podpisov nekaj pomeni in da je to treba spoštovati. Zdaj je samo ta referendum treba izvesti. Kako se bodo pa volivke in volivci odločili, to pa je seveda njihovo vprašanje. Ali jih boste prepričali, da so proti zakonu, ali pa bodo glasovali za zakon in s tem na nek način tudi potrjevali ta projekt, ki bo na dnevnem redu tega referenduma.

Investicijski program določa neko ceno, ampak to ni končna cena projekta. Projekt bo dobil končno ceno takrat, ko bo dejansko izbran izvajalec. Takrat se bo lahko reklo, ta projekt bo toliko stal. Zdaj pa mi govorimo o neki ceni, ki pa dejansko za mene ni čisto legitimna cena. Vlada se je odločila za neki način, pristop izvedbe tega projekta. Vsem nam se ta način mogoče ne dopade v celoti, ampak Vlada se je odločila. Če bi pa bila neka druga vlada, bi mogoče pristopila z nekim drugim načinom k temu projektu. Zakaj je zdaj vsepovprek ... Predsednik, ali je možno nadaljevati?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Zdaj vsepovprek dejansko ocenjujemo, da ta pristop ni pravilen. Jaz pa mislim, da je mogoče ta pristop tisti, ki bo ta projekt pripeljal do konca. Spominjam se obdobja, ko je bil minister za infrastrukturo na žaru, ko smo ga na nek način pekli zaradi nekaterih zadev. Takrat smo ga seveda tudi marsikaj spraševali in ga ocenjevali in moram reči, da smo mi takrat v naši poslanski skupini v naši stranki rekli konkretno, kaj pri tem projektu želimo. In seveda, hočemo konkreten popis – seveda brez tega ne bo šlo v nobenem primeru –, želimo civilni nadzor nad projektom in želimo vedeti, zakaj in na kakšen način bodo pri tej zadevi sodelovali tudi Madžari. To so bile naše ključne zadeve. In seveda cena samega projekta. Ko bomo dobili vse te odgovore, in precej smo jih že dobili, moram reči, da bo naša poslanska skupina oziroma naša stranka kot vladna stranka sodelovala tudi pri tej kampanji – ne kot stranka samostojna, ampak skupaj z Vlado. Rezultati, kot sem že omenil, referenduma bodo vidni 25. zvečer. Nič katastrofalnega se ne bo zgodilo, verjemite, če bo dober nadzor nad porabljenimi sredstvi. Če to ne bo, potem je lahko vprašanje relativno zelo

odprto. Mi si želimo, da se ta projekt po tolikih letih, kot ste si malo prej očitali, da se tudi izpelje. Vem pa in prepričan sem, če bi na drugi strani sedeli ti, ki sedijo na tej strani, bi verjetno bila zadeva podobna, slična. Vsak bi želel izpeljati projekt v času vladanja. V to sem prepričan, garantiram, za tem tudi stojim. Verjemite mi. Največji problem je to, da bi se mogoče ta projekt začel izvajati v tem mandatu za vas. Če pa, pravim, bi bilo obratno, pa ne bi bilo nič kaj drugače.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jože Tanko, potem pa prehajamo na sklepni del splošne razprave, kjer dobi besedo še predstavnik predlagatelja.

Prosim.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Zdaj bi bilo morda za vprašati se najprej, kateri župan bi se lotil projekta na tak način, recimo lokalnega, občinskega. Bi dobil soglasje Ministrstva za finance, da lahko to naredi? Bi dobil soglasje za zadolžitev na Ministrstvu za finance, da lahko tak projekt na tak način izpelje? Nekaj poslancev, ki ste tukaj, vas je bilo županov in garantiram vam, da niti en župan, mogoče razen Jankovića, soglasja Ministrstva za finance za izvedbo projekta na tak način ne bi dobil. Pri tem projektu ni znano popolnoma nič. Nimamo projekte rešitve, nimamo projekta za izvedbo, kar pomeni, da ni popisov. Projekt se od dneva do dneva spreminja. Enkrat je enocevni, enkrat je dvotirna proga, enkrat je enotirna proga itn. Gospod minister, državni sekretar ali pa kdorkoli pride z Vlade na katerikoli organ v Državnem zboru, odbor Državnega zbora ali pa nastopa v javnosti, pove vsakič drugo rešitev. Vsakič drugo rešitev. Tudi problem je, da zaradi tega, ker ni projekta, je težko narediti investicijski program. Težko ga je narediti, zato ker ne vemo ne količin, ne dolžin, ne širine, ne višine, ne števila tirov, ne nič ne vemo. In investicijskega programa zato ni, ker ga ni možno izdelati. Ga ni možno izdelati. Kolega Žnidar vam je že v uvodu obrazložil, da je to tako.

Žal se dogajajo pri primeru tega projekta še druge nepravilnosti ali pa tudi druge neumnosti. Mislim, da je gospod državni sekretar na enih Odmevih izjavil, da to da je vložena zahteva za referendum, projekta ne bo ustavilo. Kar pomeni, da je Vladi, da je državnemu sekretarju popolnoma vseeno, ali je zakon sprejet ali ni, ali je podlaga za investicije zakon ali ne in tako naprej. Kako razumeti to drugače kot tako, da državni sekretar nima pojma, kakšna so pravila v pravni državi. Ne ve. Če je za nek zakon vložena zahteva za referendum, je začasno suspendiran. Če zakon pade, projekta ni ali pa zakona ni. In kako je potem to možno, da je vseeno, ali zakon je ali zakona ni, ali referendum je ali ga ni za Vlado? Predsednik Vlade, ki se ima za vrhunškega ustavnega pravnika, bi takega državnega sekretarja moral odsloviti tisti hip, ko

izjavi takšno neumnost. Si predstavljate, da kdo od naših poslancev to reče, da je čisto vseeno, ali to je ali to ni, mi bomo po svoje naredili in se vi lahko na glavo postavite?

Pri tem projektu drugega tira ne gre za to da bi se delalo po nekih normah, po nekih zaporedjih postopkov, po nekih pravilih umeščanja, projektiranja, načrtovanja izvedbe, zagotavljanja virov, ampak gre pač za čisto neko rokohitrsko zadevo, pri kateri je samo važno, kolikšna je razlika med cenami. Če poslušate te izjave gospodov, ki prihajajo v Državni zbor in govorijo, kolikšna je cena, potem, ne vem, slišite številke od 500 milijonov pri Popoviču, do 789 milijonov pri predsedniku Vlade, ko je odgovarjal na poslansko vprašanje, do 900, ne vem, 80 milijonov, ko odgovarja minister za promet, do, ne vem, milijardo 700, ko da diagram na seji odbora Dragonja in ga tudi pokaže. Očitno je ta projekt koncipiran tako kot žilne opornice. Vsaka vmesna faza, vsak lobi, ki ga nekdo pokriva, ima neko svojo številko in za ene bo toliko, pri drugih je že toliko, pri tretjih toliko in tako naprej. Zanimivo, na kakšen način se te številke zidajo. Tisti, ki bo upravljal z denarjem, je gospod Dragonja. To se pravi, njegova številka bo na koncu zadnja. Ampak glede na to, da projekt za izvedbo ni narejen, da ni možno narediti investicijskega programa, ta številka ni končna. To bo podobno kot je pri TEŠ 6, ko se je naredilo noveliranih investicijskih programov tam ene 5 do 7 in vsak je imel novo številko, nov znesek. In tako bo tudi tukaj – en kup dodatnih del, en kup več del, en kup popravkov projekta, ki bo že nekje na pol narejen, pa bo treba kaj popraviti, in tako naprej in tako naprej. Ekipa, ki predstavlja, zagovarja ta predlog v Državnem zboru, ne daje nobene garancije, ne daje nobene garancije, da bi to lahko kakorkoli drugače naredili. Še tega se sami zavedajo, zato so tudi tihi, ker vsakič ko se nekdo oglasi, sta dva nova problema pri tem projektu. Glede na to, da je med predsednikom Vlade in njegovim državnim sekretarjem Dragonjo razlika 900 milijonov evrov – sta dva podatka, ki sta dosegljiva in sta tudi bila povedana v Državnem zboru –, veste, kaj to pomeni. To pomeni, da bi vsaki slovenski občini dali lahko 4 milijone evrov, povprečno. 4 milijone evrov v proračun. In za te 4 milijone evrov bi povprečno občina naredila ogromno. Zanimivo je, da ste opravili razgovor z ZDUS; tukaj imam njihov članek, njihovo glasilo, kjer so dejali, da ZDUS podpira gradnjo drugega tira. Zanimivo. Ampak razlika med predsednikom Vlade in njegovim državnim sekretarjem je 900 milijonov, in kar zadeva ZDUS, to pomeni 15 % pri dvigu pokojnine na letni ravni glede na proračun, ki ga ima ZPIZ. 800, 900 milijonov je 15 % – če ne celo več –, kar zadeva pokojnine. In zdaj jaz dvomim, da ste vi ZDUS predstavili ta projekt na tak način, kaj to pomeni za njihove pokojnine. Najmanj 15 % na letni ravni je ta razlika v ceni. In zdaj me prav zanima, ali bo ZDUS še vedno promotor drugega tira, se bodo upokojenci – mislim, da jih je ene 400, 500, 600

tisoč – odpovedali 15 % pokojnine. Da jim bo njihova stanovska organizacija, ki jih pač zagovarja, to uslugo naredila, da jim bodo vzeli 15 %. Dvomim, da so upokojenci tako darežljivi, da bodo to naredili.

Še nekaj besed o nekaterih drugih stvareh. Zanimivo, da je eden od kamnov spotike TEŠ 6, proces sprejemanja investicije TEŠ 6, predvsem za SMC. Glavni promotor investicije v TEŠ 6 so v SD, šaleška posadka s Kontičem in Mehom. Predsednik Vlade je bil pravočasno obveščen, takratni, gospod Pahor, še leta 2009, da je projekt treba ustaviti, zato ker so se zadeve drastično spremenile. Naredil ni nič. Kolegi iz SMC, takšne očitke, kot jih stresate zdaj glede našega stališča pri tej temi, naslovite na svoje koalicijske partnerje.

Kar zadeva zadevo Patria, ki vas nekatere kar naprej, stalno iritira. Mislim, da imate danes na mizi vse podatke o Patrii; vse, do Ustavnega sodišča, čisto vse odločitve na mizi. In tisti, ki, bi rekel, ni sposoben iz teh odločb in odločitev organov ali institucij, ki so odločitve sprejemale, razbrati, kaj je poanta tega, potem si težko predstavljam, da je sposoben razumeti investicijo v drugi tir. Še posebej, ker največ imajo o teh investicijah za povedati družboslovci, ki se pravzaprav nikoli z neko realno investicijo ali skoraj nikoli niso ukvarjali, še posebej ne z investicijo velikega pomena.

Ministrstvo za finance in Računsko sodišče in ne vem še kdo, KPK, so sila občutljivi, če nekdo da neko naročilnico na neki občini za 500 evrov dodatnih del, sila občutljivi – takoj postopek, takoj 400 evrov kazni. Tukaj ko Vlada se loti tega projekta na tak šlampast način, je na nek način vse tiho, nobenega odziva, razen KPK je pač povedal, da je to investicija, ki ima vse znake korupcije.

In še nekaj, če ugotovljamo to razliko, teh 900 milijonov. Prav zanima me, prav zanima me, ali sodi takšna razlika v ceni med upravičen strošek. Recimo, vkalkulirana korupcija. In prav zanima me, če je za Evropsko komisijo oziroma za tiste, ki delijo evropski denar, upravičen strošek taka razlika v ceni. Stroški poplačila te investicije bodo samo skozi postavko za dosegljivost med 30 in 40 milijoni na leto naslednjih 45 let. 450 milijonov je difference v tej postavki. Kako mora neka resna investicija pri istem baznem izhodišču ugotoviti tako veliko razliko? Če bi bila to razlika med stalnimi in eskaliranimi cenami, O. K., ampak tukaj gre za isto osnovo in ste ugotovili pač tako razliko v ceni. Jaz predlagam, da podprete tudi predlog za spremembo in tudi sočasno glasovanje s predsedniškimi volitvami.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v kateri dobi besedo še predstavnik predlagatelja.

Besedo ima gospod Igor Zorčič kot predstavnik predlagatelja.

Prosim.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Jaz lahko kot predstavnik predlagatelja samo ugotovim, da se je današnja debata osredotočila nekako na datum samega referendumu. Glede na to, da ta z nekega pravnega vidika in s strani Zakonodajno-pravne službe na sami seji ni bil problematiziran, jaz tega časa, ki ga imam kot predlagatelj, ne bom izkoristil za izražanje svojih stališč kot poslanec SMC, tako da samo lahko ugotavljam pač, da je ta odlok tudi glede na današnjo debato primeren za nadaljnjo obravnavo oziroma za odločanje. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem splošno razpravo o predlogu odloka.

Prehajamo na razpravo o vloženi amandmaji.

V razpravo dajem tretji razdelek ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Nihče. Potem razpravo glede tega zaključujem.

V razpravo dajem četrti razdelek ter amandma Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Tudi v tem primeru nihče. Potem razpravo zaključujem.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k tretjemu razdelku.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 44.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaji Poslanske skupine SDS in Poslanske skupine Levica k četrtemu razdelku. Obveščam vas, da se z amandmajema predlaga določitev dneva glasovanja v roku, ki je daljši od 45 dni od dneva razpisa referendumu. Zato bo Državni zbor na podlagi prvega odstavka 33. člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi o teh dveh amandmajih glasoval z dvotretjinsko večino navzočih poslancev. Če bo eden od amandmajev sprejet, bo zbor z enako večino glasoval tudi o predlogu odloka v celoti.

Najprej prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k četrtemu razdelku. Če bo ta amandma sprejet, bo postal amandma Poslanske skupine Levica k istemu razdelku brezpredmeten.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 49.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo še na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Levica k četrtemu razdelku.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 48.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o Predlogu odloka o razpisu zakonodajnega referendumu o Zakonu o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača-Koper v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 18.

(za je glasovalo 50.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in tudi 45. izredno sejo Državnega zbora.

Obveščam vas, da se čez 15 minut v velikem salonu začne 59. nujna seja Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor.

Seja se je končala 4. julija 2017 ob 18. uri.

INDEKS GOVORNIKOV

D

DOBOVŠEK, DR. BOJAN 10

F

FERLUGA, MARKO 35

G

GAŠPERŠIČ, DR. PETER 6, 37

GRIMS, MAG. BRANKO 5

H

HAINZ, PRIMOŽ 15

HORVAT, JOŽEF 21

J

JURŠA, FRANC 22, 40, 41

K

KOTNIK POROPAT, MARJANA 7

KRIVEC, DANIJEL 16

L

LAH, ZVONKO 9

LISEC, TOMAŽ 30, 40

LOGAR, DR. ANŽE 26, 33

M

MAHNIČ, ŽAN 36

MATIČ, DR. DRAGAN 38

MÖDERNDORFER, JANI (JANKO) 23, 31

N

NOVAK, LJUDMILA 16

P

PODKRAJŠEK, BOJAN 23

POJBIČ, MARIJAN 34, 39

PRELOG, IVAN 20

PRIKL, UROŠ 24

R

RAJIĆ, MAG. BRANISLAV 14

RANC, DANILO ANTON 18

Š

ŠERGAN, VOJKA 25

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ 30, 33

ŠKOBERNE, JAN 7

ŠKODNIK, IVAN 29

T

T. VATOVEČ, DR. MATEJ 8, 27, 33

TANKO, JOŽE 22, 23, 41

Z

ZORČIČ, IGOR..... 6, 10, 40, 43

Ž

ŽNIDAR, LJUBO..... 12, 38

LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev**
- NeP – Nepovezani poslanec**